

Programmabegroting 2021

Inhoudsopgave

1.1 Algemeen.....	3
Aanbiedingsbrief.....	3
Recapitulatie.....	12
1.2 Programmaplan- beleidsbegroting	13
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	13
Programma 1 Veiligheid	23
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	26
Programma 3 Economie	27
Programma 4 Onderwijs	30
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	32
Programma 6 Sociaal domein.....	34
Programma 7 Volksgezondheid en milieu	39
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	42
1.3 Paragrafen	44
Paragraaf lokale heffingen	44
Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	49
Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	64
Paragraaf financiering	67
Paragraaf bedrijfsvoering.....	70
Paragraaf verbonden partijen.....	73
Paragraaf grondbeleid	90
Paragraaf subsidies.....	100
Paragraaf informatisering	102
Paragraaf sociale monitor	104
Paragraaf geluk.....	115
1.4 Financiële begroting	119
Overzicht van baten en lasten en de toelichting	119
Financiële positie en de toelichting.....	125
1.5 Bijlagen	128
Bijlage Investeringskredieten 2021	128
Bijlage Vervangingsinvesteringen 2021-2024	129
Bijlage Doorwerking indexeringen ketenpartners	131
Bijlage Reserves en voorzieningen 2021-2024	132
Bijlage Afkortingenlijst	137

1.1 Algemeen

Aanbiedingsbrief

Voor u ligt de Programmabegroting 2021-2024. Een bijzondere begroting, tot stand gekomen in een bijzondere tijd. Sinds het voorjaar van 2020 is Nederland samen met de rest van de wereld in de ban van Covid-19, de coronacrisis. Een virus met verstrekende gevolgen voor mensen en hoe mensen samenleven, voor de economie en onze eigen begroting. Een situatie als deze hebben we sinds de jaren dertig van de vorige eeuw niet meer meegemaakt. Dat maakt dat het lastig voorspellen is hoe en wanneer de gezondheidscrisis en de daaraan gerelateerde financieel-economische crisis zal eindigen. In die onzekerheid presenteert het college u een begroting. Normaliter is de begroting een verwerking van de kadernota, die de raad doorgaans voor de zomer vaststelt. Als gevolg van de coronacrisis heeft de raad dit jaar geen kadernota vastgesteld. Wel heeft het college u een raadsinformatiebrief geschreven met de belangrijkste aandachtspunten bij de voorbereiding van de begroting.

Sinds het voorjaar leven we op afstand van elkaar. In de maatschappij wordt gesproken van een 'nieuwe normaal' die nog weinig comfortabel voelt. Als Drontense maatschappij moeten we ons tot dit nieuwe normaal gaan verhouden. Dat zal bij tijd en wijle een zoektocht zijn. Het college blijft onverkort vasthouden aan haar ambitie om nieuwe verbindingen te leggen. Dat we daarbij als gevolg van de crisis andere paden moeten bewandelen spreekt voor zich. Geïnspireerd door de vele creatieve en innovatieve ontwikkelingen als gevolg van de crisis die we zien bij onze inwoners en ondernemers, gaan we de uitdaging aan. Samen maken wij de gemeente Dronten. Het streven is dat inwoners van Dronten gelukkig zijn en dat het in Dronten prettig leven, wonen en werken is.

Wij zien het als onze opdracht en verantwoordelijkheid om Dronten mee te laten bewegen met de uitdagingen van deze tijd. Met inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers tijdig zien wat nodig is en resultaten boeken. Dat is een zoektocht. Om meer nieuwe verbindingen te maken en te houden, is het belangrijk dat inwoners, maatschappelijke organisaties, overheid en ondernemers nu al meer en beter samen optrekken met ontwikkelingen die ons raken, soms heel concreet en dichtbij, maar zeker ook voor onderwerpen die wat minder tastbaar zijn.

Samen willen wij met de samenleving een duidelijke koers bepalen, die past bij het karakter van Dronten!

Financieel

Nog voordat de economische crisis als gevolg van corona onder ons was, is de gemeente Dronten gestart met een herijking van de begroting. Omdat we merkten dat het ieder jaar lastiger werd om budget beschikbaar te stellen voor de ambities en tegelijkertijd een sluitende begroting aan te bieden. De komende periode wordt in de aanloop naar de kadernota 2022 de begroting via de methode van Zero Based Begroten (hierna: ZBB) opnieuw opgebouwd. Dit betekent dat gekeken wordt naar de doelen en ambities van de gemeente en hieraan budgetten worden gekoppeld. Om te verzekeren dat de nieuwe begroting structureel sluitend zal zijn, is een plafond bepaald voor het totaal van de uitgaven. Ter voorbereiding hierop is een aantal taakstellingen in deze begroting opgenomen en financieel verwerkt.

Samen met u zijn we het proces van ZBB begonnen en samen met u gaan we dat proces verder doorlopen. Uitmondend in (politieke) keuzes, die bij de vaststelling van de Kadernota 2022 qua besluitvorming worden geëffectueerd.

In deze sluitende meerjarenbegroting is het college voorzichtig geweest met voorstellen voor nieuw beleid. Enerzijds omdat onduidelijk is wat de economische effecten, gerelateerd aan de coronacrisis, voor gevolgen voor Dronten zullen hebben en anderzijds

om het proces van ZBB niet te veel te belasten. Alleen het noodzakelijke nieuwe beleid is opgenomen, naast een aantal autonome ontwikkelingen.

Gedurende het jaar zal het college de raad vanzelfsprekend blijven informeren over de financiële effecten van corona. Indien nodig leidt dit bij de Voortgangsrapportage 2021 tot bijstelling van de begroting.

Naast ons financiële huishoudboekje is ook onze reservepositie van belang. De reservepositie is nog steeds van een zodanig niveau dat er voldoende buffer is om de in de weerstandsparagraaf benoemde risico's incidenteel op te vangen.

Door het feit dat we nu en ook de komende jaren een aantal investeringen en eenmalige uitgaven dekken vanuit onze reserves naderen we het moment dat onze reserves niet meer toereikend zijn om onze investeringen volledig intern te financieren. We zullen daarom naar verwachting in 2021 sinds lange tijd wellicht weer op de kapitaalmarkt externe financieringsmiddelen aan moeten trekken.

Ambities voor 2021, samen met de samenleving

De ambities van het college die opgenomen zijn in de collegeplanning zijn verwerkt in het afzonderlijke raadsvoorstel met de aanpassingen voor nieuw beleid en zullen worden verwerkt in de eerste begrotingswijziging op de voorliggende begroting. Komend jaar wil de gemeente volop inzetten op veiligheid. Er wordt, bij accorderen van het nieuw beleid, uitvoering gegeven aan het rapport van Crisislab en de BOA-capaciteit zal dan worden versterkt. In het sociaal domein wordt volop uitvoering gegeven aan themaplannen. De voorbereiding van de Omgevingswet gaat onverminderd door. Samen met onze partners wordt gewerkt aan de herijking van de sociaal economische visie. De pilot koopzondagen zal uitgerold worden. We zullen, indachtig de motie Koerhuis, onze ambities op het gebied van woningbouw verder concretiseren. Ook wordt er verder gewerkt aan onze dienstverlening en is inwonersparticipatie een blijvende uitdaging.

Bij alle ambities speelt mee hoe de economische crisis zich zal ontwikkelen en in hoeverre sprake zal zijn van een tweede coronagolf die het maatschappelijke leven kan stilleggen. Gelukkig is de gemeente Dronten als partner stevig verankerd in de samenleving, waardoor snel geschakeld, gehandeld en bijgestuurd kan worden.

Afsluitend

Het jaar 2021 gaat zonder meer een bijzonder jaar worden. Het college gaat samen met de gemeenteraad en onze inwoners, ondernemers en verenigingen verder op de ingeslagen weg om de kansen van Dronten, Swifterbant en Biddinghuizen te benutten. In het vertrouwen dat je samen verder komt dan alleen.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Dronten
15 september 2020

Bestuurlijke hoofdlijnen

Bestaande ontwikkelingen uit Kaderbrief 2021

Via de [kaderbrief](#) informeerden wij u over de autonome ontwikkelingen inclusief onze ambities en wensen voor de Programmabegroting 2021. De ambities en wensen van de gemeente laat zich vertalen in het nieuwe beleid van de gemeente.

Het nieuw beleid wordt na behandeling van deze Primitieve Begroting 2021 via een separaat raadsvoorstel aan u voorgelegd als eerste begrotingswijziging op de Programmabegroting 2021. De reden van separate aanbieding is het ontbreken van een politiek debat over deze ambities en de maatregelen vanwege de coronacrisis. Normaliter vindt deze kaderstelling plaats bij behandeling van de Kadernota in de raad van juni.

De eerdergenoemde autonome ontwikkelingen zowel mét als zonder financiële gevolgen zijn beschreven in de beleidsbegroting. De autonome ontwikkelingen vanuit de Kaderbrief mét financiële gevolgen zijn verwerkt in onderstaande tabel.

Deze autonome ontwikkelingen zijn eveneens verwerkt in het begrotingssaldo bij de Voortgangsrapportage 2020.

Taakveld	S/I	Formats uit Kaderbrief 2021	2021	2022	2023	2024
Programma 0 Bestuur en ondersteuning						
0.4	I	Govroom, wifi voor overheden	-10.000	-	-	-
0.4	I	Opslagcapaciteit agv digitaliseren documenten	-10.000	-	-	-
0.4	S	Opslagcapaciteit agv digitaliseren documenten	-	-5.000	-5.000	-5.000
0.4	S	Taakstelling vanuit het herijkingsproces	-	550.000	550.000	550.000
0.4	I	Verhoging bijdrage HFA	-34.000	-	-	-
0.4	S	Verhoging bijdrage HFA	-	-67.500	-67.500	-67.500
0.4	S	verwerken stelpost indexeringen Loon- en prijsontwikkelingen	-28.000	-28.000	-28.000	-28.000
0.4	I	Voorbereiden digitale overdracht archieven aan HFA	-15.000	-	-	-
0.5	S	Bijstellen dividend Vitens en Alliander	-385.000	-385.000	-385.000	-385.000
0.7	S	Herziening Algemene Uitkering (ingroeipad)	-	-630.000	-1.260.000	-1.260.000
0.8	S	Oude openstaande taakstellingen vervangen door nieuwe taakstellingen	-182.430	-182.430	-182.430	-182.430
0.8	I	Stelpost indexeringen	-429.627	-	-	-
0.8	S	Taakstelling vanuit het herijkingsproces	-	775.000	1.225.000	1.225.000
0.8	S	verwerken stelpost indexeringen Loon- en prijsontwikkelingen	429.627	429.627	429.627	429.627
Totaal Programma 0			-664.430	456.697	276.697	276.697
Programma 1 Veiligheid						
1.1	S	Crisismanagement	-26.840	-10.000	-10.000	-10.000
1.1	S	Ontwerpbegroting 2021 Veiligheidsregio Flevoland	-105.000	-105.000	-105.000	-105.000
Totaal Programma 1			-131.840	-115.000	-115.000	-115.000
Programma 3 Economie						
3.4	S	Taakstelling vanuit het herijkingsproces	-	650.000	650.000	650.000
Totaal Programma 3			-	650.000	650.000	650.000

Taak veld	S/I	Formats uit Kaderbrief 2021	2021	2022	2023	2024
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie						
5.6	S	verwerken stelpost indexeringen Loon- en prijsontwikkelingen	-25.226	-25.226	-25.226	-25.226
5.7	S	Aanpassen begroting door verschil aflossing en afschrijving Meerpaal	-117.000	-117.000	-117.000	-117.000
5.7	S	verwerken stelpost indexeringen Loon- en prijsontwikkelingen	-83.000	-83.000	-83.000	-83.000
Totaal Programma 5			-225.226	-225.226	-225.226	-225.226
Programma 6 Sociaal domein						
6.1	S	Bijramen Regiotaxi	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
6.1	S	verwerken stelpost indexeringen Loon- en prijsontwikkelingen	-11.080	-11.080	-11.080	-11.080
6.2	S	verwerken stelpost indexeringen Loon- en prijsontwikkelingen	-19.155	-19.155	-19.155	-19.155
6.3	S	verwerken stelpost indexeringen Loon- en prijsontwikkelingen	-7.054	-7.054	-7.054	-7.054
6.5	S	verwerken stelpost indexeringen Loon- en prijsontwikkelingen	-2.160	-2.160	-2.160	-2.160
6.71	S	Aanzuigende werking abonnementstarief HHO	-759.000	-759.000	-759.000	-459.000
6.71	S	verwerken stelpost indexeringen Loon- en prijsontwikkelingen	-128.630	-128.630	-128.630	-128.630
6.72	S	verwerken stelpost indexeringen Loon- en prijsontwikkelingen	-125.322	-125.322	-125.322	-125.322
Totaal Programma 6			-1.092.401	-1.092.401	-1.092.401	-792.401
Programma 7 Volksgezondheid en milieu						
7.1	S	Conceptbegroting 2021 GGD Flevoland	-86.191	-92.083	-97.983	-113.983
7.4	S	Ontwerpbegroting 2021 Omgevingsdienst Flevoland Gooi- en Vechtstreek	-221.293	-205.465	-231.808	-258.731
Totaal Programma 7			-307.484	-297.548	-329.791	-372.714
Totaal effect Kaderbrief 2021			-2.421.381	-623.478	-835.721	-578.644
Incidenteel effect			-498.627	-	-	-
Structureel effect			-1.922.754	-623.478	-835.721	-578.644

Aanvullende autonome ontwikkelingen vanuit de Kaderbrief

Voor de tariefberekening zijn de cijfers gebruikt die het CPB publiceert (meestal in maart) in het Centraal Economisch Plan. Deze tarieven vormen het uitgangspunt voor deze begroting. In deze begroting is een indexering van 4,4 % verwerkt. Verder betreft onderstaande tabel de actualisatie en doorrekening van de begroting.

De samenstelling van deze aanvullende autonome ontwikkelingen zijn opgenomen onder de financiële hoofdlijnen.

Taak veld	S/I	Actualisatie en doorrekening van de begroting	2021	2022	2023	2024
Totaal effect actualisatie en doorrekening van de begroting			-217.091	-454.499	-690.007	-612.746
Incidenteel effect			73.678	70.468	4.215	-
Structureel effect			-290.769	-524.967	-694.222	-612.746

Primitieve begroting 2021-2024

De primitieve begroting bevat alle voorstellen uit de Kaderbrief 2021 inclusief de actualisatie en doorrekening van de begroting. Kortom in onderstaande tabel is geen nieuw beleid opgenomen.

Taak veld	S/I	Primitieve begroting 2021-2024	2021	2022	2023	2024
Programma 0 Bestuur en ondersteuning						
Totaal Programma 0			662.014	1.626.785	1.200.323	1.326.804
Programma 1 Veiligheid						
Totaal Programma 1			-368.115	-405.572	-436.210	-436.911
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat						
Totaal Programma 2			90.423	74.788	77.180	78.102
Programma 3 Economie						
Totaal Programma 3			146.750	796.717	796.684	797.361
Programma 4 Onderwijs						
Totaal Programma 4			-120.267	-120.155	-120.043	-111.850
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie						
Totaal Programma 5			-736.977	-777.832	-820.079	-840.103
Programma 6 Sociaal domein						
Totaal Programma 6			-1.781.457	-1.781.457	-1.706.078	-1.410.275
Programma 7 Volksgezondheid en milieu						
Totaal Programma 7			-412.302	-358.030	-369.633	-443.403
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing						
Totaal Programma 8			-118.541	-133.221	-147.872	-151.115
Totaal effect primitieve Programmabegroting 2021			-2.638.472	-1.077.977	-1.525.728	-1.191.390
Incidenteel effect			-424.949	70.468	4.215	-
Structureel effect			-2.213.523	-1.148.445	-1.529.943	-1.191.390

Herziening Algemene Uitkering (ingroeipad)

De herziening van de Algemene Uitkering van het Rijk vindt waarschijnlijk met ingang van begrotingsjaar 2022 plaats, waar oorspronkelijk begrotingsjaar 2021 werd beoogd. Vooral nog is het niet de verwachting dat hier andere resultaten uit komen, dan waar we op dit moment rekening mee hebben gehouden. Uiteraard volgen we deze nadere

onderzoeken op de voet en zullen u hierover nader informeren op het moment andere verwachtingen ontstaan. Gezien het geprognosticeerde ingroeipad (van € 15 per inwoner nadelig effect per jaar) betekent dit dat het nadelige structurele effect voor de jaarschijf 2024 bij de Begroting 2021-2024 maximaal € 1,9 miljoen bedraagt (3 jaar x € 15 x 42.000 inwoners) bedraagt. Het laatste jaar is vooralsnog gelijk aan jaarschijf 2023 verwerkt in de begroting.

Zero Based begroten

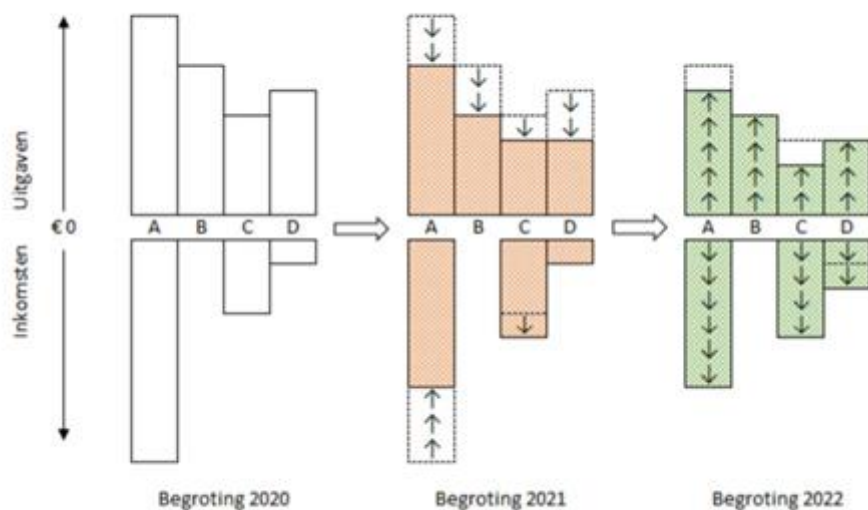
De raad is via de Kaderbrief 2021 geïnformeerd over een aantal algemene taakstellingen voor een totaalbedrag van € 2,4 miljoen. Deze taakstellingen zijn opgenomen in deze begroting en moeten nog concreet worden ingevuld. Het invullen hiervan vindt plaats via het proces Zero Based Begroten.

Bij Zero Based Begroten worden de budgetten vanaf nul opgebouwd, waarbij wordt gekeken naar de gewenste maatschappelijke effecten. Deze effecten worden opgenomen in de doelenboom op basis van vastgesteld beleid en wetgeving en worden uitgewerkt in activiteiten. Aansluitend gaan we deze activiteiten voorzien van de hiervoor benodigde budgetten. Het eerste doel is om weer een reëel sluitende begroting te bewerkstelligen met daarnaast, waar mogelijk, ruimte te creëren voor nieuw beleid c.q. ruimte te creëren voor behoud van bestaand beleid.

Het gehele proces vindt in nauwe samenwerking plaats met de auditcommissie.

Onderstaand is het voorgestelde proces schematisch weergegeven.

Schematisch:

Financiële hoofdlijnen

In de [raadsinformatiebrief](#) van 7 juli 2020 bent u geïnformeerd over de Meicirculaire 2020. De VNG heeft met het kabinet afgesproken de accressen te bevriezen voor de jaren 2020 en 2021. Met het verschijnen van de Meicirculaire gemeentefonds 2020 is daarmee voor gemeenten duidelijk welk accres ze voor 2020 en voor het komende begrotingsjaar 2021 mogen verwachten. Ook vond in deze circulaire de afrekening van het accres en het BTW-compensatiefonds over het jaar 2019 plaats. Verwerking van de effecten Meicirculaire 2020 vond plaats in de Voortgangsrapportage 2020.

Dekkingsvoorstel

Met bovenstaande aanpassingen is het structurele meerjarenbeeld inclusief taakstellingen positief. Een dekkingsplan is dan ook niet nodig.

Meerjarig begrotingssaldo (x € 1.000)			2021	2022	2023	2024
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	I	-4.800	-1.742	-449	200
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	S	-1.273	271	53	386
Totaal meerjarig begrotingssaldo			-6.073	-1.471	-396	586

Analyse begrotingsresultaat

Voor een aantal autonome ontwikkelingen is een toelichting nodig:

- De incidentele dekking voor de stelpost indexeringen is nu structureel opgenomen. De provincie vraagt om een reële structureel sluitende begroting en deze indexering moet daarom opgenomen worden;
- Geen bedragen verwerkt voor de onderwerpen die genoemd zijn bij nieuw beleid;
- Doorwerking van 4,4% index zoals opgenomen in [bijlage 1.6.3](#);
- De stelpost onvoorzien is aangepast aan het inwoneraantal van [42.000 inwoners](#): een toename van 2.000;
- De structurele salariskosten zijn toegenomen met € 802.000 gefinancierd vanuit de stelpost loon- en prijsstijgingen en heeft onder andere te maken met de CAO-aanpassingen, mutaties, periodieken en de correctie voor Jeugdgidsen;
- De actualisatie investeringen omvat de kapitaallasten van de Staat van activa en vervangingsinvesteringen. De afschrijvings- en rentelasten worden jaarlijks opnieuw herrekend. Voor de meerjarenbegroting geeft dit een nadeel van € 46.000 in 2024;
- Investeringskredieten 2021 voor een bedrag van € 360.200 zoals opgenomen in [bijlage 1.6.1](#);
- Het financieel perspectief geeft na de taakstelling vanuit het herijkingsproces aan dat de begroting vanaf 2022 structureel in evenwicht is en vanaf 2024 is er een positief begrotingssaldo inclusief incidenteel;
- De vermogenspositie is voldoende voor het benodigde weerstandsvermogen van € 12,6 miljoen. De berekening van het weerstandsvermogen is voor het laatst herrekend bij de jaarrekening 2019.

Tabel Programmabegroting 2021 - Structureel financieel perspectief 2021-2024

Programmabegroting 2021	2020	2021	2022	2023	2024
Saldo begroting 2020 na amendementen	-9.268	-3.667	-1.349	-53	-404
Vastgestelde raadsvoorstellen:					
Mutaties septembercirculaire	227	810	927	1.296	1.946
Vervallen bestemmingsreserve dekkingsreserve	0	-1.030	-1.079	-814	0
Beleid en verordening afvalstoffenheffing 2020	137	138	139	139	139
Effect begrotingssaldo budgetoverheveling 2019	-3.503	-163	-63	0	0
Viering 75 jaar vrijheid	-20	0	0	0	0
Programmaplan digitale transformatie	-244	-169	60	60	60
Meicirculaire 2020	1.106	581	930	460	-8
Aankoop grond Bedrijfsweg 11-13 en Energieweg 6	-132	-32	-32	-32	-32
Autonome ontwikkelingen Kaderbrief 2021	0	-2.419	-623	-836	-579
Voortgangsrapportage 2020 exclusief meicirculaire	-360	102	74	74	77
Begrotingssaldo 2020 voortgangsrapportage	-12.059	-5.849	-1.016	294	1.199
Vrijval bestemmingsreserve werkgevers/werknemers	104				
Vrijval reserve ICT	63				
Actualisatie en doorrekening van de begroting:					
Doorbelasting grondexploitatie inclusief overhead		-67	-67	-67	-67
Ophoging stelpost onvoorzien op basis van bewonersaantal		-5	-5	-5	-5
Correctie indexering jeugd		13	13	13	13
Actualisatie investeringen		-213	2	-147	-46
Structureel deel indexeringen (vanuit voortgangsrapportage)		0	-430	-430	-430
Overige aanpassingen		49	32	-54	-78
Stand totaal begrotingssaldo	-11.892	-6.073	-1.471	-396	586

Vermogenspositie gemeente

De algemene reserve blijft met de huidige stand van zaken inclusief de autonome ontwikkelingen bij de Kaderbrief 2021 voldoende voor de minimale stand van het weerstandsvermogen van € 12.620.000.

Na actualisatie van de reserves wordt de tabel als volgt:

Ontwikkeling algemene reserve in € x 1.000	2020	2021	2022	2023	2024
Stand algemene reserve Voortgangsrapportage 2020	21.909	16.054	15.038	15.332	16.531
Vrijval bestemmingsreserve werkgevers/werknemers	104				
Vrijval reserve ICT	63				
Autonome ontwikkelingen Kaderbrief 2021					
Actualisatie en doorrekening Programmabegroting 2021-2024		-219	-674	-1.364	-1.977
Stand algemene reserve	22.075	15.835	14.364	13.968	14.554

Onze aanpak

De gemeenteraad stelt elk jaar de begroting vast. Daarin staat een uitwerking van de beleidsvoornemens, de concrete activiteiten en de middelen die nodig zijn voor de uitvoering. Na afloop van het begrotingsjaar wordt er in de jaarstukken door het college verantwoording afgelegd over het jaar.

Deze Programmabegroting 2021 zijn opgesteld in overeenstemming met de eisen van het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) en de eisen zoals de financiële verordening van de gemeente Dronten deze stelt. De begroting bestaat uit de volgende delen:

1. Aanbieding;
2. Beleidsbegroting, bestaande uit:
 - Programmaplan;
 - Paragrafen;
3. Financiële begroting, bestaande uit:
 - overzicht van baten en lasten inclusief toelichting;
 - financiële positie inclusief toelichting.

Programmaplan

In deze begroting treft u de programma's aan evenals het overzicht Algemene dekkingsmiddelen en de raming voor onvoorziene uitgaven. Binnen het programmaplan is het geheel van de ramingen van Programmabegroting 2021 en volgende jaren opgenomen. Met de vaststelling van het programmaplan geeft de raad aan, welke speerpunten er zijn en op welke wijze deze worden bereikt (d.w.z. uitgevoerd door het college), welke middelen daarvoor beschikbaar zijn en uit welke bronnen deze middelen zullen worden verkregen.

Beleidsindicatoren

De peildatum voor beleidsindicatoren is 01-09-2020.

Paragrafen

Paragrafen geven een dwarsdoorsnede van onderwerpen die in meerdere programma's staan. In de paragrafen worden onderwerpen behandeld, die van belang zijn voor het inzicht in de financiële positie van de gemeente. De paragrafen bevatten de beleidsuitgangspunten van beheersmatige activiteiten. Door vaststelling van de paragrafen worden de beleidsuitgangspunten, die ten grondslag liggen aan de beheersmatige activiteiten, door u vastgesteld.

Aanvullend hebben wij in het kader van pilots een paragraaf "Geluk" ingericht. In deze paragraaf is een aantal onderwerpen uitgelicht die specifiek bijdragen aan het geluk van de inwoners van de gemeente Dronten.

Financiële begroting

De Programmabegroting (kaderstellend) is een uitvoeringsdocument van de Kadernota (richtinggevend) waar onder andere de acties van het autonome beleid voor het desbetreffende jaar nader zijn uitgewerkt aangevuld met de bedrijfsvoeringsaspecten op basis van de uitgangspunten uit de Kaderbrief 2021. Dit jaar is dit in verband met de coronacrisis niet uitgewerkt aan de hand van de vastgestelde Kadernota 2021 door de raad, aangezien het politieke debat hierover niet plaats heeft gevonden. De basis voor de Programmabegroting 2021 zijn de uitgangspunten zoals verwoord in de Kaderbrief 2021.

Getalnotatie

In alle tabellen is de onderstaande notatie gehanteerd:

- een positief saldo (overschot) is plus;
- een negatief saldo (tekort) is een min;
- Voordelen door lagere uitgaven of hogere inkomsten worden positief genoteerd;
- Nadelen door hogere uitgaven of lagere inkomsten worden negatief neergezet.

Alle bedragen worden in 1000-tallen weergegeven, tenzij anders is aangegeven. Door deze weergave kan het voorkomen dat totalen een (minimale) afwijking laten zien.

Recapitulatie

	Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Totale lasten exclusief reserves	-117.901	-129.318	-115.227	-111.717	-110.651	-109.861
	Totale baten exclusief reserves	109.956	113.775	108.145	108.347	108.457	108.749
	Saldo exclusief reserves	-7.945	-15.543	-7.082	-3.370	-2.194	-1.112
0.10	Toevoegingen aan reserves	-40.088	-893	-968	-568	-568	-568
0.10	Onttrekkingen uit reserves	42.698	4.543	1.976	2.468	2.368	2.268
	Het geraamde, c.q. gerealiseerde resultaat	-5.339	-11.892	-6.074	-1.471	-396	586
	Incidenteel begrotingsresultaat 2021-2024	-5.339	-13.693	-4.800	-1.742	-449	200
	Structureel begrotingsresultaat 2021-2024	0	1.801	-1.273	271	53	386

1.2 Programmaplan- beleidsbegroting

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Het programma omvat het openbaar bestuur, de communicatie met de inwoners, de gemeentelijke basisadministratie en de interne en externe dienstverlening.

In dit programma is een aantal verplichte onderdelen opgenomen:

1. Algemene dekkingsmiddelen: zoals algemene belastingen en de Algemene uitkering uit het gemeentefonds;
2. Overhead: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. In de programma's zijn alleen nog de kosten opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces;
3. Onvoorzien;
4. Vennootschapsbelasting.

Wat willen we bereiken in 2021 en verder?

Autonome ontwikkelingen

0.4 Overhead

Opslagcapaciteit digitaliseren documenten (incidenteel € 10.000 en structureel € 5.000 nadeel)

Wat te bereiken?

Voldoende opslag- en back-upcapaciteit voor digitale data van de gemeente Dronten.

Hoe te bereiken?

De huidige opslag- en back-upcapaciteit uitbreiden.

Toelichting:

De tijdelijke huisvesting heeft de beweging versneld om meer digitaal te werken en heeft ertoe geleid dat medewerkers hun relevante papieren dossiers gaan digitaliseren.

Hiervoor is eenmalig 3,4 terrabyte extra opslag- en back-upcapaciteit nodig. Daarnaast wordt er door de verdergaande digitalisering steeds meer gigabytes geproduceerd, hiervoor is nu structureel 1,7 terrabyte aan capaciteit nodig.

Govroam, wifi voor overheden (incidenteel € 10.000, nadeel)

Wat te bereiken?

Overheidsorganisaties zoals provincies, waterschappen en andere gemeenten stellen elkaar in staat om hun netwerken met elkaar te delen. De gemeente Dronten sluit hier graag bij aan. Hierdoor hebben medewerkers op andere deelnemende locaties draadloos toegang tot services, e-mail en eigen data.

Hoe te bereiken?

Govroam realiseren op ons wifi-netwerk.

Toelichting:

De gemeente Dronten wil op deze manier een veilige en gastvrije werkomgeving bieden aan andere overheden, omgekeerd kunnen onze medewerkers hiervan ook bij andere overheden gebruik maken.

Communicatiebeleidsplan (incidenteel, budgetneutraal)

Het team Communicatie van de gemeente Dronten heeft vorig jaar het beleidsplan met de titel 'Communicatie anno NU' geschreven. Hierin staat beschreven waar het team voor staat en hoe het vanuit vakmanschap en 'Dronten op Koers' invulling wenst te geven aan de eigen werkzaamheden.

Daarnaast is het Maatschap voor Communicatie benaderd om als onafhankelijke en ervaren partij een advies te geven over verbetering van de huidige situatie. Maatschap voor Communicatie is een toonaangevend adviesbureau dat zich begeeft op het snijvlak van communicatie, organisatie en beleid.

Zij hebben een adviesrapport opgeleverd waarin ze positief gestemd zijn, maar ook zien dat er een aantal zaken verbeterd kunnen worden. Ze hebben Dronten leren kennen als een ambitieuze gemeente met betrokken medewerkers in huis. Ze hebben er vertrouwen in dat als we samen optrekken om de voorgestelde verbeteringen te realiseren, iedereen er beter van wordt: het bestuur, de organisatie, het team Communicatie en 'dus' uiteindelijk ook de burger.

De aanbevelingen uit het adviesrapport gaan we opvolgen, hier nemen we ongeveer een jaar de tijd voor. Een van de verbeterpunten is de krappe formatie. Een goede bezetting leidt ook tot ruimte om te verbeteren en dat is nodig. We gaan voor de duur van 12 maanden een mediamedewerker en een communicatieadviseur werven.

Het opvolgen van de aanbevelingen en (tijdelijke) formatie-uitbreiding doen we vooralsnog binnen de bestaande middelen.

Vervanging Zaaksysteem (en mogelijk DocumentManagementsysteem) met bijhorende modules in relatie tot de digitale agenda, dienstverlening en privacy (structureel met name voor licenties, budgetneutraal)

Wat te bereiken?

Een efficiënter ingericht zaaksysteem qua terugvindbaarheid van documenten en zaken.

Hoe te bereiken?

Een nieuw zaaksysteem implementeren.

Toelichting:

Flankerend aan de Digitale Transformatie zijn het zaaksysteem en document managementsysteem (DMS) aanbesteed en loopt de invoering door in de eerste helft van 2021. Er worden nu twee systemen beheerd met min of meer vergelijkbare functionaliteit, wat de overzichtelijkheid en beheersbaarheid van de informatievoorziening niet bevordert. Het kan dan ook voor de eindgebruiker veel efficiënter worden ingericht qua terugvindbaarheid van documenten en zaken. Door voortschrijdende gebruikers- en organisatie wensen kiezen we er voor om het zaaksysteem en DMS nu te vervangen.

Voor het vervangen worden geen extra kosten verwacht en de kosten kunnen daardoor binnen de huidige begroting worden gefinancierd.

Kostenverhoging bijdrage Het Flevolands Archief (HFA) als gevolg van voorbereidingen en beheer e-depot (incidenteel € 34.000 en structureel € 67.500 nadeel)

Wat te bereiken?

Gelden beschikbaar hebben voor de kostenverhoging van HFA als gevolg van ondermeer de voorbereidingskosten van het e-depot.

Hoe te bereiken?

We vragen nu budget aan om deze te verwachten kosten te kunnen betalen.

Toelichting:

Het Flevolands Archief (HFA) heeft een archieftaak voor de gemeente Dronten. HFA werkt momenteel aan de voorbereiding van een e-depot, waarmee HFA ook archieven van de gemeente digitaal kan ontvangen en ontsluiten. HFA heeft eind 2019 aangegeven dat de kosten voor deze voorbereiding over de partners (waaronder Dronten) worden verdeeld en in de jaarlijkse contributie worden meegenomen. De gemeente Dronten heeft deze kosten niet begroot. Te verwachten is een eenmalige kostenpost van ongeveer € 34.000 rond 2021 en een structurele contributieverhoging van ongeveer € 67.500 voor de digitale dienstverlening vanaf 2022.

Voorbereiding digitale overdracht archieven aan HFA met behulp van e-depot (incidenteel € 15.000, nadeel)

Wat te bereiken?

Duidelijkheid verkrijgen om te beoordelen of, en zo ja op welke wijze, een permanente aansluiting met het e-depot met de inrichting van het zaaksysteem mogelijk is.

Hoe te bereiken?

Een pilot uitvoeren.

Toelichting:

Onderzoek naar de huidige toepassingsmogelijkheden rondom het e-depot heeft uitgewezen dat de gemeente Dronten digitaal te bewaren archiefbescheiden heeft. Deze zullen zodra de wettelijke termijn daartoe aanleiding geeft, overgedragen worden aan het e-Depot van Het Flevolands Archief (HFA).

Bij de aanschaf van ons nieuwe zaakstelsel en document management systeem (DMS) wordt hier al rekening mee gehouden.

Personeelskosten (structureel, budgetneutraal)

Bij het opmaken van de Programmabegroting 2021-2024 is gebleken dat er een verschil van € 802.000 zit in de personeelsbegroting ten opzichte van de Kaderbrief. Uit de analyse van dit verschil is het volgende gebleken.

De helft van het verschil wordt verklaard door een stijging van de CAO-lonen (€ 330.000) en door periodieken en een aantal mutaties in de personeelsbegroting (ruim € 70.000). De andere helft betreft een administratieve omissie bij het verwerken van de mutaties in de formatie van de Jeugdguiden. De Jeugdguiden werden tot vorig jaar betaald uit decentralisatiemiddelen en bij het omzetten naar de vaste formatie zijn de salariskosten per abuis niet opgenomen in de personeelsbegroting. Dit is hersteld in de nu voorliggende Programmabegroting 2021-2024.

De volledige verhoging van € 802.000 wordt gecompenseerd door de stelpost Loon- en prijscompensatie. Per saldo levert dit dus geen mutatie op voor het begrotingssaldo.

0.5 Treasury

Bijstellen dividend Vitens en Alliander (structureel € 385.000, nadeel)

Wat te bereiken?

De dividenduitkering aanpassen aan de reële verwachtingen.

Hoe te bereiken?

De begroting neerwaarts bijstellen.

Toelichting:

Voor de komende jaren is de verwachting dat Vitens geen dividend zal uitkeren als gevolg van de lage WACC (Voor 2020 en 2021: 2,75%) en het hoge investeringsniveau voor de komende jaren. Hierdoor kan Vitens niet voldoen aan de continuïteits-doelstelling zoals opgenomen in het financieel beleid.

Alliander geeft aan dat zij een lager resultaat verwacht door circa € 60 miljoen hogere lasten vanuit Tennet, waarvan vergoeding pas in 2022 plaatsvindt.

0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Herverdeeleffecten van het Gemeentefonds oplopend tot structureel € 1,26 miljoen nadeel in 2024

Wat te bereiken?

Rekening houden met de verwachte gevolgen van de herverdeeleffecten voor plattelandsgemeenten.

Toelichting:

De exacte gevolgen van de herziening van de Algemene Uitkering blijft zeer lastig in te schatten. Op basis van de eerste uitkomsten is onze inschatting dat dit substantiële gevolgen zal hebben voor de gemeente Dronten. Dit hebben we ook met u gedeeld tijdens de raadsactiviteit op 6 februari. Sindsdien is de invoering van de herziening uitgesteld naar januari 2022 en wordt er nader onderzoek verricht in opdracht van de minister. De onvrede bij de kleinere gemeenten is groot en gezamenlijk wordt ingezet op een eerlijkere verdeling. Tegelijkertijd zorgt de coronacrisis voor een discussie tussen gemeenten en het Rijk over de noodzaak tot financiële stabiliteit in deze toch wel onzekere tijd. Uit onderzoek blijkt immers dat het merendeel van de gemeenten de herziening van de Algemene Uitkering als een groter risico zien dan de financiële effecten van de coronacrisis. Er zijn in de wandelgangen verkennende gesprekken gaande over het vastzetten van de Algemene Uitkering voor de komende periode (tot 2022).

Uiteraard volgen we deze nadere onderzoeken op de voet en zullen u hierover nader informeren op het moment andere verwachtingen ontstaan. Gezien het geprognosticeerde ingroeipad (van € 15 per inwoner nadelig effect per jaar) betekent dit dat het nadelige structurele effect voor de jaarschijf 2024 bij de Begroting 2021-2024 maximaal € 1,9 miljoen bedraagt (3 jaar x € 15 x 42.000 inwoners) bedraagt. Het laatste jaar is vooralsnog gelijk aan jaarschijf 2023 verwerkt in de begroting.

0.8 Overige baten en lasten

Loon- en prijsindexering vanuit de stelpost (structureel € 430.000, nadeel)

Wat te bereiken?

Voor een aantal lopende contracten en bijdragen aan verbonden partijen is het noodzakelijk om deze structureel te verhogen met loon- en/of prijsindexatie. Deze bedragen worden meegenomen in de berekening van het totaal benodigde bedrag voor prijsindexeringen.

Hoe te bereiken?

Vanwege het tijdspad zijn we genooddaakt deze indexering voorlopig ten laste van het begrotingssaldo op te voeren. In de begroting zal dit vanuit de stelpost Loon- en prijscompensatie gefinancierd kunnen worden, mits deze toereikend is.

Toelichting:

Dit is het cumulatieve bedrag voor de loon- en prijsindexering 2021 en is gebaseerd op gegevens uit bijlage 3 (hoofdstuk 1.6). Indien deze bedragen niet worden opgenomen, ontstaat een taakstelling richting subsidiepartijen en Verbonden partijen. Dit is pas mogelijk vanaf 2022, omdat dit wettelijk gezien tijdig gecommuniceerd moet worden richting de partners. Gezien de tijd die er voor nodig is om hierover duidelijkheid te krijgen met partijen, is het niet reëel dat deze indexering incidenteel wordt begroot. Het structureel opnemen van deze lasten zet de meerjarenbegroting onder druk.

Overhead

Om de raad op eenvoudige wijze meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead voor de gehele organisatie en ook meer zeggenschap over die kosten te geven, wordt in het BBV voorgeschreven dat vanaf de Programmabegroting 2017 een apart overzicht moet worden opgenomen van de kosten van de overhead.

In de programma's worden de kosten opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces.

Om te kunnen vaststellen welke kosten verband houden met de sturing en ondersteuning van het primaire proces en zodoende gerekend kunnen worden tot de overhead, wordt een definitie van de overhead geïntroduceerd. De definitie voor overhead luidt: *alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.*

Conform deze nieuwe voorschriften is de overhead in deze Programmabegroting centraal begroot in programma 0 onder het taakveld overhead (0.4).

De begrote overhead, na doorbelasting aan de grondexploitaties en exclusief de incidentele kosten die te maken hebben met de vernieuwbouw van het gemeentehuis, bedraagt € 15,9 miljoen. De materiële overhead bestaat hoofdzakelijk uit ICT-kosten, de reguliere kosten van het gemeentehuis en De Reest.

In de tabel hierna is een uitsplitsing weergegeven naar de verschillende overhead gerelateerde loonkosten:

Specificatie overhead	2021
Leidinggevenden en managementondersteuning primair proces (hiërarchisch)	1.934.770
P&O/HRM	655.671
Facilitaire zaken en Huisvesting (incl. beveiliging)	492.698
Informatievoorziening en automatisering (ICT)	1.524.137
Financiën, Toezicht en Controle gericht op de eigen organisatie	1.161.357
Juridische zaken	490.991
Bestuurszaken en bestuursondersteuning	482.076
Interne en externe communicatie m.u.v. klantcommunicatie	402.671
Informatiebeheer (DIV)	493.922
Inkoop (incl. aanbesteding en contractmanagement)	224.241
Overig (o.a. detacheringen, bovenformatief, programma Dienstverlening, wet banenafpraak)	905.953
Totaal salariskosten ondersteunende medewerkers	8.768.487
Toerekening salariskosten overhead aan grondexploitaties	-597.765
Totaal salariskosten ondersteunende medewerkers na toerekening grondexploitaties	8.170.722

Overheadpercentage

De kosten van overhead kunnen worden uitgedrukt in een percentage. Het BBV schrijft voor dat hiervoor een indicator moet worden opgenomen in de begroting. Deze indicator (zie ook onderdeel BBV indicatoren) drukt de totale overheadkosten in het percentage van het totaal van de lasten exclusief toevoegingen aan reserves. In de BBV definitie wordt elke leidinggevende voor 100% toegerekend aan de overhead.

De tijdelijke huisvestingskosten gedurende de verbouwing van het gemeentehuis wordt gezien van incidentele aard en de omvang van deze kosten is buiten beschouwing gelaten bij de toerekening van kosten. De structurele hogere afschrijvingslasten van het gemeentehuis zullen, ná realisatie in 2021, zorgen voor een verder stijgend overheadpercentage.

Het overheadpercentage voor 2021 bedraagt 14%. Dit is echter niet het percentage dat wordt toegepast voor de toerekening van de overhead. Het overheadpercentage ten behoeve van de kostendekkendheid van de tarieven en de doorbelasting naar de grondexploitaties is 84%. Bij de berekening van dit percentage wordt uitgegaan van de totale salariskosten verminderd met de salariskosten van medewerkers van de ondersteunende teams afgezet tegen de totale overheadkosten.

In onderstaande tabel zijn de overheadkosten afgezet tegen de totale lasten exclusief reserves conform BBV-voorschriften. In het verleden werden deze afgezet tegen de totale personeelslasten; dit hebben we in deze begroting hersteld en de vergelijkende cijfers hier op aangepast.

Overhead	2018	2019	2020	2021	
Salariskosten van medewerkers ondersteunende teams	7.000.000	7.300.000	7.900.000	8.200.000	(1)
Materiële overhead	6.000.000	5.800.000	7.500.000	7.700.000	(2)
Totale overhead	13.000.000	13.100.000	15.400.000	15.900.000	(1)(2)
Totale lasten exclusief reserves	106.500.000	108.500.000	129.500.000	115.000.000	

Overheadpercentage

12%

12%

12%

14%

(1) inclusief toerekening kosten aan GREX. Het jaar 2020 en 2021 is exclusief incidentele kosten in verband met vernieuwbouw van het gemeentehuis.

(2) na toe te rekenen activa aan taakvelden

Verbonden partijen per programma

Verbonden partij	Type
Alliander N.V.	Vennootschappen/Coöperaties
Wat doet deze verbonden partij om doelstellingen van het programma te realiseren	
De gemeente Dronten is aandeelhouder van Alliander en ontvangt hiervoor jaarlijks een (dividend)uitkering.	

Verbonden partij	Type
Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus Tricijn (GBLT)	Gemeenschappelijke regelingen
Wat doet deze verbonden partij om doelstellingen van het programma te realiseren	
GBLT heft en int belastingen en geven uitvoering aan basisregistratieve taken voor lokale overheden, tegen zo laag mogelijke kosten. De contacten met de burgers zijn daarbij betrouwbaar en respectvol.	

Verbonden partij	Type
Het Flevolands Archief (HFA)	Gemeenschappelijke regelingen
Wat doet deze verbonden partij om doelstellingen van het programma te realiseren	
HFA biedt, als een competente partner voor overheden, waarborgen om de overgedragen archieven van de deelnemers in goede, geordende en toegankelijke staat te houden en beschikbaar te stellen. Kernwaarden zijn: duurzaamheid, toegankelijkheid en betrouwbaarheid. HFA is er voor iedereen die voor recht en bewijs, onderwijs, onderzoek of cultuurbeleving gebruik wil maken van de collecties en diensten. Door de krachten te bundelen kunnen de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling HFA optimaal profiteren van de gezamenlijke ontwikkeling van producten en diensten op het gebied van het informatiebeheer over de geschiedenis van Flevoland.	

Verbonden partij	Type
Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)	Verenigingen
Wat doet deze verbonden partij om doelstellingen van het programma te realiseren	
De VNG is de koepelorganisatie van alle gemeenten. Samen met alle gemeenten bouwt de VNG aan de kracht en kwaliteit van het lokaal bestuur. De VNG behartigt de belangen van de gemeenten, voert gemeenschappelijke diensten voor gemeenten uit en biedt haar leden een platform. De gemeenten moeten worden gesteund in hun ambities om zich verder te ontwikkelen als eerste overheid, én worden ondersteund in het aangaan van alle uitdagingen die zij ondervinden.	

Verbonden partij	Type
Vitens N.V.	Vennootschappen/Coöperaties
Wat doet deze verbonden partij om doelstellingen van het programma te realiseren	
De gemeente Dronten is aandeelhouder van Vitens N.V. en ontvangt hiervoor jaarlijks een (dividend)uitkering.	

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

Via het verplichte dashboard van Waarstaatjegemeente.nl zijn nog meer gegevens beschikbaar.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma van onze gemeente vergeleken met Nederland:

Indicator	eenheid	Jaarstukken 2019	Begroting		Gemeenten 25.000-50.000 inwoners	Bron
			2020	2021		
Apparaatskosten	Kosten per 1.000 inwoners	907	960	862	NB	Eigen begroting
Omschrijving	Apparaatskosten (ofwel organisatiekosten) zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken.					
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	7,9	7,9	7,9	NB	Eigen gegevens
Omschrijving	Het gaat hier om het werkelijk aantal fte dat werkzaam is, dus niet om de toegestane formatieve omvang uit het formatieplan. Let op: ook boventallige medewerkers moeten hier meegeteld worden.					
Externe inhuur	Kosten als % van de loonkosten formatie	20%	11%	8%	NB	Eigen begroting
Omschrijving	Onder externe inhuur wordt verstaan: het uitvoeren van werkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever, door een private organisatie met winstoogmerk, door middel van het tegen betaling inzetten van personele capaciteit					
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	8,3	8,6	8,6	NB	Eigen gegevens
Omschrijving	Het gaat hier om de toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat van uw organisatie voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari. Uitgangspunt is het vastgestelde formatieplan, dus niet de werkelijke bezetting. Het gaat om formatieplaatsen.					
Formatie - Overhead	overhead als kosten van de totale formatie	33%	35%	34%	NB	Eigen begroting
Omschrijving	Overhead: alle salariskosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.					

Wat gaat dit kosten?

	Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2019	Begroting na wijziging 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Lasten						
0.1	Bestuur	-2.355	-2.534	-2.294	-2.216	-2.216	-2.216
0.2	Burgerzaken	-1.813	-1.961	-1.989	-1.989	-2.053	-1.989
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-491	-711	-603	-613	-614	-614
0.4	Overhead	-17.313	-20.346	-16.059	-15.002	-15.120	-14.874
0.5	Treasury	-1.691	-1.697	-812	-812	-812	-812
0.61	OZB woningen	-10	-	-	-	-	-
0.62	OZB niet-woningen	-638	-703	-631	-631	-631	-631
0.63	Parkeerbelasting	-	-	-	-	-	-
0.64	Belastingen overig	-	-	-	-	-	-
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	34	34	34	-316	-316
0.8	Overige baten en lasten	-57	-438	-1.691	-845	-548	-747
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	471	-	-	-	-	-
	Subtotaal Lasten	-23.897	-28.356	-24.045	-22.074	-22.310	-22.199
	Baten						
0.1	Bestuur	-	-	-	-	-	-
0.2	Burgerzaken	537	559	709	709	709	709
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	320	246	246	246	246	246
0.4	Overhead	485	333	204	204	204	204
0.5	Treasury	5.695	7.136	5.657	5.657	5.657	5.657
0.61	OZB woningen	5.634	5.841	6.098	6.098	6.098	6.098
0.62	OZB niet-woningen	4.219	3.808	4.128	4.128	4.628	4.628
0.63	Parkeerbelasting	10	8	8	8	8	8
0.64	Belastingen overig	1.151	1.108	1.168	193	193	193
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	58.570	61.987	63.181	63.450	63.141	63.518
0.8	Overige baten en lasten	1	16	16	16	16	16
	Subtotaal Baten	76.622	81.042	81.415	80.709	80.900	81.277
	Saldo Lasten en Baten prog. 0	52.725	52.686	57.370	58.635	58.590	59.078
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	-30.051	-368	-415	-15	-15	-15
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	34.922	1.522	1.106	1.506	1.406	1.306
0.10	Saldo Reserves prog. 0	4.871	1.154	692	1.492	1.392	1.292
	Resultaat programma 0	57.596	53.840	58.062	60.127	59.981	60.370

Overzicht mutaties reserves

In de onderstaande tabel worden de mutaties reserves inzichtelijk gemaakt (taakveld 0.10):

Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten						
Mutaties reserves programma 0	-30.051	-312	-415	-15	-15	-15
Mutaties reserves programma 2	-2.800	-	-	-	-	-
Mutaties reserves programma 3	-656	-	-	-	-	-
Mutaties reserves programma 4	-495	-495	-495	-495	-495	-495
Mutaties reserves programma 5	-2.901	-42	-59	-59	-59	-59
Mutaties reserves programma 6	12	12	-	-	-	-
Mutaties reserves programma 8	-3.196	-	-	-	-	-
Subtotaal Lasten	-40.087	-837	-969	-569	-569	-569
Baten						
Mutaties reserves programma 0	34.922	1.286	1.106	1.506	1.406	1.306
Mutaties reserves programma 1	41	41	41	41	41	41
Mutaties reserves programma 2	26	74	72	72	72	72
Mutaties reserves programma 3	452	-	-	-	-	-
Mutaties reserves programma 4	36	6	6	6	6	6
Mutaties reserves programma 5	1.125	1.246	749	841	841	841
Mutaties reserves programma 6	2.042	1.545	-	-	-	-
Mutaties reserves programma 7	-	-	-	-	-	-
Mutaties reserves programma 8	4.055	-	2	2	2	2
Subtotaal Baten	42.699	4.198	1.976	2.468	2.368	2.268
Saldo Lasten en Baten taakveld 0.10	2.612	3.361	1.007	1.899	1.799	1.699

Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen

Dit overzicht geeft inzicht in de Algemene dekkingsmiddelen van de gemeente Dronten.

Tot de Algemene dekkingsmiddelen worden gerekend:

- Gemeentelijke heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is;
- Algemene uitkeringen;
- Dividend;
- Saldo van de financieringsfunctie;
- Overige algemene dekkingsmiddelen.

Voor wat betreft de gemeentelijke heffingen zijn dit met name de onroerende zaakbelastingen, hondenbelasting, toeristenbelasting en forensenbelasting. Deze heffingen kennen in tegenstelling tot heffingen als het rioolrecht en de afvalstoffenheffing

geen vooraf bepaald bestedingsdoel. De niet vrij aanwendbare heffingen worden, evenals de ontvangsten van de specifieke uitkeringen in de programma's, waar ze voor een deel de kosten dekken, onder de baten verantwoord. In de volgende tabel staan de middelen die vrij besteedbaar zijn.

Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten						
Algemene uitkeringen	-	34	34	34	-316	-316
Bespaarde rente	-170	-	-	-	-	-
Financieringsfunctie	-1.482	-571	-594	-594	-594	-594
Inflatiecorrectie voorzieningen	-	-173	-174	-174	-174	-174
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	-10	-50	-	-	-	-
Overige Algemene dekkingsmiddelen	-38	-953	-45	-45	-45	-45
Subtotaal Lasten	-1.700	-1.713	-779	-779	-1.129	-1.129
Baten						
Algemene uitkeringen	58.570	61.986	63.182	63.450	63.140	63.518
Bespaarde rente	4.911	5.746	4.677	4.677	4.677	4.677
Dividenden	624	650	265	265	265	265
Financieringsfunctie	52	740	716	716	716	716
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	12.269	11.326	12.669	12.394	12.944	12.944
Overige Algemene dekkingsmiddelen	108	-	-	-	-	-
Subtotaal Baten	76.534	80.448	81.509	81.502	81.742	82.120
Saldo lasten en baten Algemene dekkingsmiddelen	74.834	78.735	80.730	80.723	80.613	80.991

Programma 1 Veiligheid

Het programma omvat activiteiten die gericht zijn op integrale veiligheid, het waarborgen van veiligheid, het voeren van regie op evenementen(beleid), het voorkomen van rampen en daarnaast de coördinatie bij rampenbestrijding.

Wat willen we bereiken in 2021 en verder?

Autonome ontwikkelingen

1.1 Crisisbeheersing en brandweer

Ontwerp programmabegroting 2021 Veiligheidsregio Flevoland (structureel € 105.000, nadeel)

Wat te bereiken?

De Ontwerp programmabegroting 2021/meerjarenbegroting 2022-2024 biedt een handvat voor sturing van de veiligheidsregio.

Hoe te bereiken?

In de Ontwerp programmabegroting voor 2021 zijn de voornemens vertaald naar een aantal concrete vragen: wat willen we bereiken, wat zijn onze speerpunten, hoe gaan we het meten en wat mag het kosten? Deze vragen zijn kernachtig beantwoord en vooral een uiteenzetting van de speerpunten van beleid voor het jaar 2021.

Toelichting:

De begroting 2021 van de Veiligheidsregio is tot stand gekomen conform de nieuwe financiële verordening en eerste wijziging Gemeenschappelijke Regeling van de Veiligheidsregio. Twee gemeenten hebben niet ingestemd met de eerste wijziging Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Flevoland 2017. gedaan om te gaan Een voorstel is gedaan om de ingroeiperiode van 5 naar 7 jaar te verlengen. Daarmee wordt een extra uitname gedaan uit de algemene reserve om de gemeenten Almere en Lelystad tegemoet te komen in de extra kosten die een verlenging van de ingroeiperiode met zich meebrengt. De gemeenten Zeewolde, Dronten, Noordoostpolder en in mindere mate Urk, hebben daarmee een voordeel. Als het AB kiest voor een verlenging van de ingroeiperiode, zal elk positief resultaat in de komende jaren toegevoegd moeten worden aan de algemene reserve van de VRF.

Crisismanagement (structureel € 26.840 nadeel in 2021 en daarna structureel € 10.000 nadeel)

Wat te bereiken?

We willen een professionele crisisbestendige crisisorganisatie neerzetten door op de volgende taakvelden: risicobeheersing, crisisbeheersing en rampenbestrijding de vakbekwaamheid te bevorderen.

Hoe te bereiken?

Het crisismanagement heeft de afgelopen jaren een enorme ontwikkeling doorgemaakt. Vakbekwaamheid door middel van opleiding, vorming en training is naast crisisbeleid essentieel. Een stabiele crisisorganisatie vraagt om goed opgeleide mensen. Het is van vitaal belang dat kennis actueel is om als crisisorganisatie de maatregelen en voorzieningen te kunnen treffen die nodig zijn om een crisis te voorkomen en het beperken van de gevolgen van een crisis. Om te komen tot een professionele slagvaardige organisatie is opleiding nu van belang.

Toelichting:

Om de gemeentelijke crisisfunctionarissen dit jaar verder op te leiden is eenmalig een bedrag nodig van € 26.840, naast de mogelijkheden van e-learning die we al hebben. Deze leermethode versterkt elkaar. Dit bedrag wordt onderbouwd in het crisisplan. Daarbij is er structureel € 10.000 per jaar nodig om te trainen en oefenen.

Verbonden partijen per programma

Verbonden partij	Type
Veiligheidsregio Flevoland (VRF)	Gemeenschappelijke regelingen
Wat doet deze verbonden partij om doelstellingen van het programma te realiseren	
Voor de VRF heeft 2019 met name in het teken gestaan van Versterking en Samenwerking. In het begin van 2019 zijn diverse onderzoeken uitgevoerd waaruit bleek dat maatregelen nodig waren om de kwaliteit van dienstverlening te kunnen waarborgen en de financiële positie te versterken. Gedurende 2019 is veel energie gestoken in het definiëren van die maatregelen, en is met een aantal daarvan ook al een krachtige start gemaakt. We zijn goed op weg. En in 2020 gaan we volop door met de ingezette lijn.	

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

Via het verplichte dashboard van Waarstaatjegemeente.nl zijn nog meer gegevens beschikbaar.

Doel is om te komen tot een eigen set indicatoren die een toegevoegde waarde hebben en daarmee de maatschappelijke en bestuurlijke agenda weerspiegelen. Daarmee kunnen de door de gemeente zelf ontwikkelde indicatoren de verplichte indicatoren aanvullen. Concreet kan bijvoorbeeld gedacht worden aan een veiligheidsplan met concrete doelstellingen op het gebied van het veiligheidsbeleid. Denk aan de indicator 'Percentage inwoners dat zich veilig voelt'.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma van onze gemeente vergeleken met Nederland:

Indicator	2016	2017	2018	2019	Gemeenten 25.000-50.000 inwoners	Bron
Diefstal uit woning per 1.000 inwoners	3,00	3,10	2,00	NB	2,00	CBS-Diefstallen
Omschrijving	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners					
Geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners	3,60	3,20	3,50	NB	3,50	CBS-Criminaliteit
Omschrijving	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.)					
Vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte per 1.000 inwoners	5,30	5,50	4,70	NB	4,30	CBS-Criminaliteit
Omschrijving	Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde en het openbaar gezag. Voorbeelden van misdrijven tegen de openbare orde en tegen het openbaar gezag zijn opruiing, huis-, computer- en lokaalvredebreuk, deelneming aan een criminele of terroristische organisatie, openlijke geweldpleging, godslastering, discriminatie en het doen van een valse aangifte. Omdat het delict mensenhandel vaak onder dezelfde feitcode geregistreerd wordt als het delict mensensmokkel worden deze twee delicten samengeteld en weergegeven bij de gewelds- en seksuele misdrijven					
Verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12-17 jaar	244,00	166,00	125,00	178,00	122,00	Stichting Halt
Omschrijving	Het aantal verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12 tot 18 jaar. Jongeren van 12 tot 18 jaar die een licht strafbaar vergrijp plegen, worden door de politie of leerplichtambtenaren naar Bureau Halt verwezen voor een passende Halt-straf. Zij krijgen leeropdrachten en er volgen gesprekken met de jongere en de ouders. Op deze manier kunnen jongeren rechtzetten wat zij fout hebben gedaan, zonder dat zij in aanraking komen met het Openbaar Ministerie					
Winkeldiefstal per 1.000 inwoners	1,00	1,00	0,70	NB	1,00	CBS-Diefstallen
Omschrijving	het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners					

Wat gaat dit kosten?

	Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2019	Begroting na wijziging 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Lasten						
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-2.171	-2.153	-2.537	-2.702	-2.884	-3.067
1.2	Openbare orde en veiligheid	-1.110	-1.103	-1.204	-1.204	-1.141	-1.141
	Subtotaal Lasten	-3.281	-3.256	-3.741	-3.906	-4.025	-4.208
	Baten						
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	31	86	86	86	86	86
1.2	Openbare orde en veiligheid	50	38	38	38	38	38
	Subtotaal Baten	81	124	124	124	124	124
	Saldo Lasten en Baten prog. 1	-3.200	-3.132	-3.617	-3.782	-3.901	-4.084
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	-	-	-	-	-	-
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	41	41	41	41	41	41
0.10	Saldo Reserves prog. 1	41	41	41	41	41	41
	Resultaat programma 1	-3.159	-3.091	-3.576	-3.741	-3.860	-4.043

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Het programma omvat activiteiten gericht op het beheer en onderhoud van (water-) wegen, straten, bermen, pleinen, bruggen openbare verlichting en gladheidbestrijding. Daarnaast het opstellen/ vernieuwen van beleid en het treffen van verkeersmaatregelen ten behoeve van de verkeersafwikkeling, de verkeerscirculatie en de verkeersveiligheid.

Wat willen we bereiken in 2021 en verder?

Geen autonome ontwikkelingen.

Verbonden partijen per programma

Geen verbonden partijen.

Beleidsindicatoren (BBV)

Geen beleidsindicatoren.

Wat gaat dit kosten?

	Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2019	Begroting na wijziging 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten							
2.1	Verkeer en vervoer	-7.220	-6.766	-6.379	-6.360	-6.339	-6.325
2.2	Parkeren	-47	-30	-29	-29	-29	-29
2.4	Economische havens en waterwegen	-193	-181	-181	-181	-181	-181
	Subtotaal Lasten	-7.460	-6.977	-6.589	-6.570	-6.549	-6.535
Baten							
2.1	Verkeer en vervoer	1.406	303	208	208	208	208
2.2	Parkeren	11	2	2	2	2	2
	Subtotaal Baten	1.417	305	210	210	210	210
	Saldo Lasten en Baten prog. 2	-6.043	-6.672	-6.379	-6.360	-6.339	-6.325
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	-2.800	-	-	-	-	-
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	26	74	72	72	72	72
0.10	Saldo Reserves prog. 2	-2.775	74	72	72	72	72
	Resultaat programma 2	-8.818	-6.598	-6.307	-6.288	-6.266	-6.253

Programma 3 Economie

Het programma omvat activiteiten die gericht zijn op ondersteuning en uitbouw van het bestaande economisch potentieel. Hieronder vallen bedrijventerreinen, land en tuinbouw, winkelcentra, werkgelegenheid, markten en exploitatie van gemeentelijke eigendommen.

Wat willen we bereiken in 2021 en verder?

Autonome ontwikkelingen

3.4 Toeristenbelasting

Verhogen toeristenbelasting (vanaf 2022 structureel € 650.000, voordeel)

Wat te bereiken?

Onderdeel van de op te nemen taakstellingen is het genereren van meer inkomsten door de toeristenbelasting te verhogen.

Hoe te bereiken?

Door de toeristenbelasting met gemiddeld 50 cent per inwoner per nacht te verhogen kan circa € 650.000 meer inkomsten worden gegenereerd.

Het tarief voor de (water)toeristenbelasting bedraagt sinds 2012 € 0,95 per persoon per overnachting. In afwijking van het eerste punt omtrent indexatie, wordt voorgesteld om de toeristenbelasting vanaf 2022 (zie taakstelling vanuit het herijkingsproces) te verhogen en om te streven naar een gemiddeld tarief van € 1,45 per persoon per overnachting. Voor alle gemeenten (met en zonder toeristenbelasting) bedraagt het gewogen gemiddelde** € 2,66 per nacht. Het gewogen gemiddelde** bij alleen gemeenten met toeristenbelasting bedraagt € 2,98. Waar in de Atlas sprake is van gemiddelden gaat het om gewogen gemiddelden. Alle tarieven worden, waar mogelijk, gewogen naar de relevante grondslag. Voor enkele heffingen is de grondslag niet bekend (waaronder toeristenbelasting, hondenbelasting en leges). Hier is gewogen naar het aantal inwoners.

Vergelijkbare voorbeelden van gemeenten die lid zijn van de Coöperatie Gastvrije Randmeren zijn:

- Oldebroek € 1,50 p.p.p.n.;
- Elburg € 1,50 p.p.p.n.;
- Zeewolde € 1,15 - € 2,20 (gedifferentieerd op basis van omvang verblijfsaccommodatie);
- Almere 5% van de overnachtingsprijs;
- Harderwijk € 1,50 p.p.p.n.;
- Nijkerk € 1,67 p.p.p.n.;
- Ermelo € 1,50 p.p.p.n.;
- Putten € 1,75 p.p.p.n.

(**bron Atlas van de Lokale Lasten van Coelo 2020)

Toelichting:

Met de recreatieve ondernemers is afgesproken dat een verhoging van de toeristenbelasting minimaal een jaar voorafgaand aan de start van het nieuwe toeristenseizoen wordt gecommuniceerd. Tevens wordt gekeken naar de mogelijkheden om tariefdifferentiatie toe te gaan passen.

Verbonden partijen per programma

Verbonden partij	Type
Technofonds Flevoland	Vennootschappen/Coöperaties
Wat doet deze verbonden partij om doelstellingen van het programma te realiseren	
De gemeente Dronten is aandeelhouder van het in het jaar 2000 opgerichte Technofonds Flevoland BV. Het doel van het Technofonds is financiële hulp bieden aan bedrijven in de vorm van aandelen en achtergestelde leningen om daarmee werkgelegenheid te creëren en te behouden voor Flevoland. Dit fonds werkt met ingelegde middelen door de Provincie Flevoland, Flevolandse gemeenten, OMFL en met aanvullingen vanuit EU-subsidiegelden.	

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

Via het verplichte dashboard van Waarstaatjegemeente.nl zijn nog meer gegevens beschikbaar.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma van onze gemeente vergeleken met Nederland:

Indicator	2016	2017	2018	2019	Gemeenten 25.000-50.000 inwoners	Bron
Functiemenging; de verhouding tussen banen en woningen Omschrijving	49,40	49,90	49,80	50,40	49,90	CBS BAG / LISA - bewerking ABF Research
De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen						
Vestigingen (van bedrijven) per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar Omschrijving	144,20	145,90	149,40	154,70	147,30	LISA
Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar						

Wat gaat dit kosten?

	Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2019	Begroting na wijziging 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Lasten						
3.1	Economische ontwikkeling	-1.024	-1.921	-905	-755	-755	-682
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-1.095	-574	-597	-596	-594	-593
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-137	-141	-125	-125	-125	-125
3.4	Economische promotie	-63	-84	-76	-76	-76	-76
	Subtotaal Lasten	-2.319	-2.720	-1.703	-1.552	-1.550	-1.476
	Baten						
3.1	Economische ontwikkeling	25	-	-	-	-	-
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.335	936	606	739	606	606
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	57	55	55	55	55	55
3.4	Economische promotie	1.303	569	1.275	1.975	2.025	2.025
	Subtotaal Baten	2.720	1.560	1.936	2.769	2.686	2.686
	Saldo Lasten en Baten prog. 3	401	-1.160	233	1.217	1.136	1.210
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	-656	-	-	-	-	-
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	452	-	-	-	-	-
0.10	Saldo Reserves prog. 3	-204	-	-	-	-	-
	Resultaat programma 3	197	-1.162	232	1.216	1.134	1.209

Programma 4 Onderwijs

Dit programma bevat de activiteiten op het gebied van onderwijs. Het passend onderwijs is in augustus 2014 gestart en de invulling van de jeugdhulp is vanaf januari 2015 door de gemeente georganiseerd. In Dronten werken gemeente en onderwijs nauw samen met alle partners jeugd om beide ontwikkelingen op elkaar aan te sluiten en de Dronter jeugd optimaal te ondersteunen. Een goed en een breed aanbod van onderwijs vormt een belangrijke randvoorwaarde voor de kwaliteit en aantrekkelijkheid van Dronten als woon- en werkgemeente. Samen met het onderwijs organiseren we dan ook een passend onderwijsaanbod voor Dronten in een adequate huisvesting.

Binnen dit programma vallen ook de nieuwe taken die verwijzen naar de Sturingsnotitie Themaplannen Sociaal domein 2019-2022 en de onderliggende op uitvoering gerichte themaplannen. Voor een dwarsdoorsnede van deze themaplannen verwijzen wij u naar de nieuwe [Paragraaf sociale monitor](#).

Wat willen we bereiken in 2021 en verder?

Autonome ontwikkelingen

4.2 Onderwijshuisvesting

Actualisatie accommodatiebeleidsplan

Wat te bereiken?

Vanuit accommodatiebeleid wil het college u een duidelijk signaal afgeven. Na 5 jaar zijn er andere uitgangspunten in financiële, inhoudelijke, duurzaamheid, kwaliteitszin voor al onze accommodaties. Hierdoor dient een herijking van het plan uit 2015 plaats te vinden. Zo is er in algemene zin geen indexering doorgevoerd, terwijl de bouwkosten enorm gestegen zijn. Ook is de VNG-norm voor onderwijshuisvesting financieel niet aangepast, waarover gemeenten uit den lande vorige week nog een brief hebben gestuurd naar VNG. In deze brief geven ze aan dat deze norm veel te laag is om een schoolgebouw te bouwen die voldoet aan de huidige kwaliteitseisen. Tijdens de ALV van de [VNG](#) op 24 september 2020 wordt hiervoor een [motie](#) ingediend op initiatief van de gemeente Noordoostpolder.

Hoe te bereiken?

2021 zal in het teken staan van de bouw van het MFC. Het gehele proces rondom voorbereiding en aanbesteding is afgerond. De oplevering wordt verwacht in het eerste kwartaal van 2022.

De Praktijkschool heeft op dit moment onze volle aandacht. Nieuwbouw voor de Praktijkschool is noodzakelijk. In de afgelopen jaren zijn door onder meer de bovengenoemde oorzaken de kosten naar € 4,5 miljoen gestegen, terwijl er oorspronkelijk maar € 1,0 miljoen aan dekking is gereserveerd. Op korte termijn zal voor dit project een raadsvoorstel ingediend worden.

Toelichting:

De organisatie neemt het college en raad mee in de procesgang van projecten en herijking van het accommodatiebeleid als geheel. Hierdoor wordt helder wat de financiële status van het huidige beleid is en wat de financiële status van projecten praktijk school en basisonderwijs Dronten centrum is. Tevens wordt helder wat de besluitmomenten van de diverse projecten en accommodatiebeleid totaal zijn en tot welke financiële uitdaging bij de diverse besluitpunten dit leidt.

Verbonden partijen per programma

Geen verbonden partijen.

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

Via het verplichte dashboard van [Waarstaatjegemeente.nl](#) zijn nog meer gegevens beschikbaar.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma van onze gemeente vergeleken met Nederland:

Indicator	2016	2017	2018	2019	Gemeenten 25.000-50.000 inwoners	Bron
Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen	0,30	0,00	NB	NB	1,20	DUO/Ingrado
Omschrijving	Er wordt gesproken van absoluut verzuim als een leerplichtige en/of kwalificatie plichtige jongere niet op een school of instelling staat ingeschreven.					
Relatief verzuim per 1.000 leerlingen	18,00	22,00	20,00	NB	21,00	DUO/Ingrado
Omschrijving	Er is sprake van relatief verzuim als een jongere wel op een school staat ingeschreven, maar gedurende een bepaalde tijd de lessen/praktijk verzuimt. Ook veelvuldig te laat komen kan hiertoe worden gerekend. De periodeaanduiding '2018' staat voor schooljaar '2017/2018'					
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	1,80	1,90	2,30	NB	1,60	DUO/Ingrado
Omschrijving	Het percentage van het totaal aantal leerlingen van het VO en MBO (12-23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De periodeaanduiding '2018' staat voor schooljaar '2017/2018'.					

Wat gaat dit kosten?

	Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2019	Begroting na wijziging 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Lasten						
4.1	Openbaar basisonderwijs	-714	-807	-685	-650	-644	-638
4.2	Onderwijshuisvesting	-2.400	-2.226	-2.124	-1.983	-1.946	-1.910
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-2.557	-2.381	-2.441	-2.440	-2.440	-2.439
	Subtotaal Lasten	-5.671	-5.414	-5.250	-5.073	-5.030	-4.987
	Baten						
4.1	Openbaar basisonderwijs	103	77	77	77	77	77
4.2	Onderwijshuisvesting	2	6	6	6	6	6
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.018	740	740	740	740	740
	Subtotaal Baten	1.123	823	823	823	823	823
	Saldo Lasten en Baten prog. 4	-4.548	-4.591	-4.427	-4.250	-4.207	-4.164
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	-495	-495	-495	-495	-495	-495
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	36	114	6	6	6	6
	0.10 Saldo Reserves prog. 4	-460	-381	-490	-490	-490	-490
	Resultaat programma 4	-5.006	-4.972	-4.917	-4.742	-4.697	-4.655

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Het programma omvat het ontwikkelen, in stand houden of beëindigen van voorzieningen op de gebieden cultuur, recreatie, sport en welzijn en de aanleg en het beheer van het openbaar groen. Binnen dit programma vallen ook de nieuwe taken die verwijzen naar de Sturingsnotitie Themaplannen Sociaal domein 2019-2022 en de onderliggende op uitvoering gerichte themaplannen. Voor een dwarsdoorsnede van deze themaplannen verwijzen wij u naar de nieuwe [Paragraaf sociale monitor](#).

Wat willen we bereiken in 2021 en verder?

Autonome ontwikkelingen

5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Aanpassen begroting door verschil aflossing en afschrijving Meerpaal (structureel € 117.000, nadeel)

Wat te bereiken?

De begroting aanpassen op het schema voor rente en aflossing voor de Meerpaal zodat zij ook sparen voor toekomstige investeringen.

Hoe te bereiken?

Zie toelichting

Toelichting:

In onze begroting zijn bedragen opgenomen voor rente en aflossing van leningen die de Meerpaal bij de gemeente Dronten heeft uitstaan voor de aanschaf van het gebouw, ondergrond, mee verkochte inventaris en aanpassing van de trekwand. De Meerpaal ontvangt jaarlijks een subsidie voor de rente en aflossing die ze aan ons verschuldigd zijn. Voor het jaar 2020 gaat het in totaal om € 1.280.000.

In het jaar 2020 heeft de Meerpaal een deel van de leningen volledig afgelost, waardoor de subsidiebijdragen naar beneden waren bijgesteld. De lasten voor de Meerpaal blijven echter gelijk aan voorgaande jaren, omdat zij ook moeten sparen voor toekomstige vervangingen. Met de aanpassing van € 117.000 structureel vanaf 2020 wordt de verlaging van de subsidie voor toekomstige jaren gerepareerd.

Verbonden partijen per programma

Verbonden partij	Type
Coöperatie Gastvrije Randmeren	Vennootschappen/Coöperaties
Wat doet deze verbonden partij om doelstellingen van het programma te realiseren De hoofdtaak van de coöperatie Gastvrije Randmeren is het structureel onderhouden van de recreatieve voorzieningen in de Randmeren. Het gaat daarbij onder andere om het onderhouden van aanlegplaatsen voor de recreatievaart, het verminderen van de overlast door waterplanten in dieper water en het uitvoeren van overig klein onderhoud. Het bewaren en bevorderen van het natuur- en landschapsschoon in het gebied evenals het op de recreatieve kaart zetten van de Randmeren via gebiedspromotie behoort eveneens tot haar taken.	

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

Via het verplichte dashboard van [Waarstaatjegemeente.nl](#) zijn nog meer gegevens beschikbaar.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma van onze gemeente vergeleken met Nederland:

Indicator	2016	2017	2018	2019	Gemeenten 25.000-50.000 inwoners	Bron
% Niet-sporters	54,30	NB	NB	NB	49,30	Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en, CBS en RIVM
Omschrijving	Het percentage niet-wekelijks sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder. Bevolking van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet. Deze indicator wordt eens in de vier jaar gemeten.					

Wat gaat dit kosten?

	Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2019	Begroting na wijziging 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten							
5.1	Sportbeleid en activering	-644	-722	-514	-514	-484	-484
5.2	Sportaccommodaties	-3.010	-3.997	-3.398	-3.364	-3.334	-3.306
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-254	-278	-367	-367	-367	-367
5.4	Musea	-	-70	-	-	-	-
5.5	Cultureel erfgoed	-9	-18	-9	-9	-9	-9
5.6	Media	-1.599	-1.635	-1.635	-1.635	-1.635	-1.635
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-9.092	-9.695	-9.626	-9.906	-10.046	-9.815
	Subtotaal Lasten	-14.608	-16.415	-15.549	-15.795	-15.875	-15.616
Baten							
5.2	Sportaccommodaties	661	1.085	1.222	1.222	1.222	1.137
5.6	Media	38	38	38	38	38	38
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	809	60	60	135	137	137
	Subtotaal Baten	1.508	1.183	1.320	1.395	1.397	1.312
	Saldo Lasten en Baten prog. 5	-13.100	-15.232	-14.229	-14.400	-14.478	-14.304
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	-2.901	-42	-59	-59	-59	-59
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	1.125	1.246	749	841	841	841
0.10	Saldo Reserves prog. 5	-1.776	1.204	690	782	782	782
	Resultaat programma 5	-14.877	-14.028	-13.539	-13.618	-13.696	-13.523

Programma 6 Sociaal domein

Dit programma omvat activiteiten die gericht zijn op verlening bijstand, activering & re-integratie, inkomensondersteuning voor minima, uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening, het programma jeugd, wijk- en buurtbeheer, inburgering, algemeen maatschappelijk werk, zorg, kinderopvang, en peuterspeelzaalwerk. Binnen dit programma vallen ook de nieuwe taken die verwijzen naar de Sturingsnotitie Themaplannen Sociaal domein 2019-2022 en de onderliggende op uitvoering gerichte themaplannen. Voor een dwarsdoorsnede van deze themaplannen verwijzen wij u naar de nieuwe [Paragraaf sociale monitor](#).

Wat willen we bereiken in 2021 en verder?

Autonome ontwikkelingen

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie

Regiotaxi (structureel € 40.000, nadeel)

Wat te bereiken?

De regiotaxi is een vervoersvoorziening die vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) kan worden geregeld. De Wmo is er om ervoor te zorgen dat alle burgers mee kunnen blijven doen in de samenleving en zelfstandig kunnen blijven (wonen). Daartoe behoort ook Wmo-vervoer, ofwel de regiotaxi (vervoer op maat).

Hoe te bereiken?

De regiotaxi biedt vervoer voor alle reizigers: de deelnemende Flevolandse gemeenten kunnen bepaalde reizigersgroepen een Wmo-indicatie verstrekken, waarmee deze reiziger tegen een gereduceerd tarief kan reizen.

Toelichting

De regiotaxi wordt door de provincie gecoördineerd voor de gemeenten in Flevoland (uitgezonderd Almere). Per 1 juli 2019 is de nieuwe gunning voor de regiotaxi ingegaan. De afgelopen jaren 2018 en 2019 hebben we grote tekorten op de regiotaxi gehad. De verwachting is dat we met deze aanbesteding ongeveer € 340.000 op jaarbasis zullen uitgeven aan de regiotaxi (dat is minder dan we de afgelopen jaren hebben uitgegeven). In de begroting is structureel € 300.000 hiervoor opgenomen. Voorstel is de begroting structureel met € 40.000 te verhogen. Naast dat we elk jaar al een tekort hebben, zien we een toename van de ritten en een toename van de lengte van de ritten. Dit wordt mede veroorzaakt door een toename van aantal ouderen en een toename van inwoners die langer zelfstandig blijven wonen.

6.5 Arbeidsparticipatie

Regierol gemeenten inburgeringsproces (structureel budgetneutraal)

Wat te bereiken?

Per 1-7-2021 gaat de nieuwe Wet inburgering van start, na voor de derde keer uitgesteld te zijn.

Hoe te bereiken?

Begroting aan te passen met een raming van de verwachte kosten 2021 e.v. jaren, waarbij de ontvangen bedragen taakstellend zijn.

Toelichting:

De gemeenten krijgen de regierol en worden verantwoordelijk voor het inburgeringsproces. In het huidige stelsel ligt de verantwoordelijkheid tot inburgering nog volledig bij de inburgeraar zelf. Gemeenten worden dus verantwoordelijk voor het organiseren van de inburgering en dat is een grote beleidsmatige verandering die vraagt om aanpassing en de vernieuwing van het beleid en de uitvoering bij gemeenten. Zo moeten gemeenten verschillende leerroutes op maat aanbieden. Daarbij wordt ook een hoger taalniveau vereist om beter te kunnen aansluiten bij de arbeidsmarkt. Toeleiding naar werk komt centraal te staan. Er zijn nog meer verantwoordelijkheden waar

gemeenten zorg voor moeten dragen zoals een brede intake, persoonlijk plan inburgering en participatie, financieel ontzorgen, participatieverklaringstraject en maatschappelijke ondersteuning.

Er zijn nog onzekerheden over de nieuwe wetgeving, onder andere hoe de financiën geregeld worden. Een recent gepubliceerd onafhankelijk financieel onderzoek laat zien dat het Rijk jaarlijks € 42,3 miljoen te weinig heeft begroot voor gemeenten om de wet goed uit voeren. Daarnaast zijn er veel reacties gekomen op de wetsconsultatie waar nog aan gewerkt wordt. Hierdoor is door minister besloten de invoering op te schorten tot 1 juli 2021.

6.71 Maatwerkdienstverlening 18+

Abonnementstarief (structureel € 759.000, nadeel en vanaf 2024 € 459.000 nadeel)

Wat te bereiken?

Om zorg betaalbaar te houden voor iedereen en om een einde te maken aan stapeling van eigen betalingen is in het regeerakkoord een aantal maatregelen opgenomen. Eén daarvan is de invoering van een abonnementstarief voor het gebruik van Wmo-voorzieningen.

Hoe te bereiken?

Per 1-1-2020 werd het abonnementstarief ingevoerd in de Wmo, waar in 2019 het voor een groot deel al actief was. In 2019 en 2020 is een afname aan inkomsten van de eigen bijdrage. Daarnaast is er een toename in de vraag van Wmo te zien ten opzichte van eerdere jaren met name bij Huishoudelijke Hulp. Dat leidde tot een tekort van € 759.000. Deze autonome ontwikkeling blijft de komende jaren invloed hebben op de toename van aanvragen.

Toelichting:

Het abonnementstarief raakt de gemeente op twee vlakken. Enerzijds betalen de inwoners nu maximaal € 19 per maand aan eigen bijdrage in plaats van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage die voor 2019 gold. Anderzijds is door het abonnementstarief een grotere groep uitgesloten van de eigen bijdrage. Dit houdt in dat de inkomsten van de eigen bijdrage omlaag gaan. Door de lagere eigen bijdrage zien we een toename in aanvragen met name bij de huishoudelijke hulp. Waar inwoners eerder zelf een huishoudelijke hulp regelden als zij niet meer zelf het huishouden konden doen, is het nu financieel aantrekkelijker om dit via de Wmo aan te vragen. Met als gevolg dat het aantal aanvragen toeneemt ten opzichte van vorige jaren. De komende jaren krijgen we te maken met de verdere vergrijzing. De inhoudelijke en financiële gevolgen hiervan nemen we mee bij de evaluatie van het Sociaal Domein. De ontwikkelingen rond de invoering van het abonnementstarief zijn van ná het vaststellen van de besparingsopdracht Sociaal Domein. We zien dat de brede besparingsopdracht Sociaal Domein op schema loopt.

6.72 Maatwerkdienstverlening 18-

Hoogstwaarschijnlijke kostenstijging jeugdhulp (structureel vanaf 2023 p.m.)

Wat te bereiken?

Er komt een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) reële prijs jeugdzorg, zoals die er ook voor de Wmo is. Die AMvB-jeugd moet per 1 april 2021 van kracht worden. Zodat er met de inkoop voor 2022 rekening mee kan worden gehouden. De AMvB gaat gelden voor nieuwe contracten. Bestaande contracten hoeven niet te worden opgebroken. Daarnaast zijn er de volgende ontwikkelingen:

- de invoering van de aangepaste objectieve verdeelmodellen in het gemeentefonds is uitgesteld naar 1 januari 2022. Op dit moment vindt onderzoek plaats of gemeenten voor de gestegen uitgaven voor jeugdhulp structureel gecompenseerd moeten worden;
- de wijziging van het woonplaatsbeginsel is met een jaar uitgesteld tot 1 januari 2022, de huidige compensatieregeling wordt met een jaar verlengd;

- er is een wetsvoorstel verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen in voorbereiding. De essentie daarvan is dat gemeenten met andere gemeenten binnen en buiten haar regio samenwerken om te bewerkstelligen dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te bepalen vormen van jeugdhulp, alsmede kindbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering, steeds voldoende beschikbaar zijn.

Hoe te bereiken?/Toelichting:

Daar we de (financiële) gevolgen van de maatregelen nog niet weten, nemen we dit op in de risicoparagraaf in deze begroting.

De regio stelt een werkgroep in die de invoering van het nieuwe woonplaatsbeginsel voorbereidt.

We onderzoeken of we in aanmerking kunnen komen voor de compensatieregeling voogdij en 18+.

Verbonden partijen per programma

Verbonden partij	Type
Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland	Gemeenschappelijke regelingen
Wat doet deze verbonden partij om doelstellingen van het programma te realiseren	
Het belang van deze regeling is het vorm geven van de samenwerking tussen de gemeenten op het terrein van de Jeugdwet en Wmo. Deze regeling heeft tot doel te komen tot een doelmatige uitvoering van de aan de centrumregeling opgedragen taken.	

Verbonden partij	Type
IMpact	Gemeenschappelijke regelingen
Wat doet deze verbonden partij om doelstellingen van het programma te realiseren	
IMpact is dé organisatie die maatschappelijk invulling geeft aan alles wat te maken heeft met werk in de regio Kampen en Dronten. Het is onze kracht mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt of tot een werkgever de gewenste arbeidsvaardigheden te leren én aan het werk te helpen. Om dit mogelijk te maken werken wij samen met partners, zoals de gemeenten Kampen en Dronten, het UWV, scholen, zorginstellingen en het bedrijfsleven.	

Verbonden partij	Type
Regionale Sociale Recherche	Gemeenschappelijke regelingen
Wat doet deze verbonden partij om doelstellingen van het programma te realiseren	
Bij fraude met een uitkering of zorggelden is de Sociale Recherche de opsporingsinstantie. Deze instantie, veelal gehuisvest bij gemeenten, is gespecialiseerd in het opsporen van fraudezaken, zoals zwartwerken, werken zonder inkomsten te melden, het verzwijgen van vermogen, woonfraude, fraude met persoonsgebonden budget (PGB) en andere vormen van zorgfraude. Voor het vertrouwen van inwoners in het sociale zekerheidstelsel is het belangrijk dat fraude niet mag lonen. In 2019 is er samengewerkt met de Regionale Sociale Recherche om een aantal zaken rond vermeende samenwoning en zwartwerk tot een goed einde te brengen. Dit heeft in 1 zaak geleid tot een forse terugvordering.	

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

Via het verplichte dashboard van [Waarstaatjegemeente.nl](#) zijn nog meer gegevens beschikbaar.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma van onze gemeente vergeleken met Nederland:

Indicator	2016	2017	2018	2019	Gemeenten 25.000-50.000 inwoners	Bron
% Jongeren met delict voor rechter	1,00	1,00	0,00	NB	1,00	CBS Jeugd
Omschrijving	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.					
% Jongeren met jeugdbescherming	1,25	1,25	1,30	1,35	1,10	CBS - Jeugd
Omschrijving	Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen					
% Jongeren met jeugdhulp	7,75	8,90	9,90	9,35	10,30	CBS - Jeugd
Omschrijving	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar. Jeugdhulp is de hulp en zorg zoals deze bedoeld en beschreven is in de Jeugdwet (2014). Het betreft hulp en zorg aan jongeren en hun ouders bij psychische, psychosociale en of gedragsproblemen, een verstandelijke beperking van de jongere, of opvoedingsproblemen van de ouders					
% Jongeren met jeugdreclassering	NB	NB	0,20	0,20	0,30	CBS - Beleidsinformatie Jeugd
Omschrijving	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar)					
% Kinderen in uitkeringsgezin	5,00	4,00	NB	NB	5,00	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
Omschrijving	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen					
% Netto arbeidsparticipatie	67,40	69,20	70,40	70,70	69,20	CBS - Arbeidsdeelname
Omschrijving	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking					
% Werkloze jongeren	1,00	1,00	1,00	NB	2,00	CBS Jeugd
Omschrijving	Personen die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie. Tot en met 2015 zijn de cijfers van deze indicator afkomstig van het Verwey-Jonker Instituut - Kinderen in Tel. De cijfers vanaf 2016 zijn afkomstig van het CBS.					
Aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 - 64 jaar	600,90	616,20	627,40	653,50	702,40	LISA
Omschrijving	Onder een baan wordt een vervulde positie verstaan. Dit betreffen zowel fulltimers, parttimers als uitzendkrachten. De indicator betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 65 jaar					
Aantal bijstandsuitkeringen per 10.000 inwoners	287,05	286,30	279,75	259,25	248,00	CBS - Participatiewet
Omschrijving	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015). De uitkeringen (leefgeld) aan personen in een instelling, de elders verzorgden, zijn niet inbegrepen. Ook de uitkeringen aan dak- en thuislozen zijn niet inbegrepen					
Aantal cliënten met een maatwerkarrangement WMO per 10.000 inwoners	355,00	340,00	490,00	570,00	586,00	CBS - Monitor Sociaal Domein WMO
Omschrijving	Aantal per 1.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep. Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo					
Lopende re-integratievoorzieningen per 10.000 inwoners	312,00	382,55	370,80	NB	255,15	CBS - Participatiewet
Omschrijving	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar					

Wat gaat dit kosten?

	Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2019	Begroting na wijziging 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Lasten						
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-3.606	-4.184	-3.776	-3.597	-2.872	-2.776
6.2	Wijkteams	-3.917	-4.958	-5.042	-5.026	-4.526	-4.526
6.3	Inkomensregelingen	-12.848	-18.906	-12.991	-12.992	-12.834	-12.834
6.4	Begeleide participatie	-1.785	-1.794	-1.798	-1.721	-1.692	-1.687
6.5	Arbeidsparticipatie	-1.630	-1.853	-1.767	-1.839	-1.754	-1.754
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-735	-832	-962	-962	-962	-926
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	-6.022	-5.317	-5.994	-5.989	-5.990	-5.691
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-10.176	-9.529	-9.027	-8.979	-8.979	-8.979
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-339	-1.833	-704	-394	-394	-394
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-1.153	-1.091	-1.028	-1.028	-1.028	-1.028
	Subtotaal Lasten	-42.211	-50.297	-43.089	-42.527	-41.031	-40.595
	Baten						
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	165	55	115	115	115	115
6.2	Wijkteams	23	-	-	-	-	-
6.3	Inkomensregelingen	10.050	15.904	9.581	9.581	9.581	9.581
6.5	Arbeidsparticipatie	70	-	-	-	-	-
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-	6	6	6	6	6
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	176	455	455	455	455	455
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-	-	-	-	-	-
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	657	618	-	-	-	-
	Subtotaal Baten	11.141	17.038	10.157	10.157	10.157	10.157
	Saldo Lasten en Baten prog. 6	-31.070	-33.259	-32.932	-32.370	-30.874	-30.438
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	12	12	-	-	-	-
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	2.042	1.545	-	-	-	-
0.10	Saldo Reserves prog. 6	2.054	1.557	-	-	-	-
	Resultaat programma 6	-29.017	-31.701	-32.932	-32.370	-30.873	-30.438

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Dit programma omvat activiteiten die gericht zijn op Centra Jeugd en Gezin (exclusief jeugd maatwerkdeel Wmo is programma 6), gezondheidszorg, milieu, integrale handhaving en vergunningverlening, afvalverzameling en reiniging, water en riolering alsmede de gemeentelijke begraafplaats.

Wat willen we bereiken in 2021 en verder?

Autonome ontwikkelingen

7.1 Volksgezondheid

Begroting 2021 GGD Flevoland (structureel € 86.191, nadeel)

Wat te bereiken?

Aansluiten van de gemeentebegroting aan de conceptbegroting van GGD Flevoland

Hoe te bereiken?

De aanpassing voor prijzen en lonen in de begroting van de GGD Flevoland verloopt conform opgave van gemeente Lelystad, zodanig dat de aanpassing in boekjaar (T) van de GGD Flevoland gelijk is aan de aanpassing in boekjaar (T-1) van gemeente Lelystad. Het indexpercentage prijzen en lonen is 1,75% voor begroting 2021. Voor Dronten betekent deze indexatie een verhoging van € 15.133.

Toelichting:

In 2019 is er een tussentijdse begrotingsaanpassing gedaan in verband met een CAO verhoging, deze heeft structureel effect op de begroting. Naast de indexering zijn er ook onderdelen uit het vastgestelde Publieke Gezondheidsplan die in 2021 landen. Het betreft hier inwonersgroei, gezonde leefomgeving, jeugdgezondheidszorg en datascience.

Voor de totale begroting van de GGD bedraagt de bijdrage van Dronten voor 2021: € 921.208 (2020: € 863.569). De bijdrage per inwoner is voor 2021: € 22,18 (2020: € 21,19).

7.4 Milieubeheer

Ontwerp programmabegroting 2021 Omgevingsdienst Flevoland (structureel € 221.293, nadeel)

Wat te bereiken?

De kostenverdeelssystematiek 2021-2023 biedt voor de komende jaren financiële stabiliteit. Eventuele veranderingen in werkzaamheden of taken als gevolg van de Omgevingswet kunnen in een volgende KVS-periode worden verwerkt. Actuele ontwikkelingen zoals de stikstof- en Pfas-problematiek maar ook de energietransitie en opgaven uit het klimaatakkoord maken duidelijk dat de opgaven in de fysieke leefomgeving veranderen en dat actuele ontwikkelingen soms tot andere prioriteiten leiden. Wat de veranderingen precies betekenen voor de taakuitvoering van de OFGV, laat zich moeilijk voorspellen.

Hoe te bereiken?

In de kostenverdeelssystematiek is de input op basis van de werkelijke productie 2018, 2019 en prognose 2020 herijkt. Daarmee is de kostenverdeling weer actueel en gebaseerd op de nieuwste ervaringsgegevens. De nieuwe verdeling leidt tot een verschuiving in de bijdragen van de deelnemers die, volgens AB-afspraken de komende 3 jaar gelden.

Toelichting:

Indexering + herijking KVS 2021-2023. Het begrotingstotaal in 2021 wordt geïndexeerd conform de geactualiseerde Gemeenschappelijke Regeling. Salarissen en kosten van inhuur (ongeveer 80% van het begrotingstotaal) worden verhoogd met de Loonvoet sector overheid en de overige kosten (circa 20% van het begrotingstotaal) met de prijs overheidsconsumptie, netto materieel uit de "Septembercirculaire gemeentefonds" van

het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Deze prijsindexen in de Septembercirculaire gemeentefonds bedragen 2,9% respectievelijk 1,8% voor 2021. Er is in een hiervoor bedoelde stelpost voorzien in deze kosten van indexering.

Windplannen

De windplannen zijn in volle ontwikkeling. In het gebied van Windplan Blauw zal gestart worden met de bouw van de eerste turbines. Als gemeente geven wij verder vorm en inhoud aan het participatieproces van de gebiedsgebonden bijdrage voor beide gebieden. Daarnaast zal veel aandacht besteed worden aan omgevingsmanagement vanuit onze eigen omgevingsmanager in afstemming met beide windplannen met als doel overlast te beperken en onze inwoners goed te informeren over de ontwikkelingen van de beide windparken.

Verbonden partijen per programma

Verbonden partij	Type
Huisvuilcentrale Alkmaar (HVC)	Vennootschappen/Coöperaties
Wat doet deze verbonden partij om doelstellingen van het programma te realiseren	
Gemeente Dronten is aandeelhouder van HVC, tevens verwerkt HVC het huishoudelijk afval van de gemeente Dronten.	

Verbonden partij	Type
Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV)	Gemeenschappelijke regelingen
Wat doet deze verbonden partij om doelstellingen van het programma te realiseren	
De OFGV heeft de uitvoerende milieutaken VTH (vergunningen, toezicht en handhaving) volgens het 'Uitvoeringsprogramma Dronten 2019' uitgevoerd in combinatie met de vastgestelde 'Kostprijsystematiek 2018-2020' (KPS). In de KPS wordt uitgegaan van een uniforme werkwijze ('level playing field') waarbij onderlinge verschillen, zoals bijvoorbeeld reistijd, niet worden doorgerekend. Daarnaast is in de systematiek een risicogericht branchemodel uitgewerkt (formule = bedrijven * frequentie * productprijs). De taken van algemeen nut, zoals bijvoorbeeld de juridische expertise, bestuursondersteuning en het opstellen van de uitvoeringsprogramma's zijn verwerkt in een randvoorwaardelijk takenpakket. Het Uitvoeringsprogramma OFGV 2019 is opgesteld en uitgevoerd aan de hand van regionaal beleidskader VTH 2019-2022: 'Samen sterk voor kwaliteit'. Dit beleidskader is in 2019 definitief door de gemeente Dronten vastgesteld evenals alle andere partners van de OFGV. Het Uitvoeringsprogramma is aangevuld met specifieke aandachtspunten voor de gemeente Dronten.	

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

Via het verplichte dashboard van Waarstaatjegemeente.nl zijn nog meer gegevens beschikbaar.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma van onze gemeente vergeleken met Nederland:

Indicator	2016	2017	2018	2019	Gemeenten 25.000-50.000 inwoners	Bron
Hernieuwbare elektriciteit in %	145,50	158,50	159,60	NB	14,90	Klimaatmonitor-Rijkswaterstaat
Omschrijving	Hernieuwbare elektriciteit					
Omvang huishoudelijk restafval in kg per inwoner	169,00	131,00	115,00	155,00	145,00	CBS - Statistiek Huishoudelijk afval
Omschrijving	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval					

Wat gaat dit kosten?

	Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2019	Begroting na wijziging 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Lasten						
7.1	Volksgezondheid	-922	-955	-1.046	-967	-983	-999
7.2	Riolering	-2.257	-2.160	-2.312	-2.312	-2.312	-2.312
7.3	Afval	-4.308	-4.241	-4.416	-4.375	-4.387	-4.417
7.4	Milieubeheer	-1.986	-1.261	-1.435	-1.406	-1.432	-1.459
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-387	-358	-361	-355	-363	-362
	Subtotaal Lasten	-9.860	-8.975	-9.570	-9.415	-9.477	-9.549
	Baten						
7.2	Riolering	2.751	2.555	2.661	2.661	2.661	2.661
7.3	Afval	5.122	5.371	5.565	5.565	5.565	5.565
7.4	Milieubeheer	824	4	4	4	4	4
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	434	381	398	398	398	398
	Subtotaal Baten	9.131	8.311	8.628	8.628	8.628	8.628
	Saldo Lasten en Baten prog. 7	-729	-664	-942	-787	-849	-921
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	-	-	-	-	-	-
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	-	-	-	-	-	-
0.10	Saldo Reserves prog. 7	-	-	-	-	-	-
	Resultaat programma 7	-729	-663	-942	-788	-850	-921

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Het programma omvat activiteiten die gericht zijn op de fysieke leefomgeving (toekomstige omgevingsvisie, omgevingsplannen, welstandstoezicht en handhaving) en volkshuisvesting (woningbouw nieuw en bestaand, woonwagencentrum) en bouwgrondexploitaties.

Wat willen we bereiken in 2021 en verder?

Geen autonome ontwikkelingen.

Verbonden partijen per programma

Geen verbonden partijen.

Beleidsindicatoren (BBV)

Gemeenten nemen vanaf 2017 een basisset [BBV beleidsindicatoren](#) op in de begroting en het jaarverslag voor inzicht en heldere beeldvorming over de beleidsresultaten van de gemeente, en vergelijking van gemeenten onderling.

Via het verplichte dashboard van Waarstaatjegemeente.nl zijn nog meer gegevens beschikbaar.

Doel is om te komen tot een eigen set indicatoren die een toegevoegde waarde hebben en daarmee de maatschappelijke en bestuurlijke agenda weerspiegelen. Daarmee kunnen de door de gemeente zelf ontwikkelde indicatoren de verplichte indicatoren aanvullen. Concretisering kan bijvoorbeeld vorm krijgen bij een Omgevingsvisie met de indicator 'Wijze en intensiteit van inwonerparticipatie bij plannen: differentiatie tussen gebieden en opgaves'. Of bij een woonvisie, denk bijvoorbeeld aan de indicator 'verhouding koop - huurwoningen per project'.

In de onderstaande tabel staan de beleidsindicatoren voor dit programma van onze gemeente vergeleken met Nederland:

Indicator	2016	2017	2018	2019	Gemeenten 25.000-Bron 50.000 inwoners	
% Demografische druk	71,00	71,20	71,80	72,20	77,80	CBS - Bevolkingsstatistiek
Omschrijving	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar					
Nieuw gebouwde woningen per 1.000 woningen	6,20	6,80	13,50	14,60	8,60	Basisregistraties adressen en gebouwen - bewerking ABF Research
Omschrijving	Nieuw gebouwde woningen, exclusief overige toevoegingen, zoals transformaties.					
Woonlasten éénpersoonshuishouden in €	708,00	696,00	674,00	687,00	678,00	COELO, Groningen
Omschrijving	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten					
Woonlasten meerpersoonshuishoudens in €	708,00	696,00	696,00	687,00	753,00	COELO, Groningen
Omschrijving	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten					
WOZ-waarde woningen x € 1.000	191,00	198,00	206,00	218,00	260,00	CBS - Statistiek Waarde Onroerende Zaken
Omschrijving	De gemiddelde WOZ waarde van woningen 2014-2018					

Wat gaat dit kosten?

	Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2019	Begroting na wijziging 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten							
8.1	Ruimtelijke ordening	-1.229	-1.815	-1.807	-1.089	-1.089	-1.089
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	-5.250	-2.052	-2.054	-2.054	-2.054	-2.054
8.3	Wonen en bouwen	-2.115	-3.041	-1.830	-1.662	-1.661	-1.553
	Subtotaal Lasten	-8.594	-6.908	-5.691	-4.805	-4.804	-4.696
Baten							
8.1	Ruimtelijke ordening	6	4	4	4	4	4
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	4.504	2.052	2.044	2.044	2.044	2.044
8.3	Wonen en bouwen	1.703	1.333	1.484	1.484	1.484	1.484
	Subtotaal Baten	6.213	3.389	3.532	3.532	3.532	3.532
	Saldo Lasten en Baten prog. 8	-2.381	-3.519	-2.159	-1.273	-1.272	-1.164
0.10	Toevoegingen aan reserves (lasten)	-3.196	-	-	-	-	-
0.10	Onttrekkingen uit reserves (baten)	4.055	-	2	2	2	2
0.10	Saldo Reserves prog. 8	859	-	2	2	2	2
	Resultaat programma 8	-1.524	-3.519	-2.157	-1.270	-1.268	-1.161

Paragrafen

Hierna worden diverse onderwerpen uitgewerkt in de zogenoemde paragrafen. Aanvullend op de informatie in de programmabegroting is dit gedetailleerde informatie over een aantal specifieke onderwerpen met beheersmatige aspecten, zoals bijvoorbeeld de lokale heffingen de investeringen in wegen, riolering etc.

De onderwerpen in de paragrafen bieden een belangrijk inzicht in de financiële positie van de gemeente conform de vastgestelde beleidsuitgangspunten van deze beheersmatige activiteiten.

Paragraaf lokale heffingen

Algemeen

Het totale pakket van gemeentelijke heffingen wordt gelegitimeerd door de gemeenteraad vastgestelde belastingverordeningen en wettelijk vastgestelde tarieven. Voor de hoogte van de tarieven en leges gelden de volgende uitgangspunten:

1. Voortzetten van gemaakte keuzes vanuit het verleden. Voorwaarde is dat de keuzes moeten voldoen aan het wettelijk toegestane;
2. Kostendekkendheid van tarieven en leges;
3. De tarieven en leges, met uitzondering van enkele belastingen, stijgen met 4,4%;
4. Dit geldt uiteraard niet voor tarieven die wettelijk worden vastgelegd of waarbij via besluitvorming een ander afwijkend tarief is afgesproken;
5. De verwerking van de kaders die door de raad zijn aangegeven in de Kaderbrief.

Beleidsvoornemens ten aanzien van lokale heffingen

Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen en het overzicht op hoofdlijnen van diverse heffingen wordt onderstaand toegelicht. Het beleid over de lokale lasten is opgenomen in:

- Diverse belastingverordeningen;
- De nota kwijtscheldingsbeleid.

Kwijtscheldingsbeleid

Indien een belastingplichtige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te voldoen, kan onder bepaalde voorwaarden aan deze belastingplichtige kwijtschelding worden verleend. Kwijtschelding is uitsluitend van toepassing op de riool- en afvalstoffenheffing. Door de aanscherping van het Rijksbeleid op het gebied van kwijtschelding voelen de zogenaamde minima het steeds meer in hun portemonnee.

Gerealiseerde inkomsten

In de begroting na wijziging 2020 zijn de opbrengsten Onroerende zaakbelasting verlaagd met de verwachte afboekingen voor oninbaar voor € 150.000 in verband met de coronacrisis.

Lokale heffingen genereren de volgende inkomsten in 2021:

Opbrengsten lokale heffingen (x € 1.000)	Rekening 2019	Begroting na wijziging 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Baten						
0.61 & 0.62 Onroerende zaakbelasting	9.815	9.649	10.226	10.226	10.726	10.726
7.3 afvalstoffenheffing	3.592	4.260	4.457	4.457	4.457	4.457
7.2 rioolrechten	2.400	2.414	2.520	2.520	2.520	2.520
0.2 burgerzaken	309	233	383	383	383	383
8.3 omgevingsvergunningen	1.381	847	1.247	1.247	1.247	1.247
2.1 kabels en leidingen	137	96	96	96	96	96
3.4 (water)toeristenbelasting	1.141	437	1.137	1.837	1.887	1.887
3.4 forensenbelasting	162	132	138	138	138	138
3.3 marktgelden	22	23	23	23	23	23
7.5 grafrechten	434	381	398	398	398	398
1.2 openbare orde & veiligheid	46	38	38	38	38	38
0.63 parkeerbelasting	10	8	8	8	8	8
0.64 precariobelasting	970	975	975			
0.64 reclamebelasting	178	133	193	193	193	193
Totaal	20.600	19.628	21.841	21.566	22.116	22.116

Belastingbeleid en hoofdlijnen diverse heffingen

Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen en het overzicht op hoofdlijnen van diverse heffingen wordt onderstaand toegelicht.

Onroerende zaakbelasting

Bij de Programmabegroting 2021 is gebruik gemaakt van de WOZ-waarden per 1 januari 2019 van alle woningen/gebouwen in de gemeente Dronten. Deze waarden afgezet tegen de OZB-tarieven leidt tot een begrote opbrengst.

Op basis van deze gegevens worden de tarieven als volgt:

Omschrijving	Percentage 2020	Verhogingen	Percentage 2021
Onroerendezaakbelasting (OZB) eigenaar woningen	0,1463%	Trend 4,4 %	0,1527%
Onroerendezaakbelasting (OZB) eigenaar niet-woningen	0,2368%	Trend 4,4 %	0,2472%
Onroerendezaakbelasting (OZB) gebruiker niet-woningen	0,1763%	Trend 4,4 %	0,1841%

NB: bovenstaande percentages zijn op basis van de WOZ-waarden per 1-1-2020. Het effect van de waardeontwikkeling wordt verrekend met het uiteindelijk gehanteerde percentage.

Afvalstoffenheffing

Voor de berekening van de afvalstoffenheffing wordt uitgegaan van een dekking van 100%. Het tarief 2021 is bijgesteld met 4,4% stijging voor loon- en prijscompensatie zoals opgenomen in de Kaderbrief. Bovenstaand verwerkt te hebben komt het tarief van

de afvalstoffenheffing daarmee in 2021 op € 275,99 en is op basis van bestaand beleid (bestaande budgetten) op begrotingsbasis kostendekkend.

In de Kaderbrief 2021 is echter aangegeven dat het onze verwachting is dat met de huidige inzichten en op basis van marktontwikkelingen, het tarief van de afvalstoffenheffing waarschijnlijk boventrendmatig verhoogd dient te worden. Bij de aanbidding van de verordening wordt een voorstel gedaan voor het kostendekkend houden van de inzameling van afval voor 2021. De verordening wordt jaarlijks door de raad vastgesteld voorafgaand aan het volgende jaar. Om de effecten voor het tarief zo goed mogelijk mee te kunnen nemen, zal de verordening in november aan de raad worden aangeboden.

In de onderstaande tabel wordt de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing inzichtelijk gemaakt:

Berekening kostendekkendheid Afvalstoffenheffing	Percentage 2021	€	€
Kosten taakveld (incl. omslagrente)		4.390.830	
Inkomsten taakveld (excl. heffingen)		-1.233.927	
Netto kosten taakveld			3.156.903
Overhead (incl. omslagrente)	84%	923.527	
BTW	21%	376.709	
Totaal toe te rekenen kosten			1.300.236
Totale kosten			4.457.139
Opbrengst heffingen			4.457.139
Dekkingspercentage			100%

Rioolheffing

De rioolheffing wordt vastgesteld in het kader van het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Het tarief 2021 is bijgesteld met 4,4% stijging voor loon- en prijscompensatie zoals opgenomen in de Kaderbrief. Bovenstaand verwerkt te hebben komt het tarief van de rioolheffing daarmee in 2021 op € 136,76 en is daarmee 100% kostendekkend.

In de onderstaande tabel wordt de kostendekkendheid van de rioolheffing inzichtelijk gemaakt:

Berekening kostendekkendheid Rioolheffing	Percentage 2021	€	€
Kosten taakveld (incl. omslagrente)		2.097.575	
Inkomsten taakveld (excl. heffingen)		0	
Netto kosten taakveld			2.097.575
Overhead (incl. omslagrente)	84%	203.446	
BTW	21%	218.758	
Totaal toe te rekenen kosten			422.204
Totale kosten			2.519.779
Opbrengst heffingen			2.519.779
Dekkingspercentage			100%

(Water)Toeristenbelasting

Het tarief voor de (water)toeristenbelasting bedraagt sinds 2012 € 0,95 per persoon per overnachting. In afwijking van het eerste punt omtrent indexatie, wordt voorgesteld om de toeristenbelasting vanaf 2022 (zie taakstelling vanuit het herijkingsproces) te verhogen en om te streven naar een gemiddeld tarief van € 1,45 per persoon per overnachting. Voor alle gemeenten (met en zonder toeristenbelasting) bedraagt het gewogen gemiddelde € 2,66 per nacht. Het gewogen gemiddelde bij alleen gemeenten met toeristenbelasting bedraagt € 2,98. Waar in de [Atlas](#) sprake is van gemiddelden gaat het om gewogen gemiddelden. Alle tarieven worden, waar mogelijk, gewogen naar de relevante grondslag. Voor enkele heffingen is de grondslag niet bekend (waaronder toeristenbelasting, hondenbelasting en leges). Hier is gewogen naar het aantal inwoners.

Forensenbelasting

Forensenbelasting wordt geheven over de waarde van de woning/stacaravan. Voor 2021 wordt het tarief trendmatig verhoogd met 4,4%. Afhankelijk van de economische waarde van het object bedraagt de in 2021 te betalen belasting tussen € 143 en € 663.

Marktgelden

In deze Programmabegroting 2021 is voor deze heffing rekening gehouden met een stijging van de tarieven 4,4%. In de tabel op de vorige pagina is dit niet te zien omdat het een afronding betreft die kleiner is dan € 1.000.

Grafrechten

Uitgaande van een stabilisatie van de opbrengsten bij gelijkblijvende mate van kostendekkendheid wordt voor de begraafrechten uitgegaan van de trendmatige tariefstijging van 4,4%. Voor 2021 betekent dit het volgende voor de meest voorkomende tarieven:

- Begraafrecht wordt € 896;
- Begraafplaatsrecht wordt € 1.479;
- Grafrecht voor 20 jaar wordt € 975;
- Gedenktekenrecht wordt € 370;
- Recht aanleg grafkelder € 1.081.

Precario-, reclamebelasting en overige leges en tarieven

Voor de precario geldt dat er in februari 2016 een wetsvoorstel is ingediend. Gemeenten die deze belasting nog niet kennen, mogen deze niet meer invoeren. Gemeenten die deze belasting al wel hebben mogen deze niet meer verhogen en moeten deze vanaf 2018 in tien jaarlijkse stappen geheel afbouwen. Gemeenten krijgen maximaal vijf jaar (tot 1 januari 2022) de tijd om de effecten van hun inkomensderving op te vangen. Het overgangsrecht geldt alleen voor gemeenten die in 2015 precariobelasting hebben geheven. Gemeenten mogen maximaal het tarief in rekening brengen dat gold op 10 februari 2016, de datum waarop minister Plasterk het wetsvoorstel aankondigde. De minister wil daarmee voorkomen dat de tarieven en het aantal gemeenten dat precario heft verder stijgt.

In een aparte raadsinformatiebrief bent u geïnformeerd over de mogelijke scenario's om deze wetswijziging financieel door te vertalen in onze meerjarenbegroting.

Gekozen hierbij is om het tarief pas te verlagen in 2022 en gelijktijdig de begroting ook in 2022 aan te passen. Hierbij zal alvast 5 jaar lang € 100.000 opbrengst worden gereserveerd in een bestemmingsreserve om zo de begroting in 2022 tot 2026 gelijkmatig naar 0 te kunnen brengen.

Voor de reclamebelasting en overige leges en tarieven geldt het uitgangspunt van 4,4% loon- en prijscompensatie. Naar verwachting betekent dit dat we voor deze tarieven onder wettelijk voorgeschreven tarieven zullen blijven.

Lokale lastendruk

Eén van de uitgangspunten in de gemeente Dronten de laatste jaren is het principe van geen extra lastenverzwaring als gevolg van belastingverhoging voor de burger in de

gemeente. Dit is de afgelopen jaren gelukt; de gemeentelijke lastendruk is sinds 2013 op hetzelfde niveau gebleven. Ook dit jaar kunnen wij stellen dat wij geen extra lasten (buiten de reguliere trendmatige verhogingen voor inflatiecorrectie) bij de burgers neerleggen. Als wij het over de lastendruk voor de burgers hebben dan spreken wij over de onroerende zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Dit zijn de belastingen die bij iedere huishouding worden geheven.

Vooraf in het jaar 2018 is de WOZ-waarde die gemeenten jaarlijks voor woningen vaststellen gestegen, dit is in lijn met de waardeontwikkelingen op de woningmarkt. De gemiddelde waarde was € 206.000 na een stijging van 3% wordt dit € 212.000.

Uitgaande van een woning met een economische waarde van € 212.000 (gemiddelde woning in Dronten) is de lastendruk voor een huishouden als volgt:

Lastendruk per huishouden	2017	2018	2019	2020	2021
Afvalstoffenheffing	242,90	219,16*	222,91*	264,36	275,99**
Rioolheffing	125,90	126,78	128,81	131,00	136,76
Onroerendezaakbelasting					
- Eigenaar woning 2021 (waarde € 212.000)	298,63	300,72	305,53	301,38	323,80
Totaal lastendruk (zonder eigen woning)	368,80	345,94	351,72	395,36	412,76

Totaal lastendruk (met eigen woning)	667,43	646,66	657,25	696,74	736,56
---	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

* eenmalige korting

** tarief kan wijzigen na vaststelling van de verordening in de raad van november 2020

Verder zijn we er bij de berekening van de belastingdruk van uitgegaan dat de eigenaren van onroerende goederen die verhuren de extra tariefsverhoging doorrekenen in de huurprijs zodat de gebruiker van de woning daadwerkelijk betaalt (in de praktijk is dit niet altijd mogelijk).

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

In de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt de financiële positie van de gemeente beschreven. Ook moeten gemeenten hier een geprognosticeerde balans opnemen en enkele verplichte financiële kengetallen.

Of de gemeente in staat is de gevolgen van de risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt, wordt weergegeven door de 'weerstandscapaciteit'. Onder weerstandscapaciteit verstaan we de middelen en mogelijkheden die de gemeente heeft om onverwachte, niet-begrote kosten te kunnen dekken. Het geld en de mogelijkheden bestaan onder andere uit het vrij aanwendbare gedeelte van de algemene reserve, de onbenutte belastingcapaciteit en de post onvoorzien die in de begroting is opgenomen. De benodigde weerstandscapaciteit is afhankelijk van de aard en de omvang van de risico's waar de gemeente mee wordt geconfronteerd (risicoprofiel), bijvoorbeeld financiële risico's binnen projecten. Voor deze risico's kunnen geen verzekeringen worden afgesloten of voorzieningen worden gevormd omdat de risico's zich niet regelmatig voordoen en niet goed meetbaar zijn.

Tussen de weerstandscapaciteit en de risico's waarvoor een gemeente geen maatregelen heeft getroffen, maar die wel van betekenis kunnen zijn voor de financiële positie van een gemeente bestaat dus een relatie. Deze relatie wordt het weerstandsvermogen genoemd (zie ook het [artikel van de NVVR](#)).

Beleid

De [Nota Risicomanagement](#) bevat het beleid omtrent het benodigde weerstandsvermogen, de aanwezige weerstandscapaciteit en de werkwijze omtrent het omgaan met en beheersen van onzekerheden. Voor 2021 staat een actualisatie van deze nota gepland waarin wordt ingegaan op de nieuwste inzichten ten aanzien van risicomanagement. Ook wordt daarbij ingegaan op de verandering ten aanzien van de rechtmatigheidsverklaring, die met ingang van 2021 niet meer door de accountant zal worden afgegeven maar door het college.

De risico's worden halfjaarlijks geactualiseerd bij de begroting en de jaarstukken. Risico's met een financieel gevolg zijn beoordeeld en opgenomen in de risico-inventarisatie van deze paragraaf.

De gemeente Dronten wil met risicomanagement onder andere het volgende bereiken:

- Risicobewustzijn bij management en medewerkers;
- Risico's en onzekerheden onderkennen bij het streven naar beleidsdoeleinden en maatschappelijke effecten;
- Inzicht in risico's verschaffen en wijze waarop we op deze risico's sturen;
- Beheersing van risico's door bewuste preventieve en reactieve maatregelen;
- Behoud van een goede financiële positie.

De Paragraaf weerstandsvermogen delen we op in de volgende onderdelen:

- Risico-inventarisatie;
- Weerstandscapaciteit inclusief relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit;
- Kengetallen BBV.

Risico-inventarisatie

Een risico is een kans op het optreden van een gebeurtenis met een bepaald (veelal negatief) gevolg. Tot de risico's behoren alle onzekerheden van materiële betekenis welke mogelijk impact hebben op onze organisatie.

Het is van belang om inzicht te verschaffen in de risico's die de organisatie loopt. Niet financiële risico's worden onderkend, maar ook zeker de risico's op het terrein van milieu, letsel/veiligheid, imago, organisatorische en juridische aspecten. De geïdentificeerde

risico's zijn in een risicotabel opgenomen om eenduidige vastlegging te borgen. Deze risicotabel wordt jaarlijks geactualiseerd en in de begroting en jaarrekening verwerkt in de paragraaf weerstandsvermogen.

De gemeentelijke risico's zijn in te delen in twee hoofdgroepen:

1. Risico's afkomstig buiten de eigen organisatie, macro-economisch gebonden risico's (exogene risico's);
2. Risico's binnen de eigen organisatie, organisatiegebonden risico's (endogene risico's).

Daarnaast maken we onderscheid in risico's met een structureel gevolg en risico's met een incidenteel gevolg.

Risicokaart

In onderstaande risicokaart zijn de risico's opgenomen, onderverdeeld naar kans en impact, waaruit de risicoscore wordt bepaald op basis van kans-score x impact-score. Het aantal risico's is in onderstaande tabel vermeld:

		IMPACT (in euro's)				
		< 25.000	25.000 tot 49.999	50.000 tot 99.999	100.000 tot 499.999	> 500.000
		Score 1	Score 2	Score 3	Score 4	Score 5
KANS	Zeer groot (81-100%) Score 5					
	Groot (61-80%) Score 4			2	2	2
	Gemiddeld (41-60%) Score 3	1		1	1	1
	Klein (21-40%) Score 2	1	2	1		
	Zeer klein (1-20%) Score 1	3	3	5	2	3

Leeswijzer: het getal 3 rechtsonder op de kaart geeft aan dat er drie risico's zijn geformuleerd met impact-score 5 en kans-score 1. Deze drie risico's hebben een risicoscore van $5 \times 1 = 5$.

Risicotabel met scores en toelichting

In onderstaand schema zijn de risico's inclusief risicoscore vermeld. De gewijzigde risico's en risico's met een hoge risicoscore (8 en hoger) worden nader toegelicht:

Omschrijving risico's:	Prog	Verwachte kans	Verwachte impact	Incidenteel of structureel	Risicoscore		
Exogene risico's:							
Uitkeringen van het Rijk	0	↑	80	↑	1.500.000	Structureel	20
Transities Sociaal Domein	6		80	↑	1.400.000	Structureel	20
Minder inkomsten uit dividenden	0	↑	80	↑	385.000	Structureel	16
Exploitatietekort Wsw Impact	6		80		150.000	Structureel	12
SPUK	5		70		80.000	Incidenteel	12
Bodemsaneringen	7		20		500.000	Incidenteel	5
Leerlingenvervoer	4		40		50.000	Structureel	4
Bijstand zelfstandigen	6		50		30.000	Structureel	3
Inkomensdeel Participatiewet	6		20		100.000	Structureel	3
Renteontwikkelingen	0		10		50.000	Structureel	2
Totaal exogene risico's			4.245.000				
Endogene risico's:							
Leges omgevingsvergunning agv invoering Omgevingswet	8		70		300.000	Structureel	16
Bijdrage aan negatief resultaat grondexploitaties	8		50		4.000.000	Incidenteel	15
Personeel, krapte arbeidsmarkt	0		50		300.000	Structureel	12
Kosten ICT	0		50		100.000	Structureel	9
Personeel (politiek verlof c.q. detachering/terugkeergarantie)	0		40		200.000	Structureel	6
Garantstellingen OFW (WSW)	8		1		1.060.000	Incidenteel	5
Garantstelling HVC	7		10		1.050.000	Incidenteel	5
Aansprakelijkheidsclaim	0		10		250.000	Incidenteel	4
Procedures subsidies	5		40		50.000	Incidenteel	4
Toereikendheid VZ Afvalstoffenheffing	7	↑	25		250.000	Incidenteel	6
Garantstelling Impact	6		10		240.000	Incidenteel	3
Overige garantstellingen	0		5		110.000	Incidenteel	3
Gladheidbestrijding	2		20		100.000	Incidenteel	3
Europese aanbestedingen	0		10		150.000	Incidenteel	3
Minimabeleid	6		10		50.000	Structureel	2
Gebruik accommodaties	0		5		50.000	Incidenteel	2
Schade vandalisme	0		40		30.000	Incidenteel	2
Lagere inkomsten begraafplaats	7		20		30.000	Structureel	1
Re-integratieprocedure personeel	0		5		40.000	Incidenteel	1
Kosten bestuursdwang	0		10		15.000	Incidenteel	1
Totaal endogene risico's			8.375.000				
Totaal aan risico's			12.620.000				

* Risico's van grondexploitaties worden apart berekend in de perspectiefnota.

Toelichting omvangrijkste risico's

Risico's Sociaal Domein

Het financiële risico Sociaal Domein (SD) is dat de taken niet binnen het vastgestelde financiële scenario kunnen worden uitgevoerd.

De Begroting 2020 bevat een stevige ambitie voor wat de financiële kaders betreft. We staan voor deze opgave en nemen de afgesproken maatregelen. Desondanks blijft de uitvoering van taken in het SD het karakter houden van een openeinde. Een toe- of afnemende zorgvraag vanuit de samenleving, de praktische haalbaarheid of effectiviteit van bedachte activiteiten en maatregelen en/of de ontwikkelingen van inkomsten maakt dat er te allen tijde een risico is op overschrijding van het budget.

Voor de komende jaren is met de vaststelling van de kadernota en begroting 2019 het budget voor het SD vastgesteld. Om te komen tot een sluitende begroting SD is gekozen voor scenario 2 uit het rapport van Berenschot. Scenario 2 houdt de voortzetting en aanscherping van de maatregelen in, 20 maatregelen (uit rapport Berenschot en meegenomen in de aangenomen Strategie SD) die moeten leiden tot een besparing op

de kosten. Voor 2020 is de incidentele inbreng vanuit de algemene middelen om deze maatregelen uit te voeren vastgesteld op € 1,9 miljoen. Voor 2019 zijn de kosten voor het sociaal domein binnen de financiële kaders van Berenschot gebleven.

Risico's Wmo

Toelichting

- Het aantal inwoners dat een beroep doet op de Wmo neemt toe vanwege de vergrijzing;
- De wijziging van nieuwe wetgeving over de eigen bijdragen (invoering abonnementstarief op 1 januari 2020) heeft een aanzuigende werking op het aantal inwoners dat een beroep doet op de Wmo en door het abonnementstarief wordt er minder eigen bijdrage geïnd;
- Doordat de tarieven duurder geworden zijn i.v.m. gemaakte CAO afspraken zal de impact van de aanzuigende werking versterkt worden;
- Bij de keuzes die in het dossier hulpmiddelen gemaakt worden staat het belang van de inwoner voorop. Door de ondermaatse service, en later het faillissement van Hulpmiddelen Centrum (HMC) is de gemeente geconfronteerd met een situatie waarin hogere kosten onvermijdelijk zijn. Er is reeds bekend dat de tarieven van HMC niet realistisch zijn gebleken en er bij Welzorg hogere tarieven worden gehanteerd. Voor deze te overbruggen periode tot de nieuwe aanbesteding zullen hogere kosten gemaakt worden. Het uitstaande hulpmiddelenbestand wordt door Welzorg overgenomen (overeenkomst d.d. 8 september 2020). Door deze wijziging en doordat we nog geen uitsluitsel van de curator hebben of boetes richting HMC in rekening gebracht kunnen worden is het nog niet met zekerheid te zeggen wat de kosten zijn.
- In 2021 start het nieuwe contract hulpmiddelen. Om het risico te spreiden, is de insteek om minimaal twee aanbieders te contracteren, echter is er een beperkt aantal aanbieders die deze dienst levert. Daarnaast zal er opnieuw een kostprijs onderzoek moeten plaatsvinden vanwege de AMvB reële prijs, waardoor de prijzen hoger kunnen uitvallen.

Beheersmaatregel

Om bovenstaande risico's te beperken zijn de volgende maatregelen getroffen:

- Door de eenduidige toegang en werkwijze werken we integraal, vraag- en resultaatgericht. Oplossingen zullen meer gevonden worden in het sociaal netwerk en algemene voorzieningen. We werken samen in het, waar nodig, opstellen van één plan van aanpak voor ondersteuning en zorg van inwoners;
- In de aanbesteding Wmo zorg zijn afspraken gemaakt rondom resultaat gericht werken, de insteek hierbij is dat de resultaten houvast bieden en duidelijkheid scheppen rondom de duur van de zorg. Dit houdt in dat de zorg (waar mogelijk) eindig is of wordt afgeschaald. De verbinding met het de algemene voorzieningen door aanbieders wordt veel gestimuleerd door de gemeente;
- In de aanbesteding wordt samengewerkt met NOP en Urk waardoor de aanbesteding interessanter wordt voor aanbieders om zich voor in te schrijven vanwege het volume.

Hoe hoog is het risico dat het risico zich voordoet in 2021

Het effect van de vergrijzing, aanzuigende werking en tarief stijging n.a.v. CAO zien we in 2020 en de verwachting is dat dit doorzet naar 2021. We zien tevens dat op basis van de inzichten medio juni 2020 het tekort toeneemt tot ruim € 1.100.000. Hiermee ontstaat een risico van € 350.000 boven op de € 759.000 die in deze begroting reeds opgenomen is. Een informerende brief van het ministerie BZK voorafgaand aan de septembercirculaire 2020 geeft aan dat via de monitor abonnementstarief bezien wordt of er ook sprake is van extra toestroom van cliënten. Eind 2020 komen de resultaten van dit onderzoek beschikbaar.

De tarieven van de hulpmiddelen zullen stijgen omdat de oude tarieven niet realistisch zijn gebleken. Over het risico om twee contracten af te sluiten voor hulpmiddelen, valt in de huidige situatie nog niks te voorspellen.

Risico's Jeugdwet

Toelichting

In 2019 was sprake van eenmalig voordeel waardoor scenario 2 van de besparingsopdracht ook op het onderdeel Jeugdwet nagenoeg is gehaald is. Vanwege het eenmalige karakter daarvan is het extra moeilijk om de dit onderdeel van de besparingsopdracht voor 2020 en verder te realiseren. Zeker met inachtneming van de landelijke ontwikkeling dat het beroep op jeugdhulp blijft toenemen. Dit leidt tot een groter financieel risico op het Sociaal Domein. Bij de Jeugdwet is daarnaast ook sprake van het risico dat de uitvoering van beleid niet de tot de gewenste resultaten leidt, vooral door omstandigheden buiten onze invloedssfeer.

Onzekerheden zijn binnen de Jeugdwet:

- Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) reële prijs jeugdzorg gaat in per 1 april 2021 De AMvB gaat gelden voor nieuwe contracten. Bestaande contracten hoeven niet te worden opgebroken;
- De invoering van de aangepaste objectieve verdeelmodellen in het gemeentefonds is uitgesteld naar 1 januari 2022. Op dit moment vind onderzoek plaats of gemeenten voor de gestegen uitgaven voor jeugdhulp structureel gecompenseerd moeten worden. In recente kamerbrieven wordt de noodzaak hiertoe betwist;
- Er is een wetsvoorstel verbetering beschikbaarheid zorg voor jeugdigen in voorbereiding. De essentie daarvan is dat gemeenten met andere gemeenten binnen en buiten haar regio samenwerken om te bewerkstelligen dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te bepalen vormen van jeugdhulp, alsmede kinderbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering, steeds voldoende beschikbaar zijn;
- De openeinderegeling van de wet wordt hiermee verder versterkt;
- Naast de ophoging van de leeftijd voor pleegzorg, is eind 2019 ook de leeftijd voor gezinshuizen opgehoogd tot 21 jaar.

Beheersmaatregel bezuinigingsopdracht

Om de risico's rond de bezuinigingsopdracht in te perken, doen we het volgende:

- Samen met de toegang zijn we actief om de instroom, doorstroom en uitstroom meer in balans te krijgen en in te zetten op de zelfredzaamheid van onze inwoners;
- Naast de omgekeerde verordening, stellen we nieuwe nadere regels op waarbij grenzen gesteld worden aan de reikwijdte van de jeugdhulp in Dronten;
- In de nieuwe contractperiode zijn we gestart met een resultaatgerichte aanpak. Op termijn verwachten we ook hier een besparing mee te bereiken;
- De verbeteringen in de monitoring, zal ons meer informatie opleveren om tijdig te sturen op afwijkingen van de begroting en van de beleidsdoelen.

Beheersmaatregel rijksbeleid

- We kunnen de huidige inkoop tot en met 2022 laten doorlopen. Voor ons zou dit betekenen dat de AMvB geen invloed heeft op onze huidige inkoop, maar wel op de aanbesteding en de nieuwe contracten vanaf 2023;
- De regio Flevoland is aangemeld voor deelname aan het onderzoek naar benodigde structurele middelen voor jeugdhulp;
- De regio zal in de reactie op de internetconsultatie voor de nieuwe wet aandacht vragen voor de relatie tussen voldoende beschikbare zorg en de daarvoor beschikbare middelen. De regionale samenwerking wordt op grond van de nieuwe wet versterkt (zorgvormen worden opgenomen in een AMvB) en uitgewerkt in een regiovisie (bij wet vastgelegd). Regionaal werken we aan een plan van aanpak voor de uitwerking van de regiovisie;
- Afsproken is dat het Rijk financiële middelen voor de leeftijdsverhoging naar 21 jaar toevoegt aan het gemeentefonds, dat gemeenten zorg dragen voor de uitvoering van de afspraak en dat partijen na twee jaar gezamenlijk het effect van de afspraak onderzoeken. Dit staat gepland in 2021.

Hoe hoog is het risico dat het risico zich voordoet in 2021

Het risico dat de besparingsopdracht op het onderdeel Jeugdwet in 2020 en 2021 niet wordt gehaald is hoog gezien de beperkte daling van de instroom. Hoewel Dronten in 2019 een lager beroep op jeugdhulp had dan het landelijke gemiddelde, heeft dit nog niet voldoende geleid tot de gewenste lagere uitgaven.

De beïnvloedbaarheid van de gevolgen van het rijksbeleid is laag, het risico dat de maatregelen leiden tot hogere uitgaven is daarom hoog.

Risico Participatiewet (inkomensdeel)

Toelichting

Gemeenten ontvangen van het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de Participatiewet, IOAW, IOAZ en Bbz 2004 (levensonderhoud startende ondernemers) en voor de inzet van loonkostensubsidie.

Het Rijk stelt jaarlijks een macrobudget vast dat volgens een vaste verdeelsystematiek onder de gemeenten wordt verdeeld. Met ingang van 2019 is het verdeelmodel uitgebreid. Dit model is gebaseerd op de ontvangst van de uitkering (volumecomponent) en de hoogte van de uitkering (prijscomponent). Het verdeelmodel is hiermee uitontwikkeld, wel blijft onderhoud noodzakelijk.

Vanaf 2017 is de uitstroom hoger dan de instroom. Deze lijn heeft zich ook doorgezet in 2019. In het eerste halfjaar 2020 is het aantal inwoners dat een beroep doet op een bijstandsuitkering stabiel gebleven. Dit is mede een gevolg van corona, bedrijven waren huiverig om nieuw personeel aan te trekken.

Wij verwachten dat het aantal inwoners dat een beroep doet op een bijstandsuitkering vanaf september 2020 zal gaan stijgen. Inwoners die gedurende de coronaperiode in de WW zijn gekomen en een kortlopende WW ontvangen, stromen rond deze periode uit vanuit de WW en kunnen dan een beroep gaan doen op een bijstandsuitkering.

Beheersmaatregel

Om bovenstaande risico's te beperken zijn de onderstaande maatregelen getroffen:

- In de uitvoering zetten we optimaal in op de poortwachtersfunctie, arbeidsbemiddeling en handhaving om instroom te beperken en uitstroom te bevorderen en daarmee de uitgaven op het inkomensdeel te beperken;
- Samen met het UWV wordt gestart met een preventietraject. Dit traject is gericht op werkzoekenden die zich aan het einde van de WW periode bevinden (laatste 3 maanden). Gezamenlijk met het UWV worden werkzoekenden in workshopsessies gecoacht en bemiddeld naar werk om zo de instroom in de Participatiewet te beperken/voorkomen. Dit is één van de trajecten die genoemd is in het themaplan Participatie;
- Op dit moment verwachten wij dat het budget voldoende is om de kosten voor de bijstandsuitkeringen te dekken. Dit is wel afhankelijk van het definitieve budget wat in september wordt vastgesteld door het Rijk;
- Tekorten tot en met 7,5% moeten binnen de eigen begroting opgelost worden. Voor tekorten vanaf 7,5% is een Rijksbijdrage mogelijk, indien men aan de uitgangspunten voldoet;
- In 2013 is de bestemmingsreserve Inkomensdeel ingesteld. Voor incidentele overschrijdingen (w.o. een crisissituatie) wordt deze bestemmingsreserve ingezet. De reserve is gemaximaliseerd op € 1,5 miljoen. Deze stand is in 2018 bereikt.

Hoe hoog is het risico dat het risico zich voordoet in 2021

Door corona verwachten wij een toename van het aantal inwoners dat een beroep doet op een bijstandsuitkering en daarmee een stijging van de uitgaven. Wij gaan er vanuit dat het ministerie van SZW tot een passende oplossing komt die aansluit bij deze ontwikkelingen. Wij blijven daarom de kans als laag inschatten en handhaven de impact op € 100.000.

Risico op bijdrage in exploitatietekort werkvoorzieningschap Impact

Toelichting

Voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) heeft de gemeente Dronten samen met de gemeente Kampen het Werkvoorzieningschap Kampen en Dronten opgericht. Het werkvoorzieningschap heeft Stichting Impact aangewezen als de feitelijke uitvoerder van de Wsw.

Daarnaast richt Impact zich o.a. op de brede doelgroep uit de Participatiewet en Wajongers.

De deelnemende gemeenten in de gemeenschappelijke regeling dragen naar rato bij aan een eventueel exploitatietekort. Dronten draagt 25% van de tekorten van Impact. Meerjarig (2021-2024) loopt het begrote tekort op de Wsw op naar 1,277 miljoen, waardoor het risico op een bijdrage voor Dronten oploopt tot € 319.250. Daarnaast staat de gemeente vanaf 2011 garant voor geldleningen van Impact bij de BNG. Voor die garantstelling heeft Dronten een 1e hypotheek gevestigd op de bedrijfslocatie van Impact in Dronten. Dit risico is onder garantstellingen opgenomen.

Ook Impact heeft te maken gekregen met de gevolgen van corona. Tegenvallende opbrengsten uit detacheringen en trajecten en een verlaging van de bezettingsgraad van het uitvoerend personeel (verhoging ziekteverzuim).

Beheersmaatregel

- Impact heeft in 2017 een nieuw Ondernemingsplan opgesteld in 2017 voor de jaren 2018 – 2021. In dit plan stelt Impact een scenario 'Lokaal investeren' voor. Hierin ligt de koers voor de toekomst waarmee antwoord gegeven wordt op de toegevoegde waarde en de betaalbaarheid. De gemeenten volgen en beoordelen de ontwikkelingen bij Impact aan de hand van maandrapportages.
- In de kadernota 2019 is voorgesteld om voor de meerjarenbegroting Dronten rekening te houden met een jaarlijkse bijdrage in het exploitatietekort van € 160.000 (conform de eindafrekening 2017). Het verschil met de meerjarenbegroting 2021-2024 van Impact (gemiddeld € 160.000) is in de programmabegroting 2021 als risico opgenomen.
- Om de tegenvallende opbrengsten te beperken, stimuleert Impact het door laten lopen van de trajecten. Wanneer dat gebeurt, garandeert Impact een veilige werkomgeving.
- Voor SW-bedrijven is een aparte compensatieregeling opgesteld voor het mislopen van omzet in de maanden maart tot en met mei 2020.

Hoe hoog is het risico dat het risico zich voordoet in 2021

In de kadernota 2019 is rekening gehouden met een structureel exploitatietekort van € 160.000. Het gemiddelde verschil met de meerjarenbegroting 2021-2024 van Impact van ongeveer € 160.000 is als risico opgenomen.

Risico Uitkeringen van het Rijk

Toelichting

De Algemene Uitkering gemeentefonds is afhankelijk van de Rijksuitgaven (samen de trap op en samen de trap af) en van wijzigingen in het verdeelmodel van de Algemene Uitkering. Forse kortingen kunnen leiden tot een meerjarig niet sluitende begroting. Het Rijk gaat de verdeelsystematiek van de Algemene Uitkering herzien. Dit zal naar verwachting tot uiting komen bij de September- of Decembircirculaire 2021. Een wijziging in de verdeelsystematiek valt, naar alle waarschijnlijkheid, nadelig uit voor de gemeente Dronten. Het is ook mogelijk dat het landelijke hoogte van het BTW-compensatiefonds ontoereikend is, en dat er in de nabije toekomst sprake blijkt te zijn van een korting op de Algemene Uitkering als gevolg van een overschrijding in het BTW-compensatiefonds. Tot slot is er nog geen definitieve hoogte bepaald voor de extra middelen Jeugd voor de jaren 2022 en 2023. Ook dit vormt een risico.

Beheersmaatregel

De geraamde ruimte onder het BCF-plafond is conform de richtlijn van de provincie naar beneden bijgesteld. Verder worden de afspraken tussen de VNG en het Rijk goed gemonitord om tijdig een inschatting te kunnen maken van de onzekerheid met betrekking tot de Algemene Uitkering.

Risico Minder inkomsten uit dividenden

Toelichting

De dividenduitkeringen die de gemeente Dronten ontvangt van Vitens en Alliander staan onder druk. Beide partijen mogen van de Autoriteit Consument & Markt (ACM) slechts beperkt winst maken gezien hun publieke taak en monopolistische positie. Tevens krijgt Alliander te maken met hogere doorberekende tarieven vanuit TenneT.

Beheersmaatregel

Monitoren van de ontwikkelingen.

Risico grondexploitatie: risico op tekorten voor algemene dienst

Toelichting

Wanneer tekorten en afwaarderingen in de grondexploitatie niet binnen de algemene reserves van de grondexploitatie kunnen worden opgevangen, dient vanuit de algemene reserve een aanvulling plaats te vinden op de algemene reserve Grondexploitatie. De woningmarkt vertoont herstel. Dit is ook verwerkt in het woningbouwprogramma dat in juni 2016 is vastgesteld (Woonvisie 2016-2021). Bij de uitgifte van de bedrijventerreinen, zien we de effecten van het huidige economisch herstel terug in de verkoop van bedrijfskavels. De gewijzigde voorschriften van de BBV en de daaruit volgende noodzakelijke beheersmaatregelen voor complexen met een looptijd langer dan 10 jaar vormen een aanzienlijk risico. Ook de gevolgen van de invoering van de Wet op de Vennootschapsbelasting (VpB) hebben een effect op de geprognosticeerde resultaten. Met de belastingdienst is in 2019 een Vaststellingsovereenkomst afgesloten waarin de uitgangspunten en methode voor de aangiften VpB zijn opgenomen. Bij het opstellen van de jaarrekening en de perspectiefnota zijn deze effecten financieel verwerkt. In 2017 zijn de regels op tussentijdse winstneming aangepast. Met als uitgangspunt het realisatiebeginsel van de POC-methode (Percentage of completion).

Beheersmaatregel

Grondexploitaties worden bij de Jaarstukken geactualiseerd en er wordt strak gemonitord op de voortgang en financiële stand van zaken. Indien tussentijds substantiële wijzigingen voordoen, worden deze indien nodig aan de gemeenteraad voorgelegd ter besluitvorming. Woningbouwprognoses worden periodiek bijgesteld met als uitgangspunt een woningbouwprogramma van 250 woningen per jaar zoals benoemd in de Woonvisie.

In november 2016 is een nieuwe nota grondbeleid aan de raad aangeboden waarin de wijzigingen BBV en VpB zijn verwerkt en zijn door de raad beheersmaatregelen vastgesteld om de risico's af te dekken. De stand van de reserve Grondexploitatie per 1-1-2019 is nihil.

Risico leges omgevingsvergunningen a.g.v. invoering Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging

Toelichting

Door het in werking treden van de nieuwe Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging per 01-01-2022 verandert er veel. Het principe van legesheffing verandert niet. Ook de wettelijke grondslag voor het heffen van leges verandert niet. Toch zijn er een aantal zaken die wel gaan veranderen, waar u nog een kaderstellend besluit over neemt:

- Mogelijk nieuwe activiteiten toestaan om leges over te heffen;
- (Mogelijk) minder vergunningplichten, dus meer vergunningvrij;
- De 'knip': het splitsen van de bouwtechnische en de ruimtelijke vergunning;
- De maximale kostendekkendheid van de gemeentelijke kosten herijken;
- Meer integrale vergunningen (meerdere gezagen betrokken);
- Planactiviteiten worden minder complex (of juist complexer).

Zodra meer bekend is over de resultaten van de pilots en aan de hand van welke kaders wij de invoering van de Omgevingswet moeten implementeren zullen wij de financiële impact van de Omgevingswet op de gemiste leges in de begroting opnemen.

Beheersmaatregel

Bij de legesverordening 2016 was besloten de legestarieven omgevingsvergunningen voor 3 jaar (2016-2018) met 10% te verhogen waarmee de maximale kostendeckendheid van deze leges beter werd benaderd en de inkomsten beter aansloten bij de begroting. Een dergelijke herijking zal voor het begrotingsjaar 2022 ook gaan plaatsvinden in het kader van ZBB, Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging.

Risico ICT-kosten

Toelichting

Op het gebied van ICT gaan de ontwikkelingen snel en worden steeds hogere eisen gesteld. Het risico blijft aanwezig dat de komende jaren zowel incidenteel als structureel hogere kosten ICT noodzakelijk zijn. Naast financiële risico's speelt bij ICT ook het risico informatieveiligheid.

Beheersmaatregel

De teammanager IMF (Informatiemanagement en Facilitair) is verantwoordelijk voor beheersing van de ICT en Facilitaire budgetten. Er is een ICT-adviesgroep (de IV-Raad) ingesteld die zich richt op de prioritering van IMF. In 2017 is een nieuw meerjarig informatiebeleidsplan (IBP) vastgesteld voor 2017-2021. In 2020 wordt het IBP vernieuwd en wordt het plan op visieniveau en dus meer op hoofdlijnen opgesteld. Het informatieveiligheidsbeleid 2019-2021 is in 2019 door het college vastgesteld. Hiermee wordt invulling gegeven aan het borgen van informatieveiligheid vanuit de jaarlijkse risicoscan.

Risico krapte op de arbeidsmarkt

Toelichting

De schaarste van personeel neemt de komende periode op de arbeidsmarkt toe. Tegelijkertijd vergrijzen wij als organisatie. In bepaalde beroepsgroepen neemt daardoor het risico toe dat we geen goed gekwalificeerd personeel hebben of binnen kunnen houden.

Dit kan gevolgen hebben voor de kwaliteit van het werk en verhoging van de werkdruk. Het financiële gevolg heeft betrekking op hogere kosten omdat vacatures niet worden ingevuld en er meer (en duurder) moet worden ingehuurd. Dit risico wordt ingeschat op basis van verwachte uitstroom in de komende jaren en een percentage van de functies die als moeilijk invulbaar worden ingeschat. Daarmee komen we op een financieel gevolg van € 300.000 (hogere inhuurkosten op gemiddeld 5 vacatures per jaar). Het gaat om een risico dat afhankelijk van de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt een aantal jaren kan voortduren.

Beheersmaatregel

Er worden trainee-trajecten ingezet om jongeren binnen te halen. Daarnaast is het generatiepact opgezet om ouderen eerder (deels) te laten uitstromen en jongeren te laten

instromen. Met betere opleiding- en ontwikkelmogelijkheden willen we medewerkers binden en boeien. Verder gaan we anders werven. We willen als pilot een recruiter aanstellen samen met de gemeenten Noordoostpolder en Urk en het waterschap Zuiderzeeland.

Risico SPUK

Toelichting

Sinds 1 januari 2019 kunnen gemeenten, sportverenigingen en sportstichtingen de btw die hen in rekening wordt gebracht voor investeringen in sport niet meer in aftrek brengen. Om de ontwikkeling en instandhouding van sportaccommodaties en de aanschaf van sportmaterialen te stimuleren, kunnen gemeenten sinds die datum gebruikmaken van de Regeling specifieke uitkering stimulering sport (SPUK). Gemeente Dronten

verhuurt de binnensportaccommodaties aan Optisport. Optisport exploiteert de sportaccommodaties en ontvangen hiervoor een vergoeding. Het is op dit moment nog niet duidelijk of Optisport als winst beogend wordt aangemerkt voor de omzetbelasting. Afhankelijk hiervan kan gemeente Dronten gebruik maken van de SPUK voor de kosten van de binnensportaccommodaties. Optisport is van mening dat zij winst beogend zijn waardoor we geen gebruik kunnen maken van de SPUK, maar wij verrekenen de btw op basis van de wet omzetbelasting dan wel compenseren we deze op grond van de Wet op het btw-compensatiefonds. De Belastingdienst heeft tot op heden geen uitspraak gedaan over de btw positie van Optisport. Mocht de Belastingdienst alsnog besluiten dat zij een andere mening zijn toegedaan moet de verrekende en gecompenseerde btw die drukt op de kosten en investeringen van de binnensportaccommodaties worden terugbetaald. We kunnen dan geen gebruik meer maken van de SPUK over het jaar 2019. De regeling heeft een maximum uit te keren bedrag dat naar waarschijnlijkheid volledig is benut, waardoor achteraf geen mogelijkheid meer is om alsnog een bedrag te claimen.

Risico effecten coronavirus

Toelichting

De gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de continuïteitsveronderstelling van de gemeente Dronten. Echter, als gevolg van de uitbraak van het coronavirus wereldwijd, zijn door de Nederlandse overheid ingrijpende maatregelen genomen om de verspreiding van dit virus onder controle te krijgen. Deze maatregelen en mogelijke maatregelen die nog volgen, hebben naar verwachting belangrijke financiële gevolgen voor instellingen in Nederland. Deze gevolgen zijn op dit moment nog niet te overzien. De door de Nederlandse overheid genomen maatregelen kunnen impact hebben op de ontwikkeling van de opbrengsten en daarmee de ontwikkeling van het resultaat. Ook de financiële positie (liquiditeit en solvabiliteit) kan daardoor onder druk komen te staan. Door de Nederlandse overheid is een breed pakket aan maatregelen aangekondigd ter ondersteuning van instellingen. Op grond van de financiële positie van de gemeente Dronten per balansdatum en de positieve invloed van de ondersteuningsmaatregelen door de overheid die de negatieve financiële gevolgen van de uitbraak van het coronavirus zullen beperken, acht het college een duurzame voortzetting van de activiteiten niet onmogelijk. De jaarrekening is dan ook opgemaakt uitgaande van de veronderstelling van continuïteit.

Weerstandscapaciteit

Bij weerstandscapaciteit wordt onderscheid gemaakt in:

- Een incidentele component die als buffer dient voor het tijdelijk opvangen van negatieve exploitatieresultaten en van onvoorzienbare externe ontwikkelingen;
- Een structurele component die kan worden benut om structurele tegenvallers te compenseren, indien de financiële planning- en controlinstrumenten onvoldoende soelaas bieden om structurele tegenvallers op te lossen.

Incidentele componenten

De incidentele componenten van het weerstandsvermogen bestaan uit:

- De algemene reserve;
- De post onvoorzien eenmalig;
- De stille reserves.

Algemene reserve

In de Nota reserves en voorzieningen die in juni 2016 door de raad is vastgesteld is het onderscheid in Algemene reserve vrij en Algemene reserve niet vrij besteedbaar vervallen in verband met het niet meer toerekenen van fictieve rente aan reserves. De Algemene Reserve Nuon is ook samengevoegd met de Algemene Reserve. Indien de Algemene reserve substantieel afneemt, verwerken we de structurele rente-effecten in de begroting.

In de Nota reserves en voorzieningen is als norm vastgelegd dat de gemeentelijke risicobuffer tenminste 10% van de gemeentelijke exploitatie moet bedragen. Met een exploitatiebegroting van € 115 miljoen in 2021 moet de buffer dus minimaal € 11,5

miljoen zijn. De algemene reserve is met € 35,5 miljoen (stand 1-1-2020) dus ruim hoger dan deze norm. Dit geldt ook voor de komende jaren.

Post onvoorzien eenmalig

Jaarlijks wordt binnen de begroting rekening gehouden met een raming voor onvoorziene uitgaven van € 3,50 per inwoner. Dat maakt dat in de begroting een post onvoorzien is opgenomen van € 147.000 (42.000 inwoners) voor incidentele uitgaven.

Stille reserves

Stille reserves zijn activa die onder de opbrengstwaarde of tegen nul op de balans zijn gewaardeerd. Dat betekent dat de boekhoudkundige waarde lager is dan de reële waarde. Indien de activa verkoopbaar zijn, is de opbrengst bij eventuele verkoop dan éénmalig vrij inzetbaar. In praktijk zijn deze activa echter vaak niet verkoopbaar. Stille reserves van de gemeente Dronten worden daarom op voorhand niet meegenomen bij het bepalen van de weerstandscapaciteit.

Tabel incidentele componenten

In de volgende tabel is aangegeven wat de weerstandscapaciteit is voor het incidenteel opvangen van exploitatietekorten en onvoorzienbare ontwikkelingen:

Incidentele weerstandscapaciteit (algemene dienst)	1-1-2017	1-1-2018	1-1-2019	1-1-2020	1-1-2021
Algemene reserves	51.350.381	59.978.836	66.129.271	35.470.749	21.908.884
Onvoorzien	142.000	142.000	142.000	142.000	147.000
Stille reserves	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal	51.492.381	60.120.836	66.271.271	35.612.749	22.055.884

Conform het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader Gemeenten 2020 (Provincie Flevoland) tellen bestemmingsreserves niet mee voor de incidentele weerstandscapaciteit.

Structurele componenten

Onder de structurele componenten van de weerstandscapaciteit vallen:

- De onbenutte belastingcapaciteit;
- De post onvoorzien structureel.

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit van de gemeente Dronten kan onderverdeeld worden in:

- Onroerende Zaakbelastingen (OZB);
- Rioolheffingen en afvalstoffenheffing;
- Leges en andere heffingen.

Onroerende Zaakbelastingen

De Onroerende Zaakbelasting is de belangrijkste lokale belasting. Weliswaar gelden geen maximumtarieven en maximumstijgingspercentages, maar dat betekent niet dat de gemeente zo maar de tarieven mag verhogen. Om de onbenutte belastingcapaciteit van Dronten te bepalen wordt de volgende definitie gehanteerd: de onbenutte belastingcapaciteit kan worden gedefinieerd als het bedrag dat nog aan extra inkomsten kan worden gegenereerd voor het geval zich tegenvallers voordoen. Daarbij wordt uitsluitend rekening gehouden met de onroerendezaakbelastingen, aangezien de meeste andere belastingen en heffingen kostendekkend of substantieel van geringe betekenis zijn. Voor de berekening van de omvang van de onbenutte belastingcapaciteit wordt de ruimte in aanmerking genomen tussen de eigen tarieven en het normtarief voor de zgn.

artikel 12-gemeenten van 0,1809% ([Meicirculaire 2021](#)), ook wel het redelijk peil genoemd.

Omschrijving	geraamde opbrengst 2020	geraamde opbrengst 2021	Redelijk peil 2021	ruimte
OZB	9.969.289	10.407.938	10.519.215	111.278
% stijging		4,40%	* o.b.v. 0,1809%	

Rioolheffingen en afvalstoffenheffing

De rioolheffingen en de afvalstoffenheffing zijn heffingen voor het gebruik van de riolering en voor het inzamelen van afval. De wet geeft aan dat de (meerjarige) baten niet hoger mogen zijn dan de (meerjarige) lasten.

Het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) 2016 is de basis voor het toekomstig onderhoud aan de riolering. Er is een voorziening Rioolbeheer gevormd om de toekomstige lasten voor het GRP af te dekken. De voorziening Rioolbeheer bedraagt € 19,5 miljoen ultimo 2019. De voorziening is ontstaan door een overdekking op het rioolbeheer in de afgelopen jaren. In het GRP is aangegeven hoe de rioolheffingen zich de komende jaren ontwikkelen. Dit houdt in dat op dit moment geen rekening kan worden gehouden met een onbenutte belastingcapaciteit binnen de rioolheffingen.

Voor de afvalstoffenheffing is het uitgangspunt 100% kostendekkendheid van de afvalbeheerkosten, waarbij jaarlijks het overschot of tekort wordt verrekend met de egalisatievoorziening Afvalstoffenheffing. Het saldo van deze egalisatievoorziening wordt weer ingezet om de tarieven (incidenteel) te verlagen of om toekomstige kosten te dekken. De egalisatievoorziening Afvalstoffenheffing is ultimo 2019 uitgeput.

In december 2019 is de verordening voor 2020 vastgesteld door de raad. Het tarief voor 2020 is daarbij verhoogd om op begrotingsbasis dekkend te zijn. Mocht blijken dat er in 2020 een tekort is, dan komt dat ten laste van het saldo en wordt toegelicht. Voor 2021 wordt op basis van de dan bekende ontwikkelingen een voorstel gedaan om het tarief voor 2021 kostendekkend te houden. De egalisatievoorziening wordt niet gevoed bij de Nota R&V. De voorziening mag alleen gevoed worden met een overschot op het product afval, waarbij een tekort kan worden onttrokken (als er uiteraard nog middelen in zitten). Aangezien uitgegaan wordt van maximale kostendekkendheid is geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit in de riool- en afvalstoffenheffing.

Leges en andere heffingen

Uitgangspunt van de leges en andere heffingen is maximale kostendekkendheid van de kosten. Hier is dus geen sprake van onbenutte belastingcapaciteit.

Post onvoorzien structureel

De post structureel onvoorzien is bedoeld om onvoorziene structurele uitgaven te kunnen afdekken. De gemeente Dronten kent geen structurele stelpost voor onvoorzien.

Conclusie

Al met al heeft Dronten slechts een geringe structurele weerstandscapaciteit van € 111.000 in de exploitatie. Dit betreft de onbenutte belastingcapaciteit.

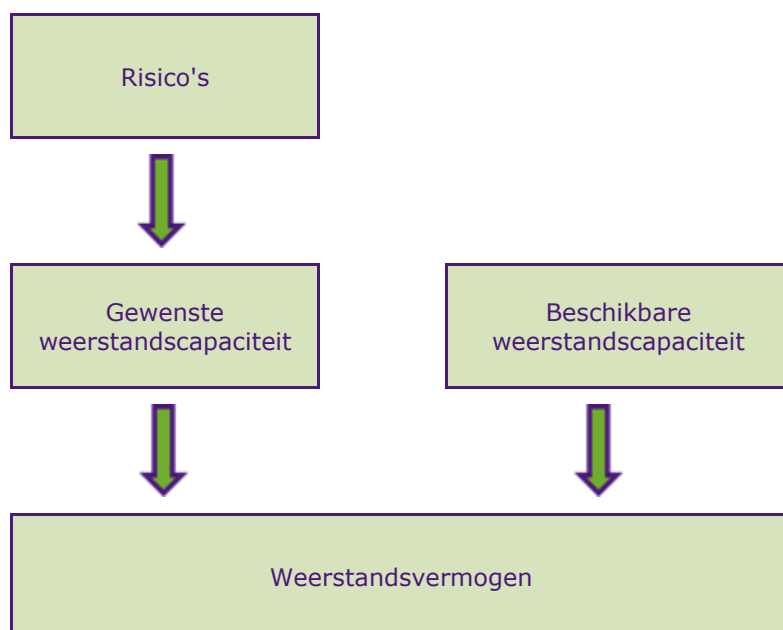
Benodigde versus beschikbare weerstandscapaciteit

Op basis van de risicoanalyse is het risicoprofiel berekend op € 12,6 miljoen voor alle bekende risico's. Om dat op te vangen, is incidentele weerstandscapaciteit benodigd.

Er is € 21,9 miljoen aan [incidentele weerstandscapaciteit](#) beschikbaar. Dat is ruim voldoende om de risico's incidenteel te kunnen opvangen.

Dat is ruim voldoende om de risico's incidenteel te kunnen opvangen .

De relatie tussen de risico's, de benodigde weerstandscapaciteit, de beschikbare weerstandscapaciteit en het weerstandsvermogen is in de volgende figuur weergegeven:

De ratio tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit is een norm voor de mate waarin een gemeente de risico's kan opvangen. Deze ratio wordt "ratio weerstandsvermogen" genoemd.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}}$$

In de volgende tabel is de "ratio weerstandsvermogen" berekend:

Ratio weerstandsvermogen	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Risicoprofiel (= benodigde weerstandscapaciteit)	12.400.000	10.010.000	11.005.000	12.620.000
Weerstand (= beschikbare weerstandscapaciteit)	59.113.000	76.329.000	52.203.752	21.908.884
Ratio weerstandsvermogen*	4,8	7,6	4,7	1,7
Waardering ratio weerstandscapaciteit	Uitstekend	Uitstekend	Uitstekend	Ruim voldoende

* Ratio Weerstandsvermogen = risicoprofiel gedeeld door weerstand in %

Voor de beoordeling van de ratio weerstandsvermogen wordt gebruik gemaakt van de waarderingstabel die het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) en de Universiteit Twente samen hebben opgesteld. De ratio weerstandsvermogen komt voor Dronten tussen de $1,4 < x < 2,0$ uit. Dat betekent dat de gemeente Dronten over een vermogenspositie beschikt die als ruim voldoende wordt beoordeeld om de financiële risico's éénmalig af te dekken.

Ratio weerstandsvermogen	Waardering
>2,0	Uitstekend
1,4 < x < 2,0	Ruim voldoende
1,0 < x < 1,4	Voldoende
0,8 < x < 1,0	Matig
0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
< 0,6	Ruim Onvoldoende

Algemene conclusie weerstandsvermogen van de gemeente Dronten

- Er is een buffer aanwezig voor het opvangen van de financiële gevolgen van éénmalige tegenvallers;
- Er is, evenals voorgaande jaren, geen buffer aanwezig voor het opvangen van tegenvallers met structurele financiële gevolgen. Bij structurele risico's gaan we ervan uit dat binnen 3 jaar maatregelen worden getroffen om de gevolgen binnen de begroting op te vangen.

Kengetallen

Onderstaand treft u de kengetallen aan die wij in het kader van het BBV moeten opnemen.

Daarnaast zijn met de provincie in het kader van het Convenant Interbestuurlijk Toezicht (IBT) ook afspraken gemaakt over het opnemen van bepaalde kengetallen in de P&C-documenten. Interbestuurlijk toezicht is een wettelijke taak van de provincie waarbij zij toezicht houdt op de taakuitoefening door gemeenten. Het wettelijke uitgangspunt is dat de provincie voor alle beleidsterreinen de toezichthouder op gemeenten is met uitzondering van de terreinen waarop de provincie geen taken heeft. Het specifiek toezicht vormt hierop een uitzondering, waarbij met name het financieel toezicht integraal, op alle gemeentelijke domeinen, van toepassing is.

In samenspraak met de provincie is afgesproken dat in de P&C-documenten ten aanzien van het onderdeel financiën ingegaan wordt op de volgende onderdelen: sluitende meerjarenbegroting, weerstandsvermogen, materieel evenwicht (structurele baten zijn in evenwicht met de structurele lasten) en de schuldpositie.

Verloop kengetallen

Begroting 2021	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Norm	Meerjarenraming 2022	Meerjarenraming 2023	Meerjarenraming 2024
Netto schuldquote	-/-26%	-/-29%	-/-6%	A	-/-4%	-/-2%	-/-1%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-/-30%	-/-23%	-/-2%	A	-/-1%	0%	1%
Solvabiliteitsratio	80%	68%	75%	A	73%	74%	75%
Structurele exploitatieruimte	2,0%	0,4%	-1,2%	C	0,3%	0,1%	0,4%
Grondexploitatie	26%	27%	-14%	A	-11%	-10%	-10%
Belastingcapaciteit	100%	99%	88%	A	88%	88%	88%

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft de hoogte van de schuld aan ten opzichte van de jaarlijkse omzet, de baten. Als de quote heel hoog is, dan betekent dat er relatief veel schuld is en dat rente en aflossing een belangrijk deel van de inkomsten opslokken. De norm ligt op 80% met een door de VNG geadviseerd maximum van 130%.

Dronten heeft netto geen schuld. We zijn dus nog ver af van de grenzen die door de VNG zijn aangegeven. Er is nog een tweede kengetal voor de netto schuldquote die we formeel volgens de BBV ook moeten vermelden. Dit is de netto schuldquote gecorrigeerd min de verstrekte leningen.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio is de verhouding tussen de schulden en het totale vermogen. Solvabiliteit wordt ook vaak in het bedrijfsleven gebruikt. Het geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is om schulden ook op langere termijn te voldoen.

De structurele exploitatieruimte

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

Het aandeel van de waarde van de grondexploitatie op de totale balanswaarde

De grondexploitaties hebben veel invloed op de ontwikkeling van de financiële resultaten. Gemeenten met een relatief grote grondpositie hebben ook een relatief groot financieel risico. Ook hiervoor zijn normen ontwikkeld waarbij de totale boekwaarde van de grondvoorraad bij voorkeur niet groter mag zijn dan 20%. Het advies is om in elk geval niet boven de 35% uit te komen.

De belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft aan in hoeverre de woonlasten binnen een gemeente hoger of lager zijn dan de gemiddelde woonlasten. In de paragraaf lokale heffingen is aangegeven dat de woonlasten in 2021 € 736,56 bedragen. We zijn hierbij uitgegaan van een woningwaarde van € 212.000.

Signaleringswaarden kengetallen	Categorie	Categorie	Categorie
	A. Minste risico	B. Gemiddeld risico	B. Meeste risico
Netto schuldquote	< 90%	90% - 130%	> 130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen			
Solvabiliteitsratio	> 50%	20% - 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	Begr > 0%	Begr = 0%	Begr < 0%
Grondexploitatie	< 20%	20% - 35%	> 35%
Belastingcapaciteit	< 95%	95% - 105%	> 105%

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Kapitaalgoederen zijn de spullen die de gemeente nodig heeft om de diensten en goederen die zij aan haar burgers levert te produceren; grote zaken die vaak veel waarde hebben en meerdere jaren meegaan. De gemeente Dronten heeft ongeveer 1.400 hectare aan openbare ruimte in beheer. Veel activiteiten vinden daarop plaats zoals wonen, werken en recreëren. Daarvoor zijn veel kapitaalgoederen nodig in de vorm van:

- Wegenbeheer en verhardingen;
- Riolering;
- Openbaar groen;
- Speelvoorzieningen;
- Openbare verlichting;
- Bruggen, steigers en vlonders;
- Accommodatiebeleid, -beheer, renovatie en vervanging;
- Beleid stranden.

Van deze kapitaalgoederen is het beleidskader, de financiële consequenties die uit het beleidskader voortvloeien en een vertaling van de financiële consequenties in de begroting opgenomen. De kwaliteit van de kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is bepalend voor het voorzieningenniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten.

Financieel overzicht kapitaalgoederen

Beheerplannen	Begroting	2021	2022	2023	2024
Wegen	Onderhoudsbudget	258.000	258.000	258.000	258.000
	Voorziening	2.212.064	2.212.064	2.212.064	2.212.064
	Kapitaallast	653.891	638.548	624.121	618.544
Subtotaal wegen		3.123.955	3.108.612	3.094.185	3.088.608
Civieltechnische kunstwerken	Onderhoudsbudget	31.728	31.728	31.728	31.728
	Voorziening	277.000	277.000	277.000	277.000
	Kapitaallast	20.814	20.793	20.722	20.651
Subtotaal civieltechnische kunstwerken		329.542	329.521	329.450	329.379
Openbare verlichting	Onderhoudsbudget	75.611	75.611	75.611	75.611
	Kapitaallast	135.921	134.111	130.500	127.182
Subtotaal openbare verlichting		211.532	209.722	206.111	202.793
Groen	Onderhoudsbudget	356.938	356.938	356.938	356.938
	Kapitaallast	13.008	12.641	12.273	11.993
Subtotaal groen		369.946	369.579	369.211	368.931
Spelen	Onderhoudsbudget	276.761	276.761	276.761	276.761
Subtotaal spelen		276.761	276.761	276.761	276.761
Riolering	Onderhoudsbudget	928.000	928.000	928.000	928.000
	Voorziening	675.947	675.947	675.947	675.947
Subtotaal riolering		1.603.947	1.603.947	1.603.947	1.603.947
Accommodaties	Onderhoudsbudget	129.795	129.795	129.795	129.795
	Voorziening	858.144	858.144	831.464	831.464
	Kapitaallast	2.100.873	1.983.319	1.933.362	1.873.472
Subtotaal accommodaties		3.088.812	2.971.258	2.894.621	2.834.731

Beleid

Het beleid van Dronten voor het onderhoud van kapitaalgoederen is onder meer opgenomen in de volgende nota's:

- Beleids- en beheerplan wegen 2016-2020 (actualisatie najaar 2020);
- Beheerplan civieltechnische kunstwerken 2017-2021;
- Beleidsplan verlichting in de openbare ruimte 2018-2027;
- Beheerplan openbare verlichting 2018-2022;
- Groenbeleidsplan gemeente Dronten 2017: Groenbeleidsplan heeft geen eindtermijn en is het kaderstellende document voor andere groenplannen (zoals de hieronder opgenomen plannen);
- Groenbeheerplan Dronten 2020-2024;
- Bosbeheerplan Dronten 2020-2024;
- Boombeheerplan Dronten 2020-2024;
- Beheer- en onderhoudsplan halfverhardingen;
- Beheer- en onderhoudsplan Stranden en voorlanden 2008-2017*;
- Speelruimteplan 2018;
- Gemeentelijk Rioleringsplan Dronten 2016 t/m 2021;
- Accommodatiebeleidsplan 2015-2020 **.

* De uitvoering van de bestuursopdracht Ontwikkeling Strandbeleid heeft geresulteerd in de Visie Stranden. Deze is in september 2020 behandeld in de raad. Aansluitend is gestart met het actualiseren van het beheer- en onderhoudsplan Stranden en voorlanden.

** Het accommodatiebeleidsplan is in ontwikkeling en wordt in de periode tot en met 2020 samen met de PO-scholen, gelegd in het centrum, opgesteld.

Wegenbeheer en verhardingen

In 2016 is het beheerplan wegen vastgesteld. De norm waarop het onderhoud wordt gepleegd is CROW-niveau B voor centra, fiets- en voetpaden. Voor alle overige wegen is dat CROW niveau C. Inspecties vinden elk jaar plaats (naast de reguliere schouw die meerder keren per jaar plaatsvindt). In het najaar van 2020 wordt het huidige 'Beleids- en beheerplan wegen' geactualiseerd.

Riolering

In 2016 is het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) vastgesteld voor de periode 2016-2021. Het GRP houdt naast de zorgplicht voor afvalwater tevens een zorgplicht voor hemel- en grondwater in. Voor de zorgplicht afvalwater gaat de hoofdtak naar gedegen beheer. In het GRP zijn de nieuwe maatregelen beschreven waar de komende jaren uitvoering aan wordt gegeven. De onderstaande projecten worden in 2021 opgepakt:

- Vestigen van recht van opstal voor eigendommen van derden in het openbaar gebied;
- Een start maken met het opstellen van een nieuw water(riolerings)plan inclusief kostendekkingsplan. Indien mogelijk in samenwerking met onze partners(waterschap en gemeenten);
- Start maken met opstellen van een RasARIANT analyse, waarmee we de levensduur van de riolering beter kunnen inschatten.

Een deel van deze projecten loopt door tot het einde van de planperiode in 2021.

Openbaar groen

Ten behoeve van een goed groenbeheer is in 2017 een nieuw groenbeleidsplan voor al het groen in de dorpskernen van de gemeente gemaakt en vastgesteld. In dit groenbeleidsplan is tevens het beleid op de dorpsbossen en het bomenbeleidsplan geïntegreerd. Hierop volgend zijn het groenbeheerplan, boombeheerplan en bosbeheerplan geactualiseerd.

Conform de kaders zoals vastgelegd in dit beleidsplan en het afgesproken kwaliteitsbeeld wordt het openbaar groen in 2021 onderhouden.

Speelvoorzieningen

In 2021 worden de speelvoorzieningen in de gemeente Dronten vervangen en onderhouden conform het nieuwe Speelruimteplan. In dit nieuwe plan wordt vooral ingestoken op het omvormen van formele speelruimte naar meer informele speelruimte, waarbij gebruik wordt gemaakt van de gehele openbare ruimte. Het beheer is op orde en de speelvoorzieningen voldoen aan de geldende veiligheidsnormen.

Openbare verlichting

In 2018 is het OV-beleids- en onderhoudsplan vastgesteld waarin de nieuwe beleids- en onderhoudskaders voor openbare verlichting worden aangegeven voor de komende jaren. In het plan is besloten om bewuster te gaan verlichten (meer maatwerk per locatie) en daar ook de inwoners, verenigingen en bedrijven bewustzijn over te creëren.

Bruggen, steigers en vlonders

In 2016 is een nieuw beheerplan- en onderhoudsplan voor civieltechnische kunstwerken (waaronder bruggen) vastgesteld. Op basis van de beschikbare middelen zal groot onderhoud en jaarlijks onderhoud plaatsvinden van de bij de gemeente in bezit zijnde voorzieningen. De oorspronkelijke planning uit het beheerplan dient als uitgangspunt, aangevuld met de inventarisatie die nu plaatsvindt.

Accommodatiebeleid, beheer, renovatie en vervanging

In juni 2015 is het accommodatiebeleidsplan door de gemeenteraad vastgesteld. Hiermee is een beheercyclus voor de komende decennia vastgelegd, die in periodes van 5 jaar concreet wordt uitgewerkt. We geven in 2021 verder uitvoering aan het vastgestelde accommodatiebeleid en we gaan dit herijken.

Het nieuwe Aat De Jonge zwembad is opgeleverd. We starten met het MFC in Swifterbant. In Biddinghuizen is gestart met de tweede fase van het MFG. We komen met een programma van eisen voor de praktijkschool. Daarnaast gaan we verder met het ontwikkelen van de plannen voor Primair Onderwijs in het centrum en Swifterbant.

Beleid stranden

[Zie het voorstel in programma 5 onder nieuw beleid](#)

Bij de totstandkoming van deze beleidsvisie is een zorgvuldig participatieproces doorlopen waarbij de diverse belanghebbenden uit het gebied actief betrokken worden.

Paragraaf financiering

Algemeen

De financiering van gemeenten wordt gereguleerd door de Wet financiering decentrale overheden (de Wet fido) en de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo). De Wet fido en Ruddo beogen het bevorderen van een professionele en verantwoorde financiering bij gemeenten, met als direct uitgangspunt het beheersen van renterisico's. De beheersing van de risico's uit zich concreet in de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Beiden beogen de renterisico's te begrenzen, die verbonden zijn aan het begrotingstotaal.

Beleidsvoornemens ten aanzien van risicobeheer van de financieringsportefeuille

De doelstellingen met betrekking tot het financieringsbeleid zijn:

- Het verkrijgen en behouden van een duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- Het tegengaan van ongewenste financiële risico's zoals renterisico's (van vaste en vlottende schuld), kredietrisico's, liquiditeitsrisico's en koersrisico's;
- Het optimaliseren van het rendement van beschikbare liquiditeiten;
- Het minimaliseren van de rentekosten van de financiering.

De beleidsvoornemens worden fors aan banden gelegd door de invoering van het schatkistbankieren. De beperkingen voortvloeiende uit deze wet hebben voor de gemeente grote financiële consequenties. Inmiddels is er landelijk een discussie gaande dat de gevolgen van deze wet voor sommige gemeenten wel heel er nadelig uitvallen. Deze discussie volgen wij op de voet. De gemeente heeft tot dusver het verlies voortvloeiende uit de regeling genomen. In de toekomst (jaar 2021) is het risico dat bij een gelijkblijvende situatie dat de gemeente wederom een aanzienlijk verlies moet incasseren.

Zoals hiervoor aangegeven wordt de beheersing van de financieringsportefeuille vooral via de instrumenten kasgeldlimiet en renterisiconorm uitgevoerd.

Kasgeldlimiet

Zoals eerder aangegeven is één van de uitgangspunten van de Wet fido het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten van openbare lichamen. Om een grens te stellen aan korte financiering (looptijd tot 1 jaar) is in de Wet fido een wettelijk toegestane norm, de kasgeldlimiet, opgenomen. De limiet is bepaald als een percentage (8,5%) van het totaal van de begroting. De doelstelling is om maximaal gebruik te maken van de kasgeldlimiet, omdat kort geld in het geval van een normale rentestructuur goedkoper is dan lang geld.

De kasgeldlimiet 2021 bedraagt voor de gemeente Dronten 8,5% van € 115 miljoen (Programmabegroting 2021) = € 9,8 miljoen.

Per kwartaal wordt de gemiddelde liquiditeitspositie, berekend op basis van de drie kwartaal maanden, getoetst aan het bedrag van de kasgeldlimiet. Met ingang van 2009 (Wet fido) hoeven de kwartaalrapportages niet standaard meer naar de toezichthouder verzonden te worden. Voor de interne bedrijfsvoering blijven de kwartaalrapportages van belang voor het signaleren van overschrijdingen. Als de gemiddelde liquiditeitspositie van de drie achtereenvolgende kwartalen drie maal de kasgeldlimiet overschrijdt dan dient de gemeente de drie kwartaalrapportages toe te zenden aan de toezichthouder. Dit moet dan zo ruim mogelijk voorafgaand aan de derde overschrijding, met daarbij een plan van aanpak om weer te gaan voldoen aan de kasgeldlimiet. De toezichthouder kan, indien hij het plan ontoereikend acht, bepalen dat zijn toestemming is vereist voor het aangaan van nieuwe korte leningen.

Renterisiconorm

De renterisiconorm geeft aan dat het totaal van de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen niet meer mag bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Dit betekent dat jaarlijks niet meer dan 20% van begrotingstotaal mag worden afgelost. Hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt gespreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij herfinanciering.

Uit de onderstaande tabel is af te leiden dat de gemeente voor 2021 ruimschoots binnen de gestelde renterisiconorm blijft.

Berekening renterisiconorm	2021	2022	2023	2024
De norm is gesteld op een percentage van het begrotingstotaal	20%	20%	20%	20%
Begrotingstotalen	115.227	111.717	110.651	109.861
Renterisiconorm	23.045	22.343	22.130	21.972
Rente herziening op vaste schuld	0	0	0	0
Aflossing op vaste schuld	2.208	1.982	1.982	1.982
Renterisico	2.208	1.982	1.982	1.982
Ruimte onder de renterisiconorm (voordeel, ruimte)	20.837	20.361	20.148	19.990

Op basis van de liquiditeitsprognose zal voor 2021 naar verwachting een langlopende geldlening moeten worden afgesloten van in totaal € 7,0 miljoen. Hierover wordt u in het eerste kwartaal 2021 nader geïnformeerd.

Renteschema 2021			
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering		664.589
b.	De externe rentebaten over de korte en lange financiering	-/-	-715.827
Saldo rentelasten en rentebaten			-51.238
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	-/-	-443.384
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	-/-	-
c3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (=projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	+/+	-
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente			-494.622
d1.	Rentelasten over eigen vermogen	+/+	3.380.781
d2.	Rentelasten over voorzieningen	+/+	1.295.722
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente			4.181.881
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	-/-	-4.305.124
f. Renteresultaat op het taakveld treasury			-123.243

Bij de wijziging van het BBV en de invoering van de vennootschapsbelasting voor de lagere overheden is de toerekening van rente een belangrijk aandachtspunt. In de notitie Rente 2017 heeft de commissie BBV uitgewerkt hoe de rentelasten en rentebaten dienen te worden verantwoord. De bepalingen en richtlijnen van deze notitie treden in werking met ingang van begrotingsjaar 2018. Met deze wijzigingen tracht de commissie eenduidige handelswijze met betrekking tot rente bij gemeenten te bevorderen en de transparantie te vergroten.

Bovenstaande uitwerking geeft een beeld van de rentelasten en rentebaten van de gemeente Dronten. Het saldo van rentelasten en rentebaten betreft onder andere de

rentebaten die worden ontvangen over de uitstaande geldleningen (verstrekte leningen aan de Meerpaal) en de uitstaande deposito.

Het aan de taakvelden toe te rekenen externe rente bestaat uit het saldo van rentelasten en rentebaten vermeerderd met het verplicht aan de grondexploitatie toe te rekenen rente. Deze rente is gebaseerd op de voorschriften zoals opgenomen in de notitie Grondexploitatie 2016 van de commissie BBV.

Om te bepalen welke rentelast aan de taakvelden kan worden toegerekend is het noodzakelijk om over het eigen vermogen en de voorzieningen rente te berekenen. Conform de aanbeveling van de commissie BBV en uw besluitvorming over bespaarde rente, wordt deze bespaarde rente niet toegevoegd aan de reserves en/of voorzieningen. De renteomslag is gebaseerd op de aan de taakvelden toe te rekenen rente gedeeld door de boekwaarde van de vaste activa per 1 januari van het begrotingsjaar 2020. Dit percentage mag worden afgerond op een veelvoud van 0,5%. Het renteresultaat op het taakveld treasury bestaat uit het verschil door deze afronding.

Saldo en liquiditeitenbeheer

Voor het liquiditeitenbeheer is een overeenkomst (geïntegreerde dienstverlening) met de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) gesloten. Door middel van deze overeenkomst worden tijdelijke overtollige middelen door de BNG belegd en kan een tekort aan kortlopende financieringsmiddelen op een voordelige wijze worden geleend. Op deze wijze kan snel over voldoende middelen tegen gunstige condities worden beschikt. Daarnaast is in 2014 het schatkistbankieren van start gegaan. Binnen het ministerie van Financiën wordt schatkistbankieren uitgevoerd door het Agentschap. Voor ons betekent schatkistbankieren dat wij al onze overtollige middelen aanhouden in de schatkist bij het ministerie van Financiën. Dit houdt in dat geld en vermogen niet langer bij bijvoorbeeld banken buiten de schatkist mogen worden aangehouden. Overtollige middelen mogen alleen in rekening-courant en via deposito's bij de schatkist worden aangehouden of onderling worden uitgeleend aan andere decentrale overheden. Vanzelfsprekend blijven wij volledig vrij in de besteding van onze middelen zonder dat het Agentschap daar enige vorm van toezicht op uitoefent of kan uitoefenen. De schatkist biedt geen leen- of roodstandfaciliteit aan. Voor het betalingsverkeer blijven we aangewezen op het bankwezen.

Paragraaf bedrijfsvoering

Algemeen

Ter realisatie van de programma's is een goede bedrijfsvoering van groot belang. Deze paragraaf informeert de gemeenteraad over de stand van zaken in de bedrijfsvoering. Vanuit de bedrijfsvoering worden de beleids- en uitvoeringseenheden van de organisatie zo goed als mogelijk gefaciliteerd.

Beleid

Organisatieontwikkeling

Een goede bedrijfsvoering is noodzakelijk voor het realiseren van de doelstellingen, ambities en wettelijke taken van de gemeente. Een goede bedrijfsvoering is daarmee de basis van waaruit wordt gewerkt.

De afgelopen jaren heeft de organisatieontwikkeling 'Dronten op koers' in het teken gestaan van een organisatiewijziging met een vernieuwde hoofdstructuur en is een ontwikkelagenda vastgesteld. Het in 2020 gehouden medewerkers onderzoek laat zien dat Dronten op Koers staat. De 4 V's, op basis waarvan onze organisatiefilosofie is gemaakt, zijn in het DNA van de medewerkers opgenomen. Wie in Dronten werkt, weet dat Vakmanschap, Vernieuwingskracht, Vertrouwen en Verbinding kernwaarden zijn van waaruit gewerkt wordt in Dronten. Alles wat in de organisatie gebeurt, wordt aan deze vier uitgangspunten getoetst. De medewerkers van de gemeente Dronten werken vanuit hun hart voor de gemeente. Als dienstverlenende organisatie zetten medewerkers hun professionaliteit in vanuit de betrokkenheid bij de gemeente Dronten. Vanuit wensen en belang van de gemeente Dronten worden mogelijkheden benut en ontwikkelen de medewerkers zich mee met de gemeente.

De leidinggevenden in de organisatie werken volgens het principe van het dienend leiderschap, waarbij zij stimuleren dat de professionals zelf eigenaar zijn van hun werk en verantwoordelijkheid nemen in het behalen van hun resultaten.

Human Resource Management

De organisatie van de gemeente Dronten heeft de behoefte om mee te groeien met de maatschappelijke ontwikkelingen door het toepassen van de volgende organisatieprincipes: midden in de samenleving, gemeenschappelijke opgave en integrale aanpak, dienstverlenend, vertrouwen en verbinden.

De gemeente Dronten is een lerende organisatie, die zich blijft ontwikkelen voor een continue verbetering van de dienstverlening aan de samenleving van de gemeente Dronten. De Dronten Academie is opgezet met als doel het stimuleren van de persoonlijke ontwikkeling van medewerkers. De afgelopen jaren is de Dronten academie succesvol neergezet in de organisatie en worden nagenoeg alle trainingen, opleidingen en ontwikkeltrajecten via de Dronten Academie georganiseerd. Voor 2020 lag de focus in de Dronten Academie op vernieuwingskracht. Voor meer flexibiliteit en toegankelijkheid zijn quick learnings ontwikkeld. Hierdoor kunnen medewerkers zich plaats- en tijdonafhankelijk ontwikkelen. Het leiderschapstraject wordt in 2021 voortgezet, waar bij het accent komt te liggen op integraliteit, collectief handelen in de organisatie en het leggen van verbindingen.

Gemeentelijke huisvesting

In maart 2021 zal het vernieuwde gemeentehuis in gebruik genomen gaan worden. Dat betekent dat het eerste kwartaal in het teken zal staan van het inrichten en in gebruik nemen van het vernieuwde gebouw en het uitruimen en verhuizen vanuit de tijdelijke locaties. In het 2^e kwartaal zal er naar verwachting een officiële opening zijn. Sinds het voorjaar van 2020 is Nederland net als de rest van de wereld in de ban van het Coronavirus. De organisatie heeft door COVID-19 in korte tijd veel stappen gezet in flexibiliteit, plaats- en tijd onafhankelijk werken, verbinding en vernieuwing. Deze resultaten en ervaringen worden in alle ontwikkelingen mee genomen in het gerenoveerde gemeentehuis. Het nieuwe gemeentehuis is zodanig flexibel ingericht dat

ook hier ten allen tijde van Corona naar de maatstaven van het RIVM gewerkt kan worden, maar dat ook eenvoudig afgeschaald kan worden naar een normale werksituatie zonder Corona.

Wet Banenafpraak

In de Wet Banenafpraak is afgesproken om meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk te krijgen. De pilot die de gemeente Dronten heeft uitgevoerd heeft er toe geleid dat vier mensen met afstand structureel in de begroting zijn opgenomen. Hiermee heeft de gemeente zijn verantwoordelijkheid als een van de grootste werkgevers van Dronten genomen. Gelijktijdig heeft de gemeente als ambitie om in 2022 negen mensen met afstand binnen de gemeentelijke organisatie aan het werk te krijgen. In 2021 wordt aan deze ambitie verder vorm gegeven, bijvoorbeeld door middel van jobcarving. Daarnaast zijn er in de catering, de schoonmaak en de postbezorging binnen het gemeentehuis van de gemeente Dronten mensen met een indicatie aan het werk.

Formatie 2021

Bij het opmaken van de Programmabegroting 2021-2024 is gebleken dat er een verschil van € 802.000 zit in de personeelsbegroting ten opzichte van de Kaderbrief. Uit de analyse van dit verschil is het volgende gebleken.

De helft van het verschil wordt verklaard door een stijging van de CAO-lonen (€ 330.000) en door periodieken en een aantal mutaties in de personeelsbegroting (ruim € 70.000). De andere helft betreft een administratieve omissie bij het verwerken van de mutaties in de formatie van de Jeugdguiden. De Jeugdguiden werden tot vorig jaar betaald uit decentralisatiemiddelen en bij het omzetten naar de vaste formatie zijn de salariskosten per abuis niet opgenomen in de personeelsbegroting. Dit is hersteld in de nu voorliggende Programmabegroting 2021-2024.

De volledige verhoging van € 802.000 wordt gecompenseerd door de stelpost Loon- en prijscompensatie. Per saldo levert dit dus geen mutatie op voor het begrotingssaldo.

Rechtmatigheid

Door de coördinator interne controle wordt in het 4e kwartaal 2020 een intern controleplan 2021 opgesteld. Daarin worden de aanbevelingen van de accountant naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole 2019 en de interim controle 2020 meegenomen. In het organisatie brede interne controleplan is met ingang van 2018 ook de verbijzonderde interne controle voor het sociaal domein opgenomen. In het najaar 2020 wordt het IC plan met de accountant afgestemd.

Financieel beleid

Het financieel beleid is gericht op een gezonde financiële positie voor onze gemeente en transparantie in het financieel handelen. Uitgangspunten voor het financiële beleid zijn het bereiken van een structureel sluitende meerjarenbegroting en te werken volgende wettelijke externe regels o.a. gemeentewet en Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

Ook de interne regels, bijvoorbeeld de financiële verordening van de gemeente Dronten dienen te zorgen voor transparantie en duidelijkheid voor de raad, college en organisatie.

Het financiële beeld is sterk aan verandering onderhevig. Een meerjarig sluitende begroting is geen vanzelfsprekendheid. Via het project Zero Based Begroten wordt de begroting opnieuw opgebouwd, waarbij het kader is een structureel sluitende begroting.

Zero Based Begroten en taakstellingen

In 2019 is een start gemaakt met de herijking om de gemeentelijke begroting in balans te houden en toekomstbestendig te maken. Voor de bedrijfsvoering is een stevige taakstelling opgenomen. De invulling van deze taakstelling krijgt, net als de taakstellingen op de andere programma's, in 2021 vorm door middel van het project Zero Based Begroten. In dit project wordt de begroting opnieuw opgebouwd, waarbij uitgegaan wordt van de ambities en wensen van de gemeente in plaats van dat wordt voort gebouwd op de vorige begroting. Dit vraagt om scherpere te krijgen in de wensen en

ambities van de gemeente. De kadernota 2022 zal via deze nieuwe manier zijn opgebouwd.

Concerncontrol

In 2019 is er een visie op concerncontrol vastgesteld waarbij de focus van reactief control naar proactief control is verlegd. In 2021 zal concerncontrol zich naast de advisering in strategische projecten en het project Zero Based Begroten, richten op het risicoleiderschap in de organisatie. Concerncontrol is systeemverantwoordelijk en richt zich op de beoordeling van en de advisering over de interne beheersing en kwaliteitsverbetering van de organisatie.

Vaste onderdelen van concerncontrol zijn advisering op Planning&Control, rechtmatigheid en risicomanagement en advisering aan de directie op de totale bedrijfsvoering van de organisatie.

Digitale dienstverlening

Met de implementatie van de nieuwe website, www.dronten.nl, medio 2016 is een sprong voorwaarts gemaakt met de digitale informatievoorziening en dienstverlening. Dit krijgt de komende jaren verder vorm. De achterliggende systemen zijn toekomstbestendig waar het gaat om verdere uitbouw van de digitale dienstverlening. De verdere ontwikkelingen binnen dienstverlening zijn nader toegelicht in programma 0.

Paragraaf verbonden partijen

Algemeen

Een verbonden partij wordt gedefinieerd als een privaatrechtelijke- of publiekrechtelijke organisatie, waarmee de gemeente een bestuurlijke en een financiële band heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan een zetel (vertegenwoordiging) in het bestuur of het hebben van stemrecht.

Van een financieel belang is sprake als de gemeente middelen ter beschikking stelt en deze in geval van faillissement van de verbonden partij kwijt is, of als financiële problemen bij de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente.

Het aangaan van banden met (verbonden) derde partijen komt voort uit het publieke belang. Verbindingen met deze derde partijen is dus een manier om bepaalde publieke taken uit te voeren. De huidige verbonden partijen waaraan de gemeente is gelieerd, hebben veelal een historische bestaansgrond. Afhankelijk van onze mate van verbondenheid zijn wij in meer of mindere mate in staat om invloed op het beleid van desbetreffende verbonden partij uit te oefenen.

Visie op verbonden partijen

Het gemeentelijk beleid is er op gericht het aantal verbonden partijen beperkt te houden, enerzijds uit het oogpunt van risicobeheersing en beperking en anderzijds uit het oogpunt van transparantie van bestuur. Er kunnen echter altijd goede redenen aanwezig zijn voor het aangaan van een verbonden partij constructie.

Criteria die daarbij onder andere worden gehanteerd:

- De taak kan niet of zeer moeilijk door de gemeente alleen worden uitgevoerd;
- Gezamenlijke uitvoering van de taak levert voor de gemeente een concrete meerwaarde op en de gekozen vorm van samenwerking draagt bij aan een efficiëntere en effectievere uitvoering van onze publieke taak;
- Voordelen van de (beoogde) samenwerking wegen op tegen de nadelen.

Overzichtstabel

Naam verbonden partij	Taakveld	Vertegenwoordiger gemeente	Financieel belang 2021
Gemeenschappelijke regelingen			
Het Flevolands Archief (HFA)	0.4	A. van Amerongen	€ 91.707
Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus Tricijn (GBLT)	0.62	A. van Amerongen	€ 631.000
Veiligheidsregio Flevoland (VRF)	1.1	J.P. Gebben	€ 1.583.797
Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland	6.1	P. van Bergen	€ 97.437
Regionale Sociale Recherche	6.3	P. van Bergen	€ 92.161
IMPact	6.4	P. van Bergen	€ 1.785.376
GGD Flevoland	7.1	I.A. Korting	€ 802.563
Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV)	7.4	A. van Amerongen	€ 931.906
Vennootschappen/Coöperaties			
Alliander N.V.	0.5	A. van Amerongen	ontvangst dividend
Vitens N.V.	0.5	A. van Amerongen	ontvangst dividend
Technofonds Flevoland	3.1	I.A. Korting	n.v.t.
Coöperatie Gastvrije Randmeren	5.7	I.A. Korting	€ 32.254
Huisvuilcentrale Alkmaar (HVC)	7.3	R. Siepel	€ 97.000
Verenigingen			
Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)	0.1	J.P. Gebben	€ 102.000

Detailoverzicht verbonden partijen

Het Flevolands Archief (HFA)		Lelystad		
Link	HFA en Gemeenschappelijke Regeling Regionaal Historisch Centrum HFA			
Visie	Het Flevolands Archief bewaart het geheugen van de provincie Flevoland in archieven en verschillende collecties. In Het Flevolands Archief vindt u tekeningen, foto's, kranten, boeken en archieven over de geschiedenis van Flevoland.			
Missie	Het Flevolands Archief			
Belangen				
		Realisatie 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Financieel	Jaarlijkse bijdrage	€ 90.724	€ 91.707	€ 91.707
Bestuurlijk	Het Flevolands Archief is samenwerkingspartner voor diverse overheidsorganen. Dit zijn het Rijk, de Provincie Flevoland, de gemeenten Dronten, Lelystad, Urk en Zeewolde en het waterschap Zuiderzeeland. Het archief verzamelt ook particuliere archieven			
Prognose				
Ontwikkelingen	Niet van toepassing			
Risico's	Niet van toepassing			

Gemeenschappelijk Belastingkantoor
Lococensus Tricijn (GBLT) Het kantoor van GBLT is gevestigd in Zwolle.

Link [Gemeente- en waterschapsbelastingen](#)

Visie Toonaangevend in Belastingen. Toonaangevend betekent voor GBLT: richtinggevend, onderscheidend, origineel en het tonen van lef, trots en passie. GBLT heeft een goede prijs/kwaliteitverhouding in de primaire taken, producten en diensten en is continu op zoek naar inhoudelijke verbetering en vernieuwing van (werk-)processen. GBLT is klantgericht en optimaliseert schaalvoordelen van de organisatie door samenwerking met andere overheden.

Missie GBLT heft en int belastingen en geeft uitvoering aan de wet WOZ voor lokale overheden, tegen zo laag mogelijke kosten.

Belangen

		Realisatie 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Financieel	Jaarlijkse bijdrage	€ 631.837	€ 652.000	€ 631.000
	Eigen vermogen			
	Vreemd vermogen			
	Resultaat			
	Netto exploitatielasten			
Bestuurlijk	GBLT regelt de gemeente- en waterschapsbelastingen voor vijf waterschappen en zes gemeenten			

Prognose

Ontwikkelingen De investeringen die GBLT wil doen in die externe oriëntatie zijn niet groot in financiële omvang en worden gedekt uit de structurele besparingen die zijn gerealiseerd. Bij die verwachting moet nog een belangrijke voorwaarde worden ingevuld. In het voorafgaande jaar 2020 werkt GBLT aan de installatie van de vernieuwde belastingapplicatie. Dit bedrijfssysteem is van allesomvattende invloed op het wel en wee van de belastinguitvoering. Alle inspanningen zijn daar op gericht.

Risico's Tot op heden zijn diensten van samenwerkingsverbanden aan hun deelnemers vrijgesteld van btw, de btw-koepelvrijstelling. Deze vrijstelling wordt mogelijk ingeperkt. Per 2018 verviel de verruimde vrijstelling al voor ambtelijk gefuseerde gemeenten. Zij moeten nu btw betalen over de aan de aangesloten gemeenten geleverde diensten. De verwachting is dat deze ontwikkeling ook van toepassing gaat worden voor andere gemeenschappelijke regelingen. Daarnaast zijn de grilligheid en onvoorspelbaarheid van de NCNP bezwaren een risico. Deze kosten moeten worden bestempeld als een zogenaamde 'open einde regeling'. In voorgaande jaren was er achterstand op de behandeling van kwijtscheldingsverzoeken; met name in het begin van 2019 is hierdoor de werkvoorraad opgelopen en zijn beroepschriften (ook) te laat behandeld. Door verbetering van digitale aanvraagmogelijkheden verwachten we dit risico te hebben ondervangen.

Veiligheidsregio Flevoland (VRF) Lelystad

Link	Veiligheidsregio Flevoland
Visie	'Door goede samenwerking tussen de gemeenten in Flevoland, de Veiligheidsregio Flevoland, de Regiopolitie Flevoland en andere (overheids-)diensten en instellingen op zowel bestuurlijk als ambtelijk niveau en een goede voorbereiding binnen deze organisaties, wordt voldaan aan de wettelijk voorgeschreven en de bestuurlijk vastgestelde taken, waardoor de inwoners en bezoekers van Flevoland voldoende fysieke veiligheid kan worden geboden.' De vier kolommen werken daartoe onderling en met andere diensten en instellingen eendrachtig samen en richten zich op het gemeenschappelijke belang van een veiliger leef- en werkomgeving. Hierbij wordt ook een beroep gedaan op het veiligheidsbewustzijn en zelfredzaamheid bij de burger.
Missie	Veiligheidsregio Flevoland is er om de veiligheid van haar inwoners tijdens een ramp of crisis te vergroten.

Belangen		Realisatie 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Financieel	Jaarlijkse bijdrage	€ 1.680.621	€ 1.732.660	€ 2.023.000
	Solvabiliteit	47,4%	47%	46%
	Bijdrage per inwoner	€ 49,48	€ 42,45	€ 49,57
	Resultaat	€ 39.082	0	0

Bestuurlijk	Veiligheidsregio Flevoland is een samenwerkingsverband van alle gemeenten in Flevoland, Politie, Brandweer Flevoland en de geneeskundige zorg (GHOR Flevoland). Daarnaast wordt samengewerkt met een groot aantal andere partners.
-------------	--

Prognose

Ontwikkelingen	Veiligheidsregio's Flevoland, Gooi en Vechtstreek en Utrecht gaan intensiever samenwerken om de crisisorganisatie te verbeteren op drie onderwerpen. Het betreft de realisatie van een Kenniscentrum Vakbekwaamheid Midden-Nederland, de realisatie van een Veiligheidsbureau Midden-Nederland en de harmonisatie van de werkprocessen van de veiligheidsregio's voor de meldkamer Midden-Nederland. Deze onderdelen zijn samengebracht in het programma genaamd 'Drieslag'. Het bestuur van de Veiligheidsregio Flevoland heeft eind augustus 2019 afspraken gemaakt over het op orde brengen van de Veiligheidsregio Flevoland. Er wordt geïnvesteerd in de paraatheid en slagkracht van de organisatie, in vakbekwaamheid, arbeidshygiëne, ICT en samenwerking om de kwaliteit en continuïteit te borgen tegen acceptabele kosten. De structurele verhoging voor Dronten is daarmee €196.855. Verder is het bestuur voornemens de nieuwe verdeelsleutel in te voeren met een ingroeipad van vijf jaar. Dit zou betekenen dat de nieuwe verdeelsleutel voor het eerst (deels) toegepast wordt op de begroting Veiligheidsregio Flevoland 2021 en bij de begroting van 2025 volledig ingevoerd is.
----------------	---

Risico's

Het Regionaal Risicoprofiel geeft aan met welke risico's een regio te maken kan krijgen. In het Regionaal Risicoprofiel wordt aangegeven welke risico's zich in een regio kunnen voordoen, wat de waarschijnlijkheid is en wat de impact is. Bijvoorbeeld: de kans op een dijkdoorbraak in Flevoland is zeer klein, maar als het gebeurd is de impact zeer hoog. Mede op basis van het Regionaal Risicoprofiel wordt het Regionaal Beleidsplan opgesteld. Het regionaal risicoprofiel is in beperkte mate ook van belang voor het dekkingsplan brandweer. Voor dat dekkingsplan is het brandrisicoprofiel echter de belangrijkste onderlegger. Ook deze wordt op dit moment geactualiseerd.

Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland	Gemeente Almere in haar hoedanigheid van centrumgemeente
--	--

Link	Dienstverleningshandvest behorende bij centrumregeling sociaal domein Flevoland en Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland
Visie	Deze regeling heeft tot doel te komen tot een doelmatige uitvoering van de aan de centrumregeling opgedragen taken.
Missie	Gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde werken samen op het gebied van de jeugdhulp en de Wet maatschappelijke ondersteuning

Belangen				
		Realisatie 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Financieel	Jaarlijkse bijdrage	€ 97.437	€ 61.000	€ 59.000
	Resultaat			

Bestuurlijk	De colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters van de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde, ieder voor zover het hun bevoegdheid betreft.
-------------	--

Prognose	
Ontwikkelingen	Niet van toepassing
Risico's	Niet van toepassing

Regionale Sociale Recherche Zwolle

Link	Werkgebied Sociale Recherche IJssel-Vechtstreek
Visie	Verbindingen leggen om vanuit de vakinhoudelijkheid en de ervaring uit de dagelijkse praktijk ondermijning van het sociaal stelsel tegen te gaan.
Missie	Onderzoek naar misbruik van uitkeringen is belangrijk voor de samenleving.

Belangen

		Realisatie 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Financieel	Jaarlijkse bijdrage	€ 92.161	€ 86.834	€ 86.399
	Resultaat			

Bestuurlijk	De Sociale Recherche IJssel-Vechtstreek onderzoekt fraude in Zwolle, Dalfsen, Dronten, Hardenberg, Hattem, Kampen, Ommen en Zwartewaterland.
-------------	--

Prognose

Ontwikkelingen	De Regionale Sociale Recherche is begonnen met een aparte rechercheur voor internetfraude. Daarnaast richten zij zich meer op handhaving van Wmo en Jeugdwet.
Risico's	Er willen een aantal gemeenten uit de regio Zwolle alsnog aansluiten bij de Regionale Sociale Recherche. Dit kan gevolgen hebben voor de capaciteitsplanning. Het kan daardoor langer duren voordat een zaak is afgerond.

IMpact	Dronten
--------	---------

Link [IMpact](#)

Visie Gegarandeerd vermogen om te werken Om het werken mogelijk te maken ondersteunt en begeleidt IMpact mensen met en zonder arbeidsbeperking in de regio Kampen en Dronten naar de arbeidsmarkt. De ontwikkeling die daarvoor nodig is, organiseren en faciliteren wij. Dat doen we met ons eigen werkleerbedrijf en inzet van en advies over (maatwerk) re-integratietrajecten en -instrumenten. Op deze manier werken wij aan een zo groot mogelijke integratie van werknemers in de arbeidsmarkt. Het is ons streven mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar een optimale arbeidsparticipatie te krijgen.

Missie IMpact maakt werken mogelijk.

Belangen				
----------	--	--	--	--

		Realisatie 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Financieel	Jaarlijkse bijdrage	€ 1.785.376	€ 1.804.165	€ 1.843.297
	Eigen vermogen	€ 495.000	€ 435.000	435.000
	Vreemd vermogen	€ 11.038.000	€ 11.541.000	€ 10.630.000
	AJ's	53,09	53,87	51,94
	Solvabiliteit	4,48%	3,60%	4,09%

Bestuurlijk IMpact is het arbeidstoeleidingsbedrijf die voor de gemeente Kampen en Dronten uitvoering geeft aan de Wet Sociale Werkvoorziening en de Wet werk en bijstand. IMpact is een stichting en legt verantwoording af aan het Algemeen Bestuur.

Prognose	
----------	--

Ontwikkelingen Niet van toepassing

Risico's IMpact heeft voor de jaren 2018 tot en met 2021 een Ondernemingsplan opgesteld. Met dit plan wil IMpact zich verder professionaliseren om zo de gemeenten nog beter te kunnen faciliteren bij haar re-integratietaken. Deze professionalisering moet ook leiden tot een groei in het bedrijfsresultaat. Met het bedrijfsresultaat dat IMpact realiseert compenseert het gedeeltelijk het negatieve subsidieresultaat. Voor het resterende deel geldt dat de deelnemende gemeenten Kampen en Dronten naar rato bijdragen aan een exploitatietekort. Dronten draagt 25% van de tekorten van IMpact.

GGD Flevoland
De hoofdvestiging van GGD Flevoland bevindt zich Lelystad.

Link [GGD Flevoland](#)
Visie De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van de Flevolandse inwoners onder het motto "Verbinden doen we samen".
Missie We dragen bij aan een gezonder Flevoland

Belangen				
		Realisatie 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Financieel	Jaarlijkse bijdrage	€ 802.563	€ 864.000	€ 921.000
	Eigen vermogen	€ 6.973.000	€ 7.440.000	€ 7.641.000
	Vreemd vermogen	€ 11.365.000	€ 10.644.000	€ 10.089.000
	Solvabiliteit	38,0%	40,0%	38,0%
	Resultaat	€ 995.000	€ 0	€ 0
Bestuurlijk	GGD Flevoland is de gemeentelijke gezondheidsdienst van de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk en Zeewolde. De zes Flevolandse gemeenten zijn met elkaar een zogenaamde gemeenschappelijk regeling aangegaan.			

Prognose	
Ontwikkelingen	De grote opgaven waar gemeenten met de transformatie van het sociaal domein en de komst van de Omgevingswet voor staan, hebben dan ook alles te maken met gezondheid. Daarbij geldt dat gezondheid direct en indirect invloed heeft op de lokale economie. De GGD moet omgevingssensitief zijn, aansluiten bij lokale ontwikkelingen en netwerken en daar haar expertise op het gebied van Publieke Gezondheid delen.
Risico's	De GGD doet aan actief risicomanagement en reserveert voor toekomstige risico's binnen hun weerstandsvermogen.

Omgevingsdienst Flevoland en Gooi- en Vechtstreek (OFGV) Lelystad

Link [Omgevingsdienst Flevoland & Gooi- en Vechtstreek](#)

Visie De (OFGV) is een organisatie die met vakkundige medewerkers en in samenwerking met de deelnemers, op een ondernemende en verbindende manier wil bijdragen aan een veilige, schone en duurzame leefomgeving.

Missie De OFGV draagt bij aan een veilige, schone en duurzame leefomgeving.

Belangen				
		Realisatie 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Financieel	Jaarlijkse bijdrage	€ 935.676	€ 986.704	€ 1.239.670
	Eigen vermogen	€ 1.519.795	€ 919.000	€ 919.000
	Vreemd vermogen	€ 5.264.376	€ 4.500.393	€ 4.729.669
	Solvabiliteit	22,4%	17,0%	16,0 %
	Resultaat	€ 737.100	€ 0	€ 0
Bestuurlijk	In totaal zijn 2 provincies en 13 gemeenten 'deelnemer' aan de OFGV. Alle deelnemers zijn bestuurlijk vertegenwoordigd in het Algemeen Bestuur (AB). Vanuit dit AB is een Dagelijks Bestuur (DB) benoemd.			

Prognose	
Ontwikkelingen	Tijdens de implementatie van de Omgevingswet kan de OFGV ons met hun expertise ontlasten en voorzien van relevante informatie en advies bij het opstellen en uitvoeren van het omgevingsplan en overige onderdelen. Daarmee zullen ze een belangrijke bijdrage leveren om gezamenlijk de verbeterdoelen uit de Omgevingswet te realiseren.
Risico's	Vanaf 2018 wordt de financiële bijdrage voor de OFGV berekend op basis van de kostenverdeelstelsystematiek (hierna: KVS) voor de periode 2018-2020, verhoogd met de jaarlijkse indexatie. In het jaar 2020, bij de vaststelling van de begroting 2021, wordt de KVS voor de periode 2021-2023 herijkt. Hierbij vindt herijking plaats op basis van de kengetallen en ervaringsgegevens (geleverde producten) van de achterliggende drie jaar. Ingeval uit de evaluatie blijkt dat wij jaarlijks meer producenten en diensten hebben afgenomen dan bij de start is geprognosticeerd, zal dat voor de komende 3 jaren een noemenswaardige verhoging van de bijdrage betekenen.

Missie	Wij staan voor een energievoorziening die iedereen onder gelijke condities toegang geeft tot betrouwbare, betaalbare en duurzame energie. Dat is waar wij iedere dag aan werken.
--------	--

		Realisatie 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Financieel	Dividendopbrengst	€ 344.658	n.v.t.	n.v.t.
	Eigen vermogen			
	Vreemd vermogen			
	Solvabiliteit			
	Resultaat			
Bestuurlijk	Ruim vijftig gemeenten in Flevoland en Gelderland zijn medeaandeelhouder van de nutsbedrijven Nuon, Alliander en Vitens. Voor al die bedrijven is de vraag, hoe de publieke belangen het best geborgd kunnen worden.			

Risico's	Niet van toepassing
----------	---------------------

Vitens N.V. **Zwolle**

Link [Vitens](#)

Visie Vitens levert een actieve bijdrage aan de verduurzaming en de beschikbaarheid van schoon drinkwater. Bescherming van onze bronnen en dienstverlening naar onze klanten staan hier centraal. Zo innoveren we voortdurend om onze productie en infrastructuur te verduurzamen.

Missie Waardevol water voor nu en in de toekomst.

Belangen

		Realisatie 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Financieel	Totaal uitgekeerd dividend	n.n.b.	n.v.t.	n.v.t.
	Eigen vermogen			
	Vreemd vermogen			
	Solvabiliteit			
	Nettoresultaat			
Bestuurlijk	De gemeenten en provincies in het verzorgingsgebied van Vitens zijn onze publieke aandeelhouders. Zij hebben geen directe bemoeienis met de dagelijkse gang van zaken binnen het bedrijf. Twee keer per jaar is er een aandeelhoudersvergadering.			

Prognose

Ontwikkelingen	We willen naar een watersysteem waar de landbouw zijn voordeel mee doet, de continuïteit van het drinkwater gegarandeerd is én waar de natuur overeind van blijft staan. Denk hierbij aan maatregelen waarbij we zowel het water bewaren en beschermen, als maatregelen waarbij bedrijven en consumenten besparen op het gebruik van water.
Risico's	Niet van toepassing

Technofonds Flevoland
Lelystad

Link	MKB & Technofonds Flevoland
Visie	MKB Fonds Flevoland en Technofonds Flevoland verstrekken risicodragend kapitaal aan veelbelovende startende en doorstartende ondernemingen, die moeilijkheden ondervinden bij het financieren van hun initiatief in de markt.
Missie	Participeren is deelnemen. Participeren houdt in dat wij rechtstreeks deelnemen in een bedrijf via een emissie van aandelen.

Belangen

		Realisatie 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Financieel	Aandelenkapitaal		€ 277.000	
	Fondsomvang		€ 9.900.000	
	Resultaat		€ 0	

Bestuurlijk	Met ingang van augustus 2018 gaat Beheer Flevoland Participaties BV steeds meer communiceren vanuit haar nieuwe handelsnaam Flevoland Capital. De vennootschap voert de directie over Technofonds Flevoland BV.
-------------	---

Prognose

Ontwikkelingen	Op 26 juni 2019 is de akte van juridische fusie gepasseerd waarbij Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland B.V. (OMFL) is gefuseerd met Beheer Flevoland Participaties B.V. Per die datum is ook de statutaire naam van OMFL gewijzigd in Horizon B.V.
Risico's	Gemeente Dronten is aandeelhouder van 611 aandelen van elk € 453,78 nominaal. Deze inleg is eenmalig geweest bij de start van het Technofonds in 2000. Er is toen € 277.000 ingelegd via twee raadsbesluiten, de middelen waren afkomstig van een onbenut restant budget APR regeling en een reservering Capital Fund. Het aandelen pakket komt overeen met een belang van 2,5 %. Er is geen risico. Het fonds is revolverend van opzet.

Coöperatie Gastvrije Randmeren Harderwijk

Link	Gebiedscoöperatie Gastvrije Randmeren
Visie	De coöperatie zorgt namens de gemeenten voor het beheer en onderhoud van de recreatieve functies van de meren. Speciale aandacht gaat daarbij uit naar vaarwater, fietsverbindingen en recreatie bij aanlegplaatsen en eilanden.
Missie	De meren, eilanden en oevers dragen sterk bij aan de ruimtelijke kwaliteit van het Randmerengebied.

Belangen

		Realisatie 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Financieel	Jaarlijkse contributie	€ 27.800	€ 27.800	€ 27.800
	Eigen vermogen		€ 14.191.410	
	Vreemd vermogen			
	Solvabiliteit		1,00%	
	Resultaat		€ 0	
Bestuurlijk	De gemeenten Almere, Blaricum, Bunschoten, Dronten, Eemnes, Elburg, Ermelo, Gooise Meren, Harderwijk, Huizen, Kampen, Nunspeet, Nijkerk, Oldebroek, Putten, Zeewolde vormen samen de gebiedscoöperatie Gastvrije Randmeren.			

Prognose

Ontwikkelingen	In de voorjaarsvergadering van 2019 hebben de leden, in afstemming met Rijkswaterstaat het besluit genomen om een restant van de middelen van het IIVR-programma beschikbaar te stellen voor investeringen 'in de geest van IIVR' voor de doelen ontwikkeling recreatie en natuur in de 16 gemeenten. Daarnaast werd besloten om € 600.000 beschikbaar te stellen voor uitvoeringsagenda Recreatie Ontwikkeling Randmeren 2018-2021. Komend jaar wordt door CGR een meerjaren onderhoudsprogramma opgesteld om inzicht te krijgen in de structurele beheerslast van de recreatieve voorzieningen. Het is belangrijk dat de beheerskosten inzichtelijk worden voor de beheersbaarheid op de lange termijn.
Risico's	Met betrekking tot de financiële positie van CGR kan kort samengevat worden gesteld: er wordt ingeteerd op de reserve, er is geen sluitende begroting, het vermogen neemt in de jaren af met als gevolg dat er een minimaal weerstandsvermogen is. Met het rendement op vermogen wordt de begroting gedekt. Wanneer het rendement minder is dan voorzien heeft dit gevolgen voor de dekking. Het tekort komt dan ten laste van de algemene reserve. Er wordt al een aantal jaar ingeteerd op de algemene reserve. CGR zou moeten nadenken over een minimaal weerstandsvermogen van bijvoorbeeld 10% van de begrotingsomvang. Ook zou zij een visie moeten vormen op de ondergrens. Hiervoor is meermaals, zowel ambtelijk als bestuurlijk, aandacht gevraagd. Hoewel de jaarrekening een negatief resultaat vertoont en er wordt ingeteerd op de reserves is er nog geen sprake van een tekort. De algemene reserves van de Coöperatie zijn nog voldoende. Belangrijk is dat de Coöperatie een meerjarenperspectief neer gaat zetten die haalbaar en toekomstbestendig is. Het gaat hier niet om een gemeenschappelijke regeling. Wij hebben als gemeente beperkt invloed.

Huisvuilcentrale Alkmaar (HVC) Alkmaar

Link	HVC
Visie	HVC wil als toonaangevend nutsbedrijf onze gemeenten, waterschappen en inwoners koploper maken en houden als het gaat om het hergebruiken van grondstoffen en het verduurzamen van de energiehuishouding.
Missie	We zien een toekomst waarin we energie schoon opwekken en grondstoffen hergebruiken. Dat is urgent, en dat doen we samen en slim, zodat onze inwoners daar nu en in de toekomst de vruchten van plukken.

Belangen				
		Realisatie 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Financieel	Jaarlijkse provisie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	Eigen Vermogen			
	Omvang leningen			
	Solvabiliteit			
	Resultaat			
Bestuurlijk	HVC is verantwoordelijk voor het duurzaam afvalbeheer van haar aandeelhouders (43 gemeenten en 6 waterschappen uit Noord-Holland, Zuid-Holland, Flevoland en Friesland). De gemeenten en waterschappen zijn rechtstreeks aandeelhouder of via een GR.			

Prognose	
Ontwikkelingen	Gemeenten en waterschappen staan voor de inspirerende uitdaging de slag naar een duurzame, klimaatneutrale energievoorziening te maken. Er moet tempo worden gemaakt. Veel overheden willen hun energiegebruik de komende jaren al flink hebben bespaard of duurzaam opgewekt. Samen met gemeenten, waterschappen en lokale energiecoöperaties gaat HVC werk maken van duurzaamheid.
Risico's	Het risicobeheer van HVC is gericht op het verschaffen van een redelijke mate van zekerheid ten aanzien van de realiseerbaarheid van ondernemingsdoelstellingen, de beheersing van risico's in bedrijfsprocessen, de betrouwbaarheid van de financiële verslaglegging en de naleving van relevante wet- en regelgeving. Sommige risico's, zoals de kans op ernstige ongevallen, zijn daarbij nimmer acceptabel. Het systeem van risicobeheer bij HVC is gebaseerd op elementen uit het COSO-ERM model en de ISO 31000 richtlijn.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) Den Haag

Link [VNG](#)

Visie Dat doen we door agendasettend te zijn op voor gemeenten relevante vraagstukken en ontwikkelingen, en door de lokale uitvoering centraal te stellen bij maatschappelijke opgaven.

Missie De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) werkt aan een krachtige lokale overheid.

Belangen

		Realisatie 2019	Begroot 2020	Begroot 2021
Financieel	Jaarlijkse contributie	€ 57.540	€ 50.000	€ 50.000
	Resultaat			

Bestuurlijk Wethouder Van Bergen is lid van de VNG-commissie Zorg Jeugd en Onderwijs (ZJO).

Prognose

Ontwikkelingen De VNG biedt haar leden een platform via commissies, provinciale afdelingen, congressen, studiedagen en op vng.nl. Uitwisseling van ervaringen en leren van elkaar staan voorop.

Risico's Niet van toepassing

Paragraaf grondbeleid

Algemeen

In deze paragraaf worden de onderwerpen behandeld zoals voorgeschreven in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Conform artikel 16 van het BBV bevat de paragraaf over het grondbeleid ten minste:

- een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- de beleidsuitgangspunten betreffende de reserves voor grondexploitaties in relatie tot de risico's van de grondexploitaties.

Beleid

Met de Nota Grondbeleid wil de gemeente Dronten een kader geven voor het gemeentelijk handelen op de grondmarkt bij ruimtelijke ontwikkelingen. De gemeente bevindt zich op de grondmarkt om de inhoudelijke doelstellingen te realiseren op de locaties die daarvoor ruimtelijk zijn bestemd.

De hoofddoelstelling voor grondbeleid in Dronten is het tijdig en tegen aanvaardbare offers stimuleren en bevorderen van gewenste veranderingen in het grondgebruik om zodoende adequaat te kunnen inspelen op veranderende maatschappelijke behoeften.

Het grondbeleid is faciliterend voor het (ruimtelijk) beleid van de gemeente. Van belang is dat grondbeleid geen doelstelling op zich is, maar een instrument om andere gemeentelijke beleidsdoelstellingen te realiseren. Aan het grondbeleid liggen aldus ruimtelijke en sectorale doelstellingen ten grondslag:

- Volkshuisvestelijk: het maximaal tegemoet komen aan de woonwensen van de huidige bevolking en het maximaal inspelen op de ontwikkelingen op de woningmarkt;
- Sociaal economisch: het realiseren van een optimaal vestigingsklimaat zowel voor ondernemers als voor werknemers, met aandacht voor duurzaam ondernemen en het versterken van de werkgelegenheid;
- Ruimtelijk: het behouden van basiskwaliteiten en het versterken van het imago van de gemeente;
- Welzijn: het zorg dragen voor voldoende en kwalitatief goede maatschappelijke voorzieningen;
- Financieel: het behalen van een stabiele financiële positie van de gemeente en waar mogelijk de waardevermeerdering van de grond te laten toekomen aan de gemeenschap;
- Recreatie en toerisme: het stimuleren van de ontwikkeling van het toeristische recreatieve product van Dronten door onder meer het faciliteren van haalbare initiatieven.

Relatie met de programma's in de begroting

De bovenstaande visie op het grondbeleid komt tot uiting in de doelstellingen van de programma's 0, 2, 3, 5 en 8.

Programma	Doelstelling programma	Relatie met grondbeleid
Programma 0 Bestuur en ondersteuning	Gezond financieel beleid	Jaarlijks wordt het financieel meerjarenperspectief geactualiseerd en verantwoord in de perspectiefnota. Dit met in achtneming van de gestelde financiële kaders in de nota grondbeleid.
Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat	Verkeersveiligheid en goede verkeersinfrastructuur	Behoud van basiskwaliteit (bereikbaarheid) Bij nieuwe planontwikkeling wordt vanuit de grondexploitatie de initiële aanleg en inrichting van de openbare ruimte gefinancierd. Daarnaast wordt op basis van de nota kostenverhaal bijgedragen aan bovenwijkse voorzieningen en bovenplanse verevening.
Programma 3 Economie	Stimulering duurzame economische ontwikkeling Evenwichtige ontwikkeling in de 3 dorpskernen	Versterking van de werkgelegenheid en het imago (goede uitstraling naar bedrijfsleven)
Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	Inrichting en beheer van openbaar groen wijzigen en kosten beheer verlagen	Behoud van basiskwaliteit (ruimte, groen)
Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	Verbeteren van kernkwaliteiten (rust, ruimte groen), verbeteren volkshuisvestingsbeleid, verdere ontwikkeling voorzieningen niveau, verbeteren woonomgeving	Alle doelstellingen in dit programma houden nauw verband met grondbeleid

Visie grondbeleid

Kaders

Het grondbeleid in de gemeente wordt niet alleen beïnvloed door de (ontwikkelingen in de) gemeente zelf (zoals de structuurvisie 2030), maar ook door de ontwikkeling en regelgeving vanuit Europa, de rijksoverheid en de provincie.

Het wettelijke kader voor het opstellen van gemeentelijk grondbeleid wordt ondersteund door een aantal instrumenten geregeld in de Wet ruimtelijke ordening, de Onteigeningswet, de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) en de wet Markt en Overheid. Deze instrumenten worden in de periode 2021-2022 onderdeel van de Omgevingswet. De financiële kaders zijn opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten (BBV) en de Financiële verordening ex. art 212 van de Gemeentewet.

Onderdeel	Omschrijving	Achterliggend document	Status
a.	Visie op grondbeleid	Nota grondbeleid "Grond als basis voor regie" 2016	Vastgesteld in raadsvergadering 24-11-2016
a.	Kostenverhaal	Nota Kostenverhaal 2016	Vastgesteld in raadsvergadering 24-11-2016
a.	Structuurvisie	Structuurvisie 2030	Vastgesteld in raadsvergadering 11-2012
a.	Structuurvisie	Structuurvisie Hanzekwartier	Vastgesteld in raadsvergadering 04-2012
b.	Wijze waarop grondbeleid wordt uitgevoerd	Beschrijving activiteiten in jaarverslag en beleidsbegroting	Vastgesteld in raadsvergadering 24-11-2016
c.	Actuele prognose van te verwachten resultaten grondexploitatie	1) Jaarrekening en begroting onderdeel grondexploitatie 2) Perspectiefnota 1-1-2020	ad 1) Jaarlijks door gemeenteraad vastgesteld ad 2) Vastgesteld bij jaarrekening 2019
d.	Onderbouwing geraamde winstnemering	Opgenomen nota grondbeleid "Grond als basis voor regie"	Vastgesteld in raadsvergadering 24-11-2016

Uitgangspunten Structuurvisie

In de Structuurvisie Dronten 2030, vastgesteld in 2013, is een aantal beleidsuitgangspunten voor het grondbeleid opgenomen.

Op basis van deze structuurvisie is de Nota kostenverhaal in november 2016 vastgesteld.

Grondprijsbeleid

De gemeente Dronten hanteert op dit moment zoveel als mogelijk marktconforme prijzen bij de uitgifte van grond. Hierbij wordt rekening gehouden met de economische draagkracht van de bestemming, activiteiten of functie. Bij de projectmatige woningbouw wordt op basis van de residuele grondwaardemethodiek de grondprijs berekend. De residuele grondwaarde is het verschil tussen enerzijds de commerciële waarde van het te realiseren vastgoed (grond en opstallen samen) en anderzijds de totale bouwkosten (inclusief daarmee samenhangende bijkomende kosten). Het verschil, het residu, is de waarde die aan de grond kan worden toegeschreven.

Ingeval sprake is van bijzondere kavels (voor wonen, kantoren en bedrijven) kan ervoor gekozen worden om via verkoop bij opbod de prijs te laten vaststellen door de markt. De grondprijzen bij de particuliere woningbouw en bij bedrijventerreinen worden in principe op basis van de comparatieve methode vastgesteld. Deze methode houdt in dat bij de bepaling van de grondprijzen wordt gekeken naar de gehanteerde grondprijzen voor de desbetreffende functie in het concurrentiegebied en of / een vergelijkbaar marktgebied (buurtgemeenten). De grondprijzen onder kantoren en winkels worden op basis van de residuele grondwaardemethodiek bepaald. De grondprijzen voor maatschappelijke voorzieningen zullen ook in de toekomst in principe niet marktconform zijn. Vaak is hier sprake van voorzieningen die gesubsidieerd worden door de gemeente en geen commerciële bedrijfsvoering kennen. In ieder geval zal de prijs worden vastgesteld naar rato van het sociaal maatschappelijk belang. In december 2018 heeft het college de Nota grondprijsbeleid 2019 vastgesteld, die jaarlijks middels een collegebesluit wordt geactualiseerd en op onderdelen wordt aangevuld.

Het beleid

De gemeente kiest bij nieuwe ontwikkelingen voor het voeren van een faciliterend grondbeleid waarbij de gemeente haar regierol kan vervullen door het aangaan van een samenwerkingsverband met een marktpartij met eventueel een gezamenlijke grondexploitatie.

Hoe de gemeente deze rol bij een integrale gebiedsontwikkeling invult hangt af van de volgende afwegingen:

- Grondverwerving:
marktpartijen hebben al grondposities ingenomen, waar de gemeente niet om heen kan;
- Financiën:
wat betekent de voorgestelde ontwikkelingsvorm voor de kosten en de baten voor de gemeente en wat zou dit betekenen in het geval er gekozen wordt voor een verdergaande vorm van regievoeren?
- Snelheid/doorlooptijd:
wat betekent de voorgestelde vorm van regievoeren voor de doorlooptijd van het project en hebben we procedureel en inhoudelijk de tijd om te kiezen voor een verdergaande vorm van regievoeren?
- Status van het project:
wat is de status van het project en welke keuzemomenten komen er nog voor de bestaande (lopende projecten) of deelfases van het project en kunnen we daar kiezen voor een verdergaande vorm van regievoeren?
- Competenties:
zijn de competenties in de organisatie beschikbaar voor de voorgestelde ontwikkelingsvorm en wat betekent dit voor het geval we kiezen voor een verdergaande vorm van regievoeren? Het betreft hier de competenties binnen de totale gemeentelijke organisatie.

Regelgeving

Per 1 januari 2016 is de regelgeving van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) gewijzigd. De commissie BBV heeft de afbakening, definiëring en verslaggevingsregels rondom grondexploitaties aangescherpt. Aanleiding voor deze verscherping betreft de invoering van de Vennootschapsbelasting (VpB), het creëren van een zuivere toerekening van kosten, het vergroten van transparantie, eenduidigheid, en vergelijkbaarheid. De commissie heeft in juli 2019 een nieuwe notitie "Grondbeleid in begroting en jaarstukken" opgesteld als vervanging van de notities: Grondexploitaties 2016, de notitie Faciliterend Grondbeleid 2016, Aanvulling tussentijds winst nemen grondexploitaties en Verwerken onderhanden werk grondexploitatie. De laatste 4 notities zijn hiermee vervallen.

Op 24 november 2016 heeft de raad een besluit genomen inzake de toepassing van de gewijzigde regelgeving BBV. De wijzigingen door het toepassen van de gewijzigde regelgeving zijn verwerkt in de grondexploitaties en in de administratie.

Met name de vroegere categorieën NIEGG (niet in exploitatie genomen gronden) en VGHS (voorraad gronden en hulpstoffen) zijn nu op andere manier in de administratie verwerkt. De voorbereidingskosten zijn per 1 januari 2016 geactiveerd op de balans onder de post Immateriële activa (IMVA). De gronden en opstallen van de 2 categorieën zijn opgenomen als Materiële vaste activa (MVA) op de balans.

De eerder genoemde categorieën worden daarom ook niet meer verantwoord binnen het onderdeel grondexploitatie. Deze worden nu verantwoord en toegelicht bij de categorieën MVA en IMVA.

Verder is de gemeente en met name de grondexploitatie met ingang van 1 januari 2016 vennootschapsbelasting (VpB) plichtig.

Woonvisie

De raad heeft op 30 juni 2016 de Woonvisie Groeien met kwaliteit 2016 – 2021 vastgesteld. In de woonvisie wordt aangegeven hoe de gemeente aankijkt tegen de opgaven in het woonbeleid en de kwantitatieve en kwalitatieve doelen die zij voor de periode 2016-2021 wil bereiken. De huidige Woonvisie loopt in 2021 af; najaar 2020 willen wij starten met de voorbereidingen voor een nieuwe visie. Nadere keuzes moeten echter nog worden gemaakt hoe dit traject af te stemmen op de beleidsvisies sociaal domein en een nieuwe omgevingsvisie. De looptijd van bestaande visies is op dit moment nog divers.

In de woonvisie staan de volgende opgaven centraal:

- **Bouwen is groeien:**
De komende jaren wil de gemeente zich inspannen om de ruimte die er is om te groeien, optimaal te benutten. De ambitie is gericht op een woningbouwproductie van 0 woningen per jaar. Groei is geen doel op zich, maar instroom van nieuwe inwoners draagt bij aan een vitale gemeenschap en versterkt het draagvlak voor de aanwezige voorzieningen. Dat geldt zowel voor de kern Dronten als voor Swifterbant en Biddinghuizen. Naar aanleiding van de in de Tweede Kamer aangenomen motie Koerhuis (100.000 woningen in Flevoland) verkent de gemeente op dit moment de mogelijkheden om de groei van de gemeente verder door te zetten en het bouwtempo te verhogen.
- **Inspelen op vergrijzing:**
Hoewel gezinnen nog steeds de grootste groep vormen, bestaat in 2030 naar verwachting ruim 40 % van de huishoudens in de gemeente uit een huishouden van 55 jaar en ouder. Dit vraagt een woningvoorraad die voldoende toegankelijk is.
- **Huisvesting van bijzondere (zorg)doelgroepen:**
Extra aandacht vraagt de huisvesting van bijzondere doelgroepen zoals: studenten, zorgdoelgroepen, spoedzoekers, tijdelijke arbeidsmigranten,

vergunning/statushouders en woonwagenbewoners. De komende jaren nemen meerdere van deze doelgroepen in aantal toe. Voor hen moet voldoende en passende huisvesting beschikbaar zijn. In een aantal aanvullende onderzoeken worden vraag/aanbod verder uitgewerkt c.q. beleidskeuzes gemaakt.

- Leefbare kernen:
Inwoners van Dronten blijken over het algemeen zeer tevreden over hun woonomgeving. Dat neemt niet weg dat er ook verbeterpunten zijn. In relatie tot het wonen vragen wij nader aandacht voor de spreiding van bijzondere doelgroepen, buurtbemiddeling en het toepassen van het politiekeurmerk veilig wonen.

Grondbeleid van het Rijk

De rijksoverheid onderkent diverse ontwikkelingen in relatie tot het grondbeleid. De Rijksoverheid draagt een bijzondere verantwoordelijkheid voor het stelsel van het grondbeleid. Dat stelsel bepaalt welke mogelijkheden gemeenten en provincies hebben om een grondbeleid te voeren. Het stelsel van het grondbeleid bestaat onder andere uit:

- De Wet ruimtelijke ordening
Deze wet maakt het mogelijk om kosten van de aanleg van wegen en andere openbare voorzieningen op bouwers en ontwikkelaars te verhalen.
- De Onteigeningswet en de Wet voorkeursrecht gemeenten
Deze wetten maken het mogelijk dat (onder voorwaarden) de overheid grond in bezit neemt. Of een eerste recht op koop heeft als de eigenaar de grond wil verkopen.
- De Wet inrichting landelijk gebied
Hierin staan regelingen voor herverkaveling van grond en vrijwillige ruil bij overeenkomst.
- De Wet Belastingen op Rechtsverkeer en de Wet Omzetbelasting
Deze wetten bepalen of en hoeveel belasting is verschuldigd bij overdracht van grond en gebouwen.
- Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)
Hierin staan regels over de financiële risico's die provincies en gemeenten mogen nemen. Dit heeft dan betrekking op aankoop van grond voor gebiedsontwikkeling. Of investeringen in de aanleg van openbare voorzieningen.

Enkele wetten worden in hun geheel of grotendeels overgezet naar de Omgevingswet. Dat is om de wetgeving overzichtelijker en gemakkelijker toepasbaar te maken. Het gaat om:

- de Wet ruimtelijke ordening (afdeling grondexploitatie);
- de Onteigeningswet;
- de Wet voorkeursrecht gemeenten;
- de Wet inrichting landelijk gebied.

De Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur heeft in juni 2017 een advies uitgebracht over het grondbeleid: '[Grond voor gebiedsontwikkeling](#)' (pdf). Dit advies bevat aanbevelingen over verschillende elementen van het stelsel van het grondbeleid.

De nieuwe Omgevingswet als wettelijk kader voor het grondbeleid

Op 1 januari 2022 wordt de Omgevingswet ingevoerd. Daarmee wordt het omgevingsrecht vereenvoudigd en gebundeld in één samenhangende wet. De Omgevingswet bundelt en moderniseert de wetten voor de leefomgeving. Hierbij gaat het onder meer om wet- en regelgeving over bouwen, milieu, water, ruimtelijke ordening en natuur. De Omgevingswet staat voor een goed evenwicht tussen het benutten en beschermen van de leefomgeving. De Omgevingswet vervangt 26 wetten. Daarnaast wordt het huidige aantal AMVB's en ministeriële regelingen gedecimeerd. De Omgevingswet vormt straks ook het wettelijk kader voor het grondbeleid. Diverse wetten die nu nog van kracht zijn en het grondbeleid beïnvloeden worden opgenomen in de

Omgevingswet. Het is de bedoeling dat met deze nieuwe wetgeving eenvoudiger, efficiënter en beter aan een duurzame leefomgeving wordt gewerkt.

De Omgevingswet bundelt de wetten voor de leefomgeving

Van	Naar
26 wetten	1 wet
60 Algemene Maatregelen van Bestuur	4 Algemene Maatregelen van Bestuur
75 ministeriële regelingen	1 Omgevingsregeling

Nieuwe projecten/grondexploitaties

Woningbouw

Medio 2019 heeft het college de nota 'Plancapaciteit woningbouw en ontwikkelstrategie' vastgesteld. Door middel van dit besluit is voor alle kernen vastgelegd welke woningbouwlocaties de komende jaren zullen worden ontwikkeld.

- Onder meer is besloten integrale gebiedsvisies op te stellen voor de gebieden aan zowel de west- als oostzijde van Dronten centrum; in deze gebieden zullen door ontwikkelingen binnen het onderwijsaccommodatiebeleid naar verwachting locaties vrij komen.
- In het voorjaar 2020 is voor de ontwikkeling van Hanzekwartier een nieuwe ontwikkelstrategie vastgesteld die uitgaat van een actief grondbeleid. Hiervoor is een WvG gevestigd voor het gebied tussen de Energieweg, Handelsweg (zuid) de Havenweg en de Lage Vaart. Inmiddels zijn in 2020 2 bedrijfspercelen aangekocht. De percelen met opstallen zijn in 2020 of worden 2021 gesloopt. Onderhandelingen met meerdere vastgoedeigenaren lopen.
- In 2020 zijn 2 nieuwe grondexploitaties, Spoorzone (127) en Locatie Rikken (128) opgesteld met besluitvorming 4^e kwartaal 2020. Voor beide geldt het uitgangspunt een positief resultaat op startwaarde.
- De studie naar een mogelijke woningbouwlocatie in Swifterbant is in 2020 afgerond. In 2021 wordt op basis van de in 2020 opgestelde ruimtelijke hoofdstructuur de ontwikkeling van het gebied verder vormgegeven.
- Voor het project De Graafschap in Biddinghuizen worden de voorbereidingen getroffen voor de ontwikkeling van de 2^e fase.

Bedrijventerreinen

Bij de bedrijventerreinen wordt de actieve acquisitie voortgezet. Deze zal gericht zijn op een brede doelgroep (MKB+, lokaal en regionaal), waarbij bij de bedrijventerreinen Poort van Dronten 1 en 2 met een blijvende focus op Agrofood gerelateerde bedrijven.

Actuele prognose van de te verwachten resultaten grondexploitatie

Resultaat

De gezamenlijke exploitaties geven een gecalculeerd positief resultaat te zien per 1-1-2020 van circa € 5,6 miljoen. Dit is een lichte verbetering van € 0,1 miljoen ten opzichte van het opgerente resultaat van 2019 naar startwaarde 1-1-2020.

Het behalen van dit verwachte resultaat is uiteraard afhankelijk van veel factoren zoals de verwachte economische ontwikkelingen.

De exploitaties, welke door derden geëxploiteerd worden, zijn hierin niet inbegrepen. Bijvoorbeeld het bedrijventerrein Oldebroekerweg 2^e fase in Biddinghuizen en het particuliere deel Poort van Dronten 2^e fase (ontwikkeling Staay Food Group).

In onderstaand overzicht zijn per categorie aangegeven de boekwaarde (saldo van eerder gemaakte kosten en opbrengsten per 1 januari 2020) en de per deze datum te verwachten kosten en opbrengsten.

Dit resulteert in een saldo c.q. resultaat op eindwaarde, ofwel het voorgerecalculeerde resultaat op de datum dat naar verwachting het totale complex (gebied) gerealiseerd is. Aangezien de verschillende complexen verschillende einddata kennen, zijn de resultaten naar heden c.q. 1 januari 2020 contant gemaakt om ze onderling vergelijkbaar te kunnen maken.

Complex	Boekwaarde 31-12-2019	Nog te realiseren		Resultaat op Startwaarde (2020)	Status
		Kosten	Opbrengsten		
Woningbouw	2.851.608	20.237.048	22.625.913	-729.761	tekort
Bedrijventerreinen	16.206.735	5.117.174	22.663.338	398.781	overschot
Bijzondere bebouwing	7.651.532	3.240.020	17.019.881	5.996.695	overschot
Totaal	26.709.874	28.594.242	62.309.132	5.665.715	overschot

De startwaarde is de resultante van de boekwaarde, nog te maken kosten en opbrengsten gecorrigeerd met de inflatie en rente-invloeden contant gemaakt naar 1-1-2020

Belangrijkste conclusies behorend bij de bovenstaande tabel zijn:

- Alle complexen in exploitatie genomen gronden kennen gezamenlijk een boekwaarde van € 26,7 miljoen;
- Het totaal van de grondexploitatie-complexen kent na realisatie een financieel positief resultaat van € 5,6 miljoen berekend naar 1 januari 2020.

Hierin zijn door de raad genomen besluiten verwerkt:

- Wijziging BBV-regelgeving conform raadsbesluit november 2016;

Om dit voorgerecalculeerde resultaat uiteindelijk te kunnen genereren, dient nog vanaf 1 januari 2020 voor € 28,6 miljoen geïnvesteerd te worden en moet er nog voor € 62,3 miljoen aan opbrengsten en bijdragen ontvangen worden.

Hierbij dienen nog de volgende kanttekeningen geplaatst te worden:

- Het becijferde resultaat van de gezamenlijke grondexploitaties is gebaseerd op voorcalculatorische en dus nog niet geheel gerealiseerde (exploitatie) resultaten die, gaande de exploitatieperiode, aan verandering onderhevig kunnen zijn.

Jaarrekening 2019 / Perspectiefnota 1-1-2020: start per 01-01-2020

Verwacht resultaat grondexploitaties (zie 3.3.2)

woningbouw		-729.761	
bedrijventerreinen		398.781	
bijzondere bebouwing		5.996.695	
Resultaat exploitaties	A	5.665.715	5.665.715

Risico's

algeheel exploitatierisico's bij 0,5% minder opbrengstenstijging		-900.000	
afzetrisico stagnatie woningbouw (3 jaar - 10%)		0	
risico geen opbrengstenstijging woningbouw 10 jaar		-2.900.000	
risico algehele korting van 5% op woningbouw		-1.300.000	
beheersmaatregel risico 20% van de opbrengsten > 10 jaar		-1.000.000	
		-6.100.000	
projectgebonden risico's		-350.000	
Subtotaal	B	-6.450.000	-6.450.000
Totaalstand exploitaties			-784.285

Reserves, voorzieningen en claims

algemene reserve grex 1-1-2019 (inclusief rente 2019)		0	
resultaat grondexploitatie 2018 (positief)		-2.319.746	
dotatie bestemmingsreserve		2.427.748	
resultaat voor dotatie		108.002	
dotatie resultaat Niet afgesloten exploitaties (POC)		-108.002	
Stand algemene reserve per 31-12-2019		0	
bestemmingreserves		5.455.164	
voorzieningen bouwgrondexploitatie		2.610.039	
risicovoorziening Poort van Dronten 1e fase > 10 jaar		5.971.728	
Aanwezige vermogen per 31-12-2019		14.036.931	
claims op algemene reserve		0	
claims op bestemmingsreserve		-258.483	
Subtotaal	C	13.778.448	13.778.448
Toekomstig weerstandsvermogen		A+B+C	12.994.163
Gewenst weerstandsvermogen			5.761.000
Saldo (voor resultaatbestemming)			7.233.163

* onder voorbehoud raadsbesluit

Onderbouwing geraamde winstneming

Volgens het Besluit Begroting en Verantwoording dient voor voorziene verliezen op grondexploitaties een voorziening getroffen te worden. Deze voorzieningen worden door middel van het resultaat onttrokken aan de algemene reserve grondexploitatie.

De gemeente Dronten hanteerde tot 2017 als criterium voor tussentijdse winstneming er sprake moet zijn van voldoende zekerheid. Dit geldt indien 90% van de kosten en 95% van de verkopen/opbrengsten gerealiseerd zijn (het voorzichtigheidsbeginsel). Gezien de aangescherpte regels inzake winstneming en de nadere toelichting in de laatste notitie 'Grondbeleid in begroting en jaarstukken' van juli 2019 van de commissie BBV wordt de winst nu op basis van de POC-methode bepaald (het realisatiebeginsel).

De POC-methode gaat uit van het procentuele gewogen gemiddelde van de gerealiseerde kosten en opbrengsten keer het geprognosticeerde resultaat op startwaarde. Een deel van dit resultaat wordt bij bestemming gestort in de nieuw gevormde bestemmingsreserve "Niet afgesloten exploitaties". Dit omdat er zich onzekerheden kunnen voordoen (zie ook notitie 'Grondbeleid in begroting en jaarstukken').

Bij het opstellen van de jaarrekening en Perspectiefnota wordt bepaald of er sprake is van voldoende zekerheid en of voldaan is aan de genoemde criteria voor toepassing van de POC-methode. Per geval wordt dan bekeken hoeveel van de geraamde winst wordt

genomen, rekening houdend met de gerealiseerde en nog uit te voeren werken en/of verwachte opbrengsten.

Voor planverevening voor negatieve grondexploitaties in het Hanzekwartier is een bestemmingsreserve Hanzekwartier gevormd. Deze reserve wordt gevoed uit winstnemingen van de grondexploitaties binnen het Hanzekwartier.

Herzien van grondexploitaties

Als zich significante afwijkingen in de werkelijkheid ten opzichte van het vastgestelde krediet voordoen, zal de exploitatieopzet tussentijds worden herzien en opnieuw ter vaststelling aan de raad worden aangeboden. Dit geldt als de volgende wijzigingen optreden:

1. in de exploitatiegrens;
2. planinhoud, zijnde bestemmingen en hoeveelheden (m² uitgeefbaar etc.);
3. als het effect op het vastgestelde saldo op startwaarde groter is dan 10% van de totale kosten of een bedrag van meer dan € 500.000. De afwijking moet € 250.000 of meer bedragen.

Afsluiten van grondexploitaties

Na het gereedkomen van de werken binnen de grondexploitatie wordt nog gedurende 1 jaar kosten voor garantie geraamd. Voor groen is een garantieperiode van 2 jaar van toepassing. Hierna wordt overgegaan tot het definitief afsluiten van de exploitatie. Een grondexploitatie wordt definitief afgesloten als 100% van de kosten en opbrengsten zijn gerealiseerd. In de jaarrekening zal hiervan melding worden gedaan.

Beleidsuitgangspunten reserves in relatie tot de risico's grondzaken

Met het Perspectief 2020 wordt verantwoording afgelegd over de wijze waarop uitvoering is gegeven aan het grondbeleid en de doelstelling van de grondexploitaties.

Hiervoor is, naast het verwachte resultaat van de gezamenlijke grondexploitaties, bepaald welke risico's op deze complexen worden gelopen.

Aan de hand van de stand van de algemene reserve, voorzieningen, claims, uitgaven op de overige gronden en de exploitatieresultaten van de gronden in exploitatie wordt de vermogenspositie (aanwezige weerstandsvermogen) bepaald. Deze stand wordt afgezet tegen het gewenste weerstandsvermogen om zodoende te kunnen bepalen hoe de grondexploitatie ervoor staat.

Resultaat

De gezamenlijke grondexploitaties geven een gecalculeerd positief resultaat te zien van circa € 5,6 miljoen. Dit is een verbetering van € 0,1 miljoen ten opzichte van het opererente resultaat van 2019 naar startwaarde 1-1-2020.

Risico's

Om de risico's die het exploiteren van gronden met zich meebrengen te kunnen opvangen, dient bij de huidige stand van de grondexploitaties een buffer aanwezig te zijn van € 6,5 miljoen, bestaande uit € 6,1 miljoen algehele exploitatierisico's en € 0,4 miljoen projectgebonden risico's.

Voorzieningen en reserves

Ten behoeve van de grondexploitaties welke een tekort vertonen, dient een voorziening getroffen te worden. Op basis van het Perspectief 2020 worden de te treffen voorzieningen per 1-1-2020 verlaagd met € 0,84 miljoen tot € 8,6 miljoen. Hierin is € 6,0 miljoen opgenomen als verliesvoorziening als beheersmaatregel voor de uitgifte fasering van langer dan 10 jaar voor de Poort van Dronten 1^e fase.

Weerstandsvermogen

De stand van de reserves, voorzieningen en claims gecorrigeerd met de exploitatieresultaten en de exploitatierisico's geeft het toekomstig weerstandsvermogen van de grondexploitaties weer.

Vorig jaar was de stand van het toekomstig weerstandsvermogen € 15,6 miljoen. Het huidige toekomstig weerstandsvermogen van € 13,0 miljoen ligt boven het gewenste niveau van € 5,8 miljoen (vorig jaar € 6,1 miljoen).

Het gewenste weerstandsvermogen is per ultimo 2020 becijferd op € 5,8 miljoen. Dit is opgebouwd uit 3 jaar rentelasten over de laatst bekende boekwaarde en een component herontwikkelingskosten zijnde 75% van de personeelslasten voor een periode van 3 jaar.

Paragraaf subsidies

Algemeen

De gemeente verleent subsidies om bepaalde doelen te bereiken. De doelen zijn geformuleerd in de programma's van de Programmabegroting en in specifieke beleidsnota's. De subsidieverlening moet voldoen aan de regels van de Algemene wet bestuursrecht, de Algemene subsidieverordening en de subsidiebeleidsregels. Met een subsidie kunnen de kosten van een activiteit geheel of gedeeltelijk worden betaald.

Subsidiebeleid

Voor het jaar 2021 is de lokale regelgeving vastgelegd in de volgende documenten:

- Algemene subsidieverordening;
- Subsidiebeleidsregels 2021.

Per afzonderlijke subsidie worden de voorwaarden waaronder de subsidie wordt verleend, de verplichtingen waaraan de subsidieontvanger moet voldoen en de wijze van betaling vastgelegd in een subsidiebesluit (beschikking). Waar mogelijk worden prestatieafspraken geformuleerd.

De gemeente Dronten kent basissubsidies en (structurele) activiteitensubsidies.

In de begroting is rekening gehouden met de jaarlijkse indexering zoals in de Kaderbrief opgenomen. De meeste activiteitensubsidies worden jaarlijks geïndexeerd. Indexering is echter geen automatisme. Een index wordt pas toegepast wanneer de gesubsidieerde instelling kan aantonen dat sprake is van loon- en prijsstijgingen die het toepassen van een index noodzakelijk maken. De hoogte van de index is maximaal de hoogte van het percentage van de loon- en prijsstijgingen van de subsidieontvanger.

Subsidies gemeente Dronten (bedragen x € 1.000)	Taakveld	Omschrijving	Werkelijk 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022	Begroot 2023	Begroot 2024
Cofinanciering LEADER	0.5	Cofinanciering Leader	-	400	-	-	-	-
Economische ontwikkeling Oostkant	3.1	Fietsveer Bremerbaai-Nunspeet v.v.	10	-	-	-	-	-
Economische ontwikkeling Actieplan Centrum Dronten	3.1	Stichting Does *	168	187	187	187	187	187
Bevordering recreatie en toerisme	3.4	St. Flevomeer Bibliotheek, VVV activiteiten	-	13	13	13	13	13
Onderwijsbegeleiding	4.3	Samenwerkingsverband WSNS	19	-	-	-	-	-
Voor- en vroegschoolse educatie	4.3	Peuterspeelzaal- en schoolmaatschappelijk werk	615	515	490	490	490	490
Lokaal onderwijsbeleid	4.3	Diverse projecten	3	15	15	15	15	15
Leerlingenvervoer	4,3	OV Maatje	-	6	-	-	-	-
Volwasseneneducatie	4.3	Taaltraining	56	-	-	-	-	-
Leerplichtwet	4.3	Plustrajecten het Perron	37	-	-	-	-	-
Leerplichtwet	4.3	GGD ziekteverzuimbegeleiding VO	16	-	-	-	-	-
Leerplichtwet	4.3	Project Leerwerkmakelaar Dronten	24	-	-	-	-	-
Stimulering sport	5.1	Sportevenementen en -promotie	243	296	182	182	182	182
Brede Impuls combinatiefuncties - buurtsportcoach	5.1	Buurtsportcoach	215	253	253	253	223	223
Subsidie binnensportaccommodaties	5.2	Subsidie extra huisvestingskosten	2	-	-	-	-	-
Beleidsontwikkeling welzijn, sport en cultuur	5.3	100 jaar Zuiderzeewet	-	-	-	-	-	-
Beleidsontwikkeling welzijn, sport en cultuur	5.3	Bijdrage aan evenementen	5	15	15	15	15	15
Stimuleringsbudget overige maatschappelijke doelen	5.3	Wereldwinkel	16	33	33	33	33	33
Stimuleringsbudget Kunstprojecten	5.3	Lokale initiatieven	-	22	22	22	22	22
Kunst in openbare ruimte	5.3	Bijdrage aan evenementen	23	12	12	12	12	12
Beleidsontwikkeling welzijn, sport en cultuur	5.3	Basissubsidies verenigingen	28	28	28	28	28	28
Beleidsontwikkeling welzijn, sport en cultuur	5.3	Maatschappelijk fonds	5	5	-	-	-	-
Openbare bibliotheken	5.6	Exploitatie openbare bibliotheken	1.588	1.624	1.624	1.624	1.624	1.624
Stimuleringsbudget Ver. Van Dorpsbelangen	5.7	Dorpsbelangen	30	30	30	30	30	30
4 mei herdenking	5.7	Stichting 4 mei Herdenking Dronten	10	30	10	10	10	10
Multifunctioneel centrum Dronten (Nieuwe Meerpaal)	5.7	Exploitatie, aflossing en rente	3.214	3.353	3.348	3.348	3.348	3.348
MFG Biddinghuizen	5.7	Exploitatie	50	121	121	121	121	121
Opvang asielzoekers en statushouders	6.1	Bibliotheek integratie activiteiten	7	-	-	-	-	-
Opvang asielzoekers en statushouders	6.1	Vluchtelingenwerk	30	30	-	-	-	-
Beleidsontwikkeling en -advisering Kinderopvang	6.1	Peuterspeelzalen	387	365	364	364	364	364
Algemene voorziening WMO MO	6.1	o.a. Mee, OBD, Stg. Onder dak	531	630	570	570	241	241
Algemene voorziening Jeugd	6.1	Projecten jongerenwerk en verslavingszorg	35	49	49	49	49	49
Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland	6.1	MDF Algemeen maatschappelijk werk en Sociaal Raadslieden	411	375	375	375	375	375
Toegang Werkwijze en Preventie Jeugd	6.2	incidentele subsidie IO2 2020	-	12	-	-	-	-
Centrum voor Jeugd en Gezin	6.2	Centrum Jeugd en Gezin	658	781	781	781	781	781
Wijk- en buurtbeheer	6.2	buurtbemiddeling MDF	43	41	41	41	41	41
Armoedebeleid	6.3	MDF Schuldhulpverlening	278	300	275	275	275	275
Bijstand inkomensdeel WWB	6.3	Loonkostensubsidies	405	466	466	466	466	466
Uitvoering WWB werkdeel	6.5	MDF Schuldhulpverlening participatie	77	79	79	79	79	79
Gestructureerd huishouden	6.71	Hospice huishoudelijke ondersteuning	14	-	-	-	-	-
Opvang en beschermd wonen WMO	6.81	Woonstart	295	1.682	560	250	250	250
Overige openbare gezondheidszorg	7.1	Gezonde leefstijl	89	85	-	-	-	-
Natuur- en milieueducatie	7.4	Boomfeestdag	-	1	1	1	1	1
Totaal			9.637	11.855	9.946	9.636	9.277	9.277

* afhankelijk van de daadwerkelijke opbrengsten uit de Reclamebelasting

Paragraaf informatisering

Algemeen

De Raad heeft in juni 2017 het Informatiebeleidsplan (IBP) 2017-2021 vastgesteld. Dit informatiebeleidsplan heeft als titel 'Dronten aan zet, de volgende stap.'

De afgelopen jaren is hard gewerkt aan een stabiele en betrouwbare ICT-omgeving. Hierin zijn goede slagen gemaakt. Het is nu tijd voor de volgende stap, namelijk de stap naar het sturen op basis van governance en portfoliomanagement (het beheren van de projectenportefeuille) en het werken onder architectuur. Dat vraagt een andere aanpak in ons werken en betekent dus een herinrichting van IM zelf, teneinde meer en verder vooruit te kijken om vraagstukken in hun volledige context en impact te kunnen beoordelen.

Daarnaast is zichtbaar dat de groei van taken in het Sociaal Domein ook leidt tot meer te ondersteunen werknemers, meer werkplekken en meer behoefte aan plaats- en tijdsafhankelijk werken. Dit vraagt andere digitale en kantoorwerkplekken en vereist meer en andere veiligheidsmaatregelen.

Informatiebeleidsplan 2017-2021

Informatiebeleidsplan

Het informatiebeleidsplan (IBP) is het stuurinstrument van team Informatiemanagement en Facilitair, sluit aan op de visie en doelstellingen van de organisatie en loopt tot eind 2020. Het nieuwe IBP 2021-2025 wordt eind 2020 aan de Raad voorgelegd. Met onze vernieuwde aanpak bevat het nieuwe IBP 2021-2025 uitsluitend een visie en strategie en diverse ontwikkelingen. Ieder jaar wordt bepaald bij de Kadernota welke activiteiten nodig zijn voor de realisatie van de doelstellingen uit het IBP. Het is aannemelijk dat de huidige thema-indeling vervalt in het nieuwe IBP, daarom wordt voor 2021 -zonder thema-indeling- het volgende beschreven.

Ontwikkelingen

Het plaatsafhankelijk werken is door de Corona-pandemie noodgedwongen in een stroomversnelling gekomen. De verwachting is dat de komende jaren er meer mensen dan voorheen ervoor kiezen om meer thuis te werken. Dit verandert niet de richting waar de organisatie wil toegroeien, maar versnelt wel de behoefte.

De huidige ICT-faciliteiten rondom het activiteitengericht werken zijn tijdens deze Corona-pandemie namelijk erg nuttig gebleken, aanvullend is video-vergaderen versneld mogelijk gemaakt voor de organisatie alsmede de raad. In 2021 wordt met het nieuwe gemeentehuis en onder meer de audiovisuele apparatuur aldaar de volgende stap gezet.

Digitale transformatie

Het programma Digitale Transformatie realiseert een fundamentele omslag naar digitaal (samen)werken, digitale dienstverlening en een meer datagedreven sturing. Vanuit de overtuiging dat dit leidt tot een betere bedrijfsvoering, betere dienstverlening en een solide informatiehuishouding. Maar ook om het fundament te leggen voor nieuwe mogelijkheden door automatisering in de toekomst.

Er worden onder meer systemen door de inzet van slimme integratietechnieken met elkaar verbonden, waardoor werkzaamheden sneller plaatsvinden en beslissingen feitelijker gegrond zijn. Dit bespaart doorlooptijd, onnodige administratie, uitvoeringsfouten (en dus herstelltijd.) Deze benadering leidt daarmee tot een betere dienstverlening van medewerkers aan inwoners en ondernemers.

Verschillende informatiestromen

De openbaarheid van informatie vraagt een andere benadering bij de creatie van informatie en de vastlegging en ontsluiting daarvan aan derden. In 2020 en 2021 krijgt deze ontwikkeling vooral bij de Omgevingswet veel aandacht.

Het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) brengt alle gegevens over de fysieke leefomgeving bij elkaar, zodat overheden, burgers en bedrijven die kunnen opvragen.

Deze proceswijziging leidt tot nieuwe informatiestromen en vereist een aangepaste informatievoorziening.

Paragraaf sociale monitor

De Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein (GMSD) geeft u een beeld van de situatie van het sociaal domein in uw gemeente. Gemeenten zijn sinds 2015 verantwoordelijk voor zorg en ondersteuning, op basis van de Participatiewet, de Jeugdwet en de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. Het gaat daarbij onder meer om bijstandsuitkeringen, jeugdzorg en hulp bij het huishouden. De monitor wordt vier keer per jaar geactualiseerd op Waarstaatjegemeente.nl en kent verschillende niveaus: het 'dashboard' met de voornaamste cijfers, de gedetailleerde rapporten op gemeentelijk en wijkniveau en de database met brongegevens. Aanvullend monitoren wij het sociaal domein aan de hand van de door u vastgestelde indicatoren uit de themaplannen. Hierover gaat deze paragraaf.

Beleid

Voor ieder thema hebben we samen met onze partners resultaten geformuleerd die we de komende periode willen bereiken. Op de afzonderlijke resultaten hebben we met onze partners indicatoren benoemd. Deze indicatoren geven ons de komende periode een indicatie of we de gewenste vooruitgang boeken op de verschillende resultaten. De themaplannen en de geformuleerde resultaten zijn in april 2019 door de raad vastgesteld. Daarnaast vindt u in de themaplannen de overige doorlopende 'gewone' activiteiten en resultaten.

De vijf themaplannen zijn:

- Themaplan Participatie;
- Themaplan Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden;
- Themaplan Gezonde leefstijl;
- Themaplan Leefbaarheid en veiligheid;
- Themaplan Opgroeien en opvoeden.

Monitoring

De monitoring op basis van indicatoren (en de financiële effecten van de maatregelen die we nemen in lijn met de scenariokeuze) gaan we verrijken, door stapsgewijs meer kwalitatieve aspecten toe te voegen.

Niet alle cijfers zijn even recent, sommige indicatoren zijn afhankelijk van externe bronnen, die minder frequent beschikbaar zijn. Ook zijn er een aantal indicatoren waarbij de (historische) getallen veranderd zijn, bijvoorbeeld door aanscherping van definities, of doordat we zelf meer gegevens hebben verzameld.

Dit is het tweede jaar dat de paragraaf sociale monitor op deze wijze gepresenteerd wordt. Bij de uitwerking van het traject Zero Based Begroten zullen de beleidswaarden op programmaniveau gepresenteerd gaan worden. Tevens zullen de indicatoren nader bepaald worden.

Themaplan Participatie

Participatie

Meer huishoudens met een minimuminkomen zijn in beeld en maken gebruik van voorzieningen

Gebruik van de toegankelijkheidsbijdrage (Pas van Dronten) neemt in de periode 2017-2022 toe met 10% (t.o.v. de nulmeting)

	2017	2018	2019	2020	Bron
Aantal kinderen < 12 jaar	246,00	213,00	206,00	212,00	Intern, gemeente
Aantal kinderen 12-18 jaar	189,00	271,00	265,00	175,00	Intern, gemeente
Aantal Volwassenen	776,00	922,00	981,00	908,00	Intern, gemeente
Totaal aantal personen	1.211,00	1.406,00	1.452,00	1.295,00	Intern, gemeente

Meer inwoners doen vrijwilligerswerk

Indicator is in themaplan Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden opgenomen

	2017	2018	2019	2020	Bron

Meer inwoners met een uitkering op grond van de Participatiewet hebben betaald werk of doen op een andere wijze mee in de samenleving naar vermogen

Aantal inwoners instroom en aantal inwoners uitstroom

	2017	2018	2019	2020	Bron
Instroom	235,00		141,00	103,00	Intern, gemeente
Uitstroom	216,00		185,00	82,00	Intern, gemeente

Meer jongeren die een uitkering op grond van de Participatiewet ontvangen, stromen uit naar school mits zij leerbaar zijn (afstemmen met Opgroeien en Opvoeden)

% jongeren dat uitstroomt naar school

	2017	2018	2019	2020	Bron
Uitstroom naar school	9,00	12,00	7,00		Intern, gemeente

Minder laaggeletterdheid

% laaggeletterdheid 15-65 jaar

	2017	2018	2019	2020	Bron
laaggeletterden			10,00		Stichting lezen en schrijven

Statushouders zijn in toenemende mate geïntegreerd

Uitstroom aantal statushouders naar werk

	2017	2018	2019	2020	Bron
Uitgestroomd naar werk	17,00		16,00		Intern, gemeente

Themaplan Leefbaarheid en veiligheid

Participatie

Meer huishoudens met een minimuminkomen zijn in beeld en maken gebruik van voorzieningen

Gebruik van de toegankelijkheidsbijdrage (Pas van Dronten) neemt in de periode 2017-2022 toe met 10% (t.o.v. de nulmeting)

	2017	2018	2019	2020	Bron
Aantal kinderen < 12 jaar	246,00	213,00	206,00	212,00	Intern, gemeente
Aantal kinderen 12-18 jaar	189,00	271,00	265,00	175,00	Intern, gemeente
Aantal Volwassenen	776,00	922,00	981,00	908,00	Intern, gemeente
Totaal aantal personen	1.211,00	1.406,00	1.452,00	1.295,00	Intern, gemeente

Meer inwoners doen vrijwilligerswerk

Indicator is in themaplan Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden opgenomen

	2017	2018	2019	2020	Bron

Meer inwoners met een uitkering op grond van de Participatiewet hebben betaald werk of doen op een andere wijze mee in de samenleving naar vermogen

Aantal inwoners instroom en aantal inwoners uitstroom

	2017	2018	2019	2020	Bron
Instroom	235,00		141,00	103,00	Intern, gemeente
Uitstroom	216,00		185,00	82,00	Intern, gemeente

Meer jongeren die een uitkering op grond van de Participatiewet ontvangen, stromen uit naar school mits zij leerbaar zijn (afstemmen met Opgroeien en Opvoeden)

% jongeren dat uitstroomt naar school

	2017	2018	2019	2020	Bron
Uitstroom naar school	9,00	12,00	7,00		Intern, gemeente

Minder laaggeletterdheid

% laaggeletterdheid 15-65 jaar

	2017	2018	2019	2020	Bron
laaggeletterden			10,00		Stichting lezen en schrijven

Statushouders zijn in toenemende mate geïntegreerd

Uitstroom aantal statushouders naar werk

	2017	2018	2019	2020	Bron
Uitgestroomd naar werk	17,00		16,00		Intern, gemeente

Themaplan Gezonde leefstijl

Participatie

Meer huishoudens met een minimuminkomen zijn in beeld en maken gebruik van voorzieningen

Gebruik van de toegankelijkheidsbijdrage (Pas van Dronten) neemt in de periode 2017-2022 toe met 10% (t.o.v. de nulmeting)

	2017	2018	2019	2020	Bron
Aantal kinderen < 12 jaar	246,00	213,00	206,00	212,00	Intern, gemeente
Aantal kinderen 12-18 jaar	189,00	271,00	265,00	175,00	Intern, gemeente
Aantal Volwassenen	776,00	922,00	981,00	908,00	Intern, gemeente
Totaal aantal personen	1.211,00	1.406,00	1.452,00	1.295,00	Intern, gemeente

Meer inwoners doen vrijwilligerswerk

Indicator is in themaplan Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden opgenomen

	2017	2018	2019	2020	Bron

Meer inwoners met een uitkering op grond van de Participatiewet hebben betaald werk of doen op een andere wijze mee in de samenleving naar vermogen

Aantal inwoners instroom en aantal inwoners uitstroom

	2017	2018	2019	2020	Bron
Instroom	235,00		141,00	103,00	Intern, gemeente
Uitstroom	216,00		185,00	82,00	Intern, gemeente

Meer jongeren die een uitkering op grond van de Participatiewet ontvangen, stromen uit naar school mits zij leerbaar zijn (afstemmen met Opgroeien en Opvoeden)

% jongeren dat uitstroomt naar school

	2017	2018	2019	2020	Bron
Uitstroom naar school	9,00	12,00	7,00		Intern, gemeente

Minder laaggeletterdheid

% laaggeletterdheid 15-65 jaar

	2017	2018	2019	2020	Bron
laaggeletterden			10,00		Stichting lezen en schrijven

Statushouders zijn in toenemende mate geïntegreerd

Uitstroom aantal statushouders naar werk

	2017	2018	2019	2020	Bron
Uitgestroomd naar werk	17,00		16,00		Intern, gemeente

Themaplan Zelfredzaamheid

Participatie

Meer huishoudens met een minimuminkomen zijn in beeld en maken gebruik van voorzieningen

Gebruik van de toegankelijkheidsbijdrage (Pas van Dronten) neemt in de periode 2017-2022 toe met 10% (t.o.v. de nulmeting)

	2017	2018	2019	2020	Bron
Aantal kinderen < 12 jaar	246,00	213,00	206,00	212,00	Intern, gemeente
Aantal kinderen 12-18 jaar	189,00	271,00	265,00	175,00	Intern, gemeente
Aantal Volwassenen	776,00	922,00	981,00	908,00	Intern, gemeente
Totaal aantal personen	1.211,00	1.406,00	1.452,00	1.295,00	Intern, gemeente

Meer inwoners doen vrijwilligerswerk

Indicator is in themaplan Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden opgenomen

	2017	2018	2019	2020	Bron

Meer inwoners met een uitkering op grond van de Participatiewet hebben betaald werk of doen op een andere wijze mee in de samenleving naar vermogen

Aantal inwoners instroom en aantal inwoners uitstroom

	2017	2018	2019	2020	Bron
Instroom	235,00		141,00	103,00	Intern, gemeente
Uitstroom	216,00		185,00	82,00	Intern, gemeente

Meer jongeren die een uitkering op grond van de Participatiewet ontvangen, stromen uit naar school mits zij leerbaar zijn (afstemmen met Opgroeien en Opvoeden)

% jongeren dat uitstroomt naar school

	2017	2018	2019	2020	Bron
Uitstroom naar school	9,00	12,00	7,00		Intern, gemeente

Minder laaggeletterdheid

% laaggeletterdheid 15-65 jaar

	2017	2018	2019	2020	Bron
laaggeletterden			10,00		Stichting lezen en schrijven

Statushouders zijn in toenemende mate geïntegreerd

Uitstroom aantal statushouders naar werk

	2017	2018	2019	2020	Bron
Uitgestroomd naar werk	17,00		16,00		Intern, gemeente

Themaplan Opgroeien en opvoeden

Participatie

Meer huishoudens met een minimuminkomen zijn in beeld en maken gebruik van voorzieningen

Gebruik van de toegankelijkheidsbijdrage (Pas van Dronten) neemt in de periode 2017-2022 toe met 10% (t.o.v. de nulmeting)

	2017	2018	2019	2020	Bron
Aantal kinderen < 12 jaar	246,00	213,00	206,00	212,00	Intern, gemeente
Aantal kinderen 12-18 jaar	189,00	271,00	265,00	175,00	Intern, gemeente
Aantal Volwassenen	776,00	922,00	981,00	908,00	Intern, gemeente
Totaal aantal personen	1.211,00	1.406,00	1.452,00	1.295,00	Intern, gemeente

Meer inwoners doen vrijwilligerswerk

Indicator is in themaplan Zelfredzaamheid en eigen mogelijkheden opgenomen

	2017	2018	2019	2020	Bron

Meer inwoners met een uitkering op grond van de Participatiewet hebben betaald werk of doen op een andere wijze mee in de samenleving naar vermogen

Aantal inwoners instroom en aantal inwoners uitstroom

	2017	2018	2019	2020	Bron
Instroom	235,00		141,00	103,00	Intern, gemeente
Uitstroom	216,00		185,00	82,00	Intern, gemeente

Meer jongeren die een uitkering op grond van de Participatiewet ontvangen, stromen uit naar school mits zij leerbaar zijn (afstemmen met Opgroeien en Opvoeden)

% jongeren dat uitstroomt naar school

	2017	2018	2019	2020	Bron
Uitstroom naar school	9,00	12,00	7,00		Intern, gemeente

Minder laaggeletterdheid

% laaggeletterdheid 15-65 jaar

	2017	2018	2019	2020	Bron
laaggeletterden			10,00		Stichting lezen en schrijven

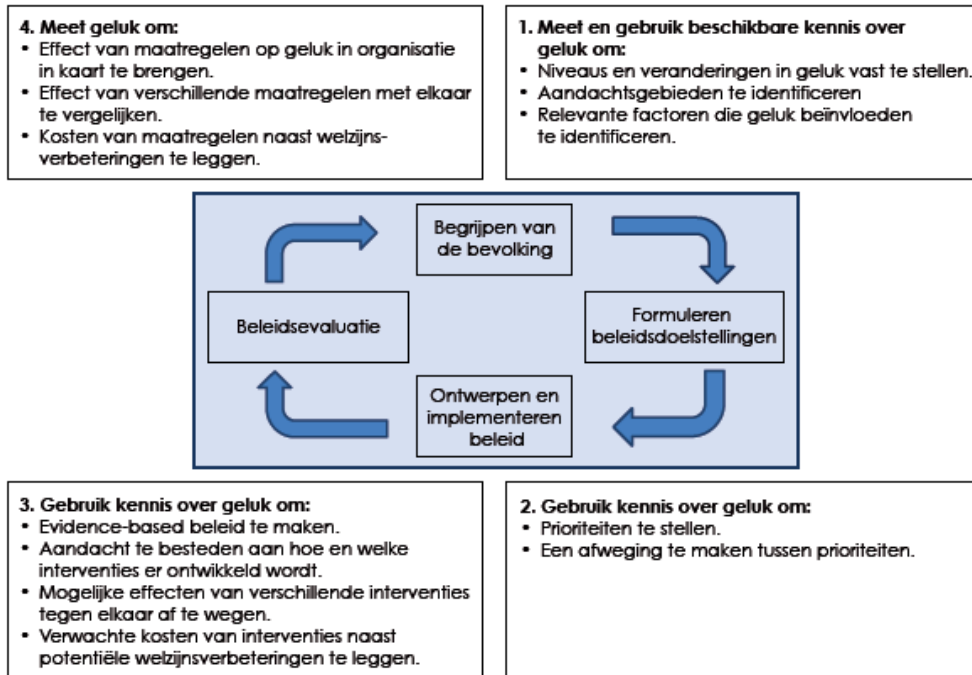
Statushouders zijn in toenemende mate geïntegreerd

Uitstroom aantal statushouders naar werk

	2017	2018	2019	2020	Bron
Uitgestroomd naar werk	17,00		16,00		Intern, gemeente

Paragraaf geluk

Figuur E: Sturen op geluk

Bron: onderzoek Erasmus universiteit

Vandaag de dag wordt het woord geluk in onze taal op verschillende wijzen gebruikt. De ruimste betekenis van het woord is 'kwaliteit van leven'. Een meer beperkte betekenis is 'levensvoldoening'. In de gelukswetenschap wordt over het algemeen de laatste betekenis gebruikt en wordt geluk vaak gedefinieerd als voldoening met het leven als geheel. Volgens deze definitie gaat geluk dus over hoe een persoon zijn of haar leven als geheel beoordeelt en is geluk iets waarvan mensen zich expliciet bewust zijn.

"De primaire taak van de overheid is altijd al geweest dat ze bijdraagt aan het geluk en welbevinden van inwoners en ondernemers. Het verschil met vroeger is dat we ons daar nu meer bewust van zijn. Het is goed om ons bij al onze besluiten bewust te zijn van die bedoeling. Waarom doen we het eigenlijk? We toetsen bijvoorbeeld aan de regels, maar waarom maken we die regels? De vraag bij een besluit moet steeds zijn: als we niet bijdragen aan geluk, moeten we het dan wel doen? Dan bedoelen we niet het individuele geluk, want we zijn niet op aarde om iedereen gelukkig te maken. Wij zijn er om de grote groep goed te helpen. Wij moeten belangen goed afwegen en zorgen dat niemand grote schade lijdt. Dat geeft ons een grote verantwoordelijkheid."

Jan Steven van Dijk, wethouder Financiën en Geluk gemeente Schagen.

Essentie

Wat is nu eigenlijk een goede overheid? Waarom doet een overheid wat ze doet, wat is de essentie ervan? De meerwaarde van een overheid moet uiteindelijk gericht zijn op het geluk van inwoners, verenigingen, instellingen en ondernemers. Zij kunnen hun gemeente niet altijd kiezen. Zij zijn afhankelijk van ons beleid en regelgeving. Dat geeft ons een uiterst belangrijke opdracht.

Een goede overheid is te vertrouwen; is een betrouwbare partner. Een goede overheid levert goede dienstverlening, geeft snel en duidelijk antwoord. Een goede overheid voert de wet uit en is daar toch barmhartig in. De essentie is dat de overheid zich iets aantrekt van wat je als inwoner of ondernemer zegt. Dat de gemeente zich kan inleven in een situatie en van daaruit meedenkt en werkt. Dan kan het antwoord nog wel eens 'nee' zijn, maar dan goed gefundeerd: als de overheid kan uitleggen waarom het 'nee' is.

Kan een gemeente sturen op geluk?

Een gemeente kan sturen op geluk. Sturen op geluk is niet hetzelfde als alle mensen gelukkig maken. Dat is onmogelijk. In het leven horen ziekte, dood en tegenslag erbij. Met sturen op geluk bedoelen we die keuzes maken, waardoor onze inwoners gemiddeld gezien het meeste geluk en welbevinden ervaren. De gemeente is een van de spelers die aan geluk kunnen bijdragen. We kunnen sturen op de activiteiten waar wij grip op hebben: door te kiezen waar we onze tijd aan besteden en daar dan ook ons geld aan uitgeven. De gevolgen van die keuzes komen tot uiting in de begroting waarin we ons aanvullend beleid op wettelijke taken financieel vertalen. Dat betekent dat we bij het maken van de begroting ons moeten afvragen of wij bij het uitgeven van ons geld, daar waar de beleidsvrijheid hebben, eigenlijk wel bijdragen aan geluk van onze inwoners. Waar nodig en waar mogelijk kunnen we dan andere keuzes maken of andere accenten leggen.

Lokaal sturen op geluk

Lokaal sturen op geluk helpt ons om een goede overheid te zijn en daarmee een positieve invloed te hebben op het leven van inwoners. We willen ons blijvend blijven verbeteren. Daarom blijven we ons afvragen: in hoeverre draagt ons werk bij aan deze effecten? En hoe kunnen we dit verbeteren?

De Erasmus Universiteit deed onderzoek en wees twaalf factoren aan die bijdragen aan geluk. Die twaalf factoren zijn:

- Toename zinvol werk;
- Verbeteren betekenisvol contact/verminderen eenzaamheid;
- Faciliteren deelname maatschappelijk leven;
- Versterken verbondenheid in de buurt;
- Verbeteren sociaal vangnet;
- Verhogen vertrouwen in de gemeente;
- Versterken trots op woonplaats;
- Verbeteren tevredenheid met relaties;
- Aanleggen/verbeteren/faciliteren sportvoorzieningen;
- Verhogen kwaliteit openbare ruimte;
- Faciliteren buurtgericht samenwerken;
- Verbeteren relatie inwoner-gemeente.

Benchmark

Op de site [Waarstaatjegemeente](#) is een geluksmonitor beschikbaar. Voor alleen de gemeente Dronten is er te weinig aan data bekend om een benchmark te maken, maar voor de regio (regiogemeenten: Almere, Dronten, Emmeloord, Lelystad, NO Polder, Urk en Zeewolde) kan dit wel.

Sociaal domein

We interviewen inwoners over de "nieuwe route" en laten hun vertellen over hun ervaring en wat het hen gebracht heeft. Heeft het de inwoner(s) gelukkig gemaakt.

Programma 4 Onderwijs

Het Platform Onderwijs 2032 adviseert onder meer dat leerlingen, naast het opdoen van een vaste basis aan kennis en vaardigheden, zich ook als persoon vormen tot aardige, waardige en vaardige volwassenen. Die persoonsvorming gebeurt thuis én op school. Gelukkige mensen zijn doorgaans betere burgers.

Programma 6 Sociaal domein

Mensen met een minimuminkomen kunnen gebruik maken van de voorzieningen en daardoor deelnemen aan het maatschappelijk leven. Daarmee verbetert het contact met anderen en verminderen we eenzaamheid.

In de paragraaf sociale monitor staan indicatoren opgenomen welke als doel hebben te meten of het geluk en welbevinden van onze inwoners verbeterd.

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

De publieke gezondheidszorg is het deel van de gezondheidszorg dat erop gericht is door collectieve maatregelen de gezondheid van de bevolking of specifieke groepen te beschermen, te bevorderen en om ziekten te voorkomen. Het gaat bijvoorbeeld om infectieziektebestrijding, medische milieukunde, gezondheidsbevordering, jeugdgezondheidszorg, oudergezondheidszorg en de bestrijding van rampen en crises. Landelijk is een indicatorenset ontwikkeld als onderdeel van een programma dat VWS en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) gezamenlijk uitvoeren om de publieke gezondheid ook in de toekomst goed te borgen (Stimuleringsprogramma Betrouwbare Publieke Gezondheid).

Fysiek domein

De komende jaren zal vanuit de Omgevingswet een indicatorenset worden ontwikkeld en opgesteld voor het mede monitoren van het geluk van onze inwoners en ondernemers.

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

We willen verkeersonveiligheid (meer) 'risicogestuurd' gaan aanpakken: niet wachten met maatregelen totdat er ongevallen zijn gebeurd, maar proactief maatregelen treffen op basis van inzichten over verkeersveiligheidsrisico's.

Programma 3 Economie

Regionale samenwerking op ruimtelijk economisch gebied draagt bij aan de toename van zinvol werk. Zinvol werk draagt bij aan het geluk en welbevinden van onze inwoners, zoals opgenomen in het onderzoek van de Erasmus universiteit.

Programma 5 Sport, cultuur en recreatie

Met het duurzaam in stand houden van (sport)voorzieningen dragen wij bij aan contacten met anderen en deelname aan het maatschappelijk leven.

Als gemeente willen we dat onze inwoners gezond, veerkrachtig, vitaal en gelukkig zijn. Sport en bewegen legt voor alle inwoners een stevige basis voor een actieve en gezonde levensstijl. Zij zijn maatschappelijk actiever, doen mee in de samenleving en hebben minder kans op chronische aandoeningen. Sport en bewegen kan daardoor op laagdrempelige en preventieve wijze een bijdrage leveren aan het verbeteren van de positieve gezondheid. De sportvoorzieningen in Dronten sluiten aan bij de behoefte van haar inwoners en dragen bij aan een actieve en vitale leefstijl. De sportvoorzieningen zijn veilig en toegankelijk voor iedereen. Op school en in de buurt worden kinderen gestimuleerd om te bewegen door het diverse aanbod dat hen - in samenwerking met de sportverenigingen in Dronten - wordt aangeboden.

Als gemeente zorgen we voor een openbaar ruimte die schoon, heel en veilig is. Daarmee dragen we bij aan een fijne leefomgeving voor onze inwoners waarin het prettig en veilig wonen is. We faciliteren daarnaast bewoners die zelf een bijdrage willen leveren aan de verbetering van hun leefomgeving. Door zelf invloed te kunnen uitoefenen op de directe leefomgeving, wordt de betrokkenheid bij bewoners vergroot en dit zorgt voor een hogere tevredenheid.

Programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Economische ontwikkeling is een begrip dat in het algemeen wordt geassocieerd met geld. Toch leggen economen er vaak de nadruk op dat het in de economie eigenlijk niet om geld gaat, maar om de veel bredere begrippen welvaart en welzijn. Hierin staan maatschappelijke waarden, behoeftebevrediging, gezondheid, geluk en dergelijke centraal. Met onze planvorming rondom huisvesting en ruimtelijke ordening willen we zo veel mogelijk de inbreng van onze inwoners en ondernemers meenemen in onze plannen tot ontwikkeling en vernieuwing.

Dienstverlening

Wij zijn meer van de stille prestaties; gewoon aan de balie en receptie werken terwijl er een virus rondwaart.

Afhankelijk van wanneer de crisis eindigt/de maatregelen worden opgeheven, werken we wel nadrukkelijk aan de kwaliteit van klantcontact zowel op KCC (was net gestart) als voor burgerzaken front- en backoffice.

In het najaar van 2020 heeft het RTL-programma 'Da's Goed Geregeld' werkgeluk in beeld gebracht bij verschillende organisaties waaronder de gemeente Dronten. De gemeente is trots op haar mooie organisatie, waarin er ruimte is voor nieuwe initiatieven, ontwikkeling van alle collega's steeds voorop staat, het aandacht hebben voor elkaar, en het dus 'gewoon' fijn werken is.

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Het bestaansrecht voor een gemeente zit in haar inwoners. In alle opgaven die de gemeente zich stelt staat de inwoner en de kwaliteit van leven (het geluk) van die inwoner voorop.

Programma 1 Veiligheid

Het veiligheidsbeleid voor de leefomgeving moet primair gericht zijn op bescherming tegen zaken die het geluk van de burger werkelijk blijken aan te tasten.

1.4 Financiële begroting

Overzicht van baten en lasten en de toelichting

	Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten *							
0	Bestuur en ondersteuning	-5.354	-6.173	-7.060	-6.148	-5.916	-6.050
1	Veiligheid	-3.282	-3.256	-3.739	-3.905	-4.026	-4.207
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	-7.460	-6.976	-6.588	-6.570	-6.548	-6.533
3	Economie	-2.319	-2.720	-1.704	-1.552	-1.551	-1.476
4	Onderwijs	-5.671	-5.412	-5.250	-5.074	-5.032	-4.988
5	Sport, cultuur en recreatie	-14.605	-16.415	-15.551	-15.798	-15.874	-15.617
6	Sociaal domein	-42.212	-50.299	-43.090	-42.529	-41.032	-40.597
7	Volksgezondheid en milieu	-9.861	-8.974	-9.570	-9.415	-9.477	-9.549
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-8.597	-6.907	-5.689	-4.803	-4.802	-4.694
	Subtotaal Lasten *	-99.361	-107.132	-98.241	-95.794	-94.258	-93.711
Baten *							
0	Bestuur en ondersteuning	906	829	979	979	979	979
1	Veiligheid	81	124	124	124	124	124
2	Verkeer, vervoer en waterstaat	1.417	304	209	209	209	209
3	Economie	1.418	990	661	794	661	661
4	Onderwijs	1.125	823	823	823	823	823
5	Sport, cultuur en recreatie	1.507	1.182	1.319	1.394	1.396	1.311
6	Sociaal domein	11.141	17.037	10.156	10.156	10.156	10.156
7	Volksgezondheid en milieu	9.131	8.311	8.628	8.628	8.628	8.628
8	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	6.210	3.390	3.533	3.533	3.533	3.533
	Subtotaal Baten *	32.936	32.990	26.432	26.640	26.509	26.424
	Subtotaal van baten en lasten exclusief algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien	-66.425	-74.142	-71.809	-69.154	-67.749	-67.287
Lasten Algemene dekkingsmiddelen							
	Algemene uitkeringen		34	34	34	-316	-316
	Bespaarde rente	-170					
	Financieringsfunctie	-1.482	-571	-594	-594	-594	-594
	Inflatiecorrectie voorzieningen		-173	-174	-174	-174	-174

	Lasten en Baten (x € 1.000)	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
	Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	-10	-50				
	Overige Algemene dekkingsmiddelen	-38	-953	-45	-45	-45	-45
	Subtotaal Lasten	-1.700	-1.713	-779	-779	-1.129	-1.129
	Baten Algemene dekkingsmiddelen						
	Algemene uitkeringen	58.570	61.986	63.182	63.450	63.140	63.518
	Bespaarde rente	4.911	5.746	4.677	4.677	4.677	4.677
	Dividenden	624	650	265	265	265	265
	Financieringsfunctie	52	740	716	716	716	716
	Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	12.269	11.326	12.669	12.394	12.944	12.944
	Overige Algemene dekkingsmiddelen	108					
	Subtotaal Baten	76.534	80.448	81.509	81.502	81.742	82.120
0.4	Overhead	-17.313	-20.346	-16.059	-15.002	-15.120	-14.874
0.4	Overhead	485	333	204	204	204	204
0.8	Onvoorziene uitgaven		-122	-147	-147	-147	-147
0.9	Vennootschapsbelasting	471	0	0	0	0	0
	Totale lasten exclusief reserves	-117.901	-129.318	-115.227	-111.717	-110.651	-109.861
	Totale baten exclusief reserves	109.956	113.775	108.145	108.347	108.457	108.749
	Saldo exclusief reserves	-7.945	-15.543	-7.082	-3.370	-2.194	-1.112
0.10	Toevoegingen aan reserves	-40.088	-893	-968	-568	-568	-568
0.10	Onttrekkingen uit reserves	42.698	4.543	1.976	2.468	2.368	2.268
	Het geraamde, c.q. gerealiseerde resultaat	-5.339	-11.892	-6.074	-1.471	-396	586
	Incidenteel begrotingsresultaat 2021-2024	-5.339	-13.693	-4.800	-1.742	-449	200
	Structureel begrotingsresultaat 2021-2024	0	1.801	-1.273	271	53	386

* exclusief algemene dekkingsmiddelen, overhead, onvoorzien, vennootschapsbelasting en mutaties reserves

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Overzicht van incidentele baten en lasten

Om te bepalen of sprake is van structureel en reëel evenwicht, dient inzichtelijk gemaakt te worden welke incidentele baten en lasten de realisatie bevat per programma (artikelen 19c en 23b BBV). De incidentele baten en lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo. Incidentele lasten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo positief en incidentele baten beïnvloeden het structureel begrotingssaldo negatief. De autonome ontwikkelingen bevatten overigens geen incidentele mutaties reserves.

Incidentele baten en lasten 2021 (x € 1.000)		Begroting	
		Lasten	Baten
Exploitatie			
0.1	Corr Inbedding inwonersparticipatie/initiatieven uit de samenleving van taakveld 0.1 naar 0.4	200	-
0.1	Hogere kosten accountant	-65	-
0.1	Inbedding inwonersparticipatie/initiatieven uit de samenleving	-200	-
0.1	Uitvoering veilige looproutes in 2021	-12	-
0.4	Actuele personeelsbudgetten 2021-2024	-314	-
0.4	Bestaande personeelsbudgetten aframen	374	-
0.4	BG 2020 Personeelskosten	-172	-
0.4	Contractmanager Zorgpartijen	-20	-
0.4	Corr Inbedding inwonersparticipatie/initiatieven uit de samenleving van taakveld 0.1 naar 0.4	-200	-
0.4	Govroam, wifi voor overheden	-10	-
0.4	Innovatiebudget Nieuwe Verbindingen	-100	-
0.4	M-claim M-07-2019 stage DIV-medewerker bij VHV ivm loopbaanontwikkeling	54	-
0.4	Ondermijning (1 fte schaal 11)	-20	-
0.4	Opslagcapaciteit agv digitaliseren documenten	-10	-
0.4	Programmaplan digitale transformatie	-169	-
0.4	Transitiebudget	-112	-
0.4	Uitbreiding beleidsformatie WMO	-12	-
0.4	Verhoging bijdrage HFA	-34	-
0.4	Verhoging budget externe juridische advisering	-70	-
0.4	Vernieuwbouw-ICT gemeentehuis	13	-
0.4	Vorbereiden digitale overdracht archieven aan HFA	-15	-
0.62	corr perceptiekosten riool tbv tarifiering 2017	50	-
0.62	Uitvoeringskosten GBLT verhoogd	-106	-
0.62	Bijstelling belastingopbrengsten		57
0.64	Bijstelling belastingopbrengsten	-	60
0.7	Meicirculaire 2020	-	15
0.7	Voortgangsrapportage 2019	-	-10

Incidentele baten en lasten 2021 (x € 1.000)		Begroting	
		Lasten	Baten
0.8	Bijdrage Regio Zwolle Human Capital agenda	73	-
0.8	Human Capital Agenda	-73	-
0.8	Stelpost indexeringen	-430	-
Subtotaal programma 0 Bestuur en ondersteuning		-1.380	122
1.2	Actuele personeelsbudgetten 2021-2024	-62	-
1.2	Bestaande personeelsbudgetten aframen	147	-
1.2	BG 2020 Personeelskosten	-93	-
1.2	M-claim M-07-2019 stage DIV-medewerker bij VHV ivm loopbaanontwikkeling	-54	-
Subtotaal programma 1 Veiligheid		-62	
2.1	Onderzoek verkeersveiligheid en verkeersstromen	-25	-
Subtotaal programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat		-25	
3.1	Bijdrage Regio Zwolle Human Capital agenda	-73	-
3.1	Budgetoverhevelingen van 2019 naar 2020-2022	-100	-
3.1	Werkbudget Agrofood	-25	-
3.1	Werkbudget Floriade	-25	-
Subtotaal programma 3 Economie		-223	
4.2	Onderzoek huisvesting primair onderwijs Swifterbant	-25	-
Subtotaal programma 4 Onderwijs		-25	
5.1	Motorische basisvaardigheden	-30	-
5.2	Introductie vrijstelling sport	-	33
5.2	Introductie vrijstelling sport	-	55
5.2	Zwembad Overboord	-26	-
Subtotaal programma 5 Sport, cultuur en recreatie		-56	88
6.1	Actuele personeelsbudgetten 2021-2024	-171	-
6.1	Begrotingswijzigingen tussen Kadernota en Voortgangsrapportage	316	-
6.1	CP61 Inspelen op externe ontwikkelingen SD	-150	-
6.1	CP61 Monitoren indicatoren strategie SD	-50	-
6.1	CP62 Schulden Keten verslavingszorg/outreachend werk	-43	-
6.1	CP63 Iedereen doet mee - Coalitie tegen eenzaamheid	-50	-
6.1	CP63 Iedereen doet mee - De Kans (Meerpaal)	-63	-
6.1	CP63 Iedereen doet mee - Lang zult u wonen	-11	-
6.1	CP63 Iedereen doet mee - Mantelkring	-95	-
6.1	CP63 Iedereen doet mee - Mantelzorg	-50	-
6.1	CP63 Iedereen doet mee - Voedselbank	-25	-
6.1	CP63 Iedereen doet mee - Vraag Elkaar	-85	-

Incidentele baten en lasten 2021 (x € 1.000)		Begroting	
		Lasten	Baten
6.1	CP65 Sluitende keten verslavingszorg	-28	-
6.1	CP68 Herijking strategie Sociaal Domein	-50	-
6.2	Aframen BG19 personeelskosten	122	-
6.2	Begrotingswijzigingen tussen Kadernota en Voortgangsrapportage	-308	-
6.2	Bestaande personeelsbudgetten aframen	135	-
6.2	BG 2020 Personeelskosten	-135	-
6.2	Contractmanager Zorgpartijen	-84	-
6.2	CP66 Ontwikkelen kinderen/jongeren Tussenvoorz PO en VO	-100	-
6.2	CP66 Ontwikkelen kinderen/jongeren Versterking onderwijs en jeugdhulp	-100	-
6.2	CP66 Ontwikkelen kinderen/jongeren Voorschoolse tussenvoorz	-100	-
6.2	CP66 Ontwikkelen kinderen/jongeren Woonstart	-200	-
6.2	Meicirculaire 2020	-14	-
6.2	Uitbreiding beleidsformatie WMO	-38	-
6.3	Budgetoverhevelingen van 2019 naar 2020-2022	-63	-
6.3	CP62 Kennis, beleid, schulden en bewindvoering	-50	-
6.3	CP62 Schulden Budgetbeheer op maat	-45	-
6.4	Budgettaire effect Impact & P-gidsen uit overschot BUIG	-66	-
6.5	Begrotingswijzigingen tussen Kadernota en Voortgangsrapportage	-16	-
6.5	CP65 Reïntegratietrajecten vanuit gezondheid naar werk	-98	-
6.6	Actuele personeelsbudgetten 2021-2024	-36	-
6.71	Begrotingswijzigingen tussen Kadernota en Voortgangsrapportage	7	-
6.72	Jeugdhulp scenario 2 van Bereschot	-200	-
6.81	Voortgangsrapportage 2019	-310	-
Subtotaal programma 6 Sociaal domein		-2.254	
7.1	Gids gelden 2020-2021	-95	-
7.3	Ondergrondse containers	-17	17
7.3	Onderzoek naar efficiency bedrijfsvoering afval en reiniging	-25	-
Subtotaal programma 7 Volksgezondheid en milieu		-137	17
8.1	Aframen BG19 personeelskosten	105	-
8.1	Programma Omgevingswet	-90	-
8.1	Programmaleiding Omgevingswet en implementatiekosten	-734	-
8.3	Aframen BG19 personeelskosten	25	-
8.3	Functionaris BAG	-106	-
8.3	Subsidiecoördinator Duurzaamheid	-50	-

Incidentele baten en lasten 2021 (x € 1.000)		Begroting	
		Lasten	Baten
8.3	Uitvoeringsprogramma Klimaatbeleidsplan	-15	-
Subtotaal programma 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing		-865	
Subtotaal Exploitatie		-5.027	227
Mutaties reserves			
0.10	Onttrekking dekkingsreserve begroting 2020 - 2023	-	1.030
0.10	Vervallen onttrekking BR dekkingsreserve 2020-2023 Nr9192	-	-1.030
Subtotaal programma 0 Bestuur en ondersteuning			
Subtotaal Mutaties reserves			
Totale incidentele baten en lasten inclusief mutaties reserves		-5.027	227
		-4.801	

Structurele onttrekkingen aan reserves

Onttrekkingen aan de reserves worden als incidenteel beschouwd, tenzij het gaat om reguliere onttrekkingen aan financieringsreserves c.q. dekkingsreserves (afschrijvingslasten) uit een daartoe toereikende (bestemmings)reserve met als doel het dekken van structurele lasten. Hieronder volgt een overzicht van de structurele reserves van de gemeente.

Naam reserve	Saldo per 31-12-2019	Mutaties 2020	Mutaties 2021	Mutaties 2022	Mutaties 2023	Mutaties 2024	Saldo per 31-12-2024
Bestemmingsreserve de Reest	526.184	-16.519	-16.519	-16.519	-16.519	-16.519	443.589
Bestemmingsreserve uitbr. investeringen 1999-2005 excl. Meerpaal	1.573.596	-118.767	-118.767	-118.767	-118.767	-118.767	979.761
Bestemmingsreserve huisvesting gemeentehuis	20.142.015	-1.089.943	-1.089.943	-1.089.943	-1.089.943	-1.089.943	14.692.300
Bestemmingsreserve De Zuid - Walvisstraat	2.800.118	-46.672	-46.672	-46.672	-46.672	-46.672	2.566.758
Bestemmingsreserve kapitaallasten scholencomplex Dronten - West	55.527	-5.691	-5.691	-5.691	-5.691	-5.691	27.072
Bestemmingsreserve kap.lasten Nieuwbouw Overboord	1.712.000	-138.659	-138.659	-138.659	-138.659	-138.659	1.018.705
Bestemmingsreserve Meerpaal gebouw	7.602.617	-535.411	-535.411	-535.411	-535.411	-535.411	4.925.562
Bestemmingsreserve realisatie MFC Swifterbant	2.764.141	0	0	-91.748	-91.748	-91.748	2.488.897
Totaal Structurele Bestemmingsreserves	37.176.198	-1.951.662	-1.951.662	-2.043.410	-2.043.410	-2.043.410	27.142.644

Financiële positie en de toelichting

Geprognosticeerde balans

ACTIVA	Rekening 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024
VASTE ACTIVA						
Immaterieel	12.799	12.271	12.177	11.866	11.559	11.242
Materieel	61.848	64.761	75.519	76.623	75.756	75.388
Financieel	18.152	16.498	15.584	14.734	14.230	13.726
TOTAAL VASTE ACTIVA	92.799	93.530	103.280	103.223	101.545	100.356
VLOTTENDE ACTIVA						
Voorraden :						
Onderhanden werk waaronder IEG's	18.128	28.177	15.469	11.457	10.897	10.715
<i>Totaal voorraden</i>	<i>18.128</i>	<i>28.177</i>	<i>15.469</i>	<i>11.457</i>	<i>10.897</i>	<i>10.715</i>
Uitzettingen < 1 jaar :						
Schatkistbankieren	26.184	13.100	5.719	9.651	8.159	8.500
Vorderingen op openbare lichamen	5.883	5.943	5.500	5.500	5.500	5.500
Overige vorderingen	6.774	4.000	4.000	4.500	4.500	4.500
<i>Totaal uitzettingen</i>	<i>38.841</i>	<i>23.043</i>	<i>15.219</i>	<i>19.651</i>	<i>18.159</i>	<i>18.500</i>
Liquide middelen	792	0	0	600	800	800
Overlopende activa	1.909	500	1.500	1.500	2.000	2.000
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	59.670	51.720	32.188	33.208	31.856	32.015
TOTAAL ACTIVA	152.469	145.250	135.468	136.431	133.401	132.371

PASSIVA	Rekening 2019	Prognose 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024
VASTE PASSIVA						
Reserves	87.163	78.340	64.961	62.011	60.475	59.939
Voorzieningen	33.406	39.276	36.081	36.975	37.963	38.951
Vaste schulden > 1 jaar	20.003	17.134	21.926	26.945	24.963	22.981
TOTAAL VASTE PASSIVA	140.572	134.750	122.968	125.931	123.401	121.871
VLOTTENDE PASSIVA						
Kasgeldlening	4.570	0	0	0	0	0
Overige schulden	516	3.500	5.000	4.500	4.000	4.500
Overlopende passiva	6.811	7.000	7.500	6.000	6.000	6.000
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	11.897	10.500	12.500	10.500	10.000	10.500
TOTAAL PASSIVA	152.469	145.250	135.468	136.431	133.401	132.371

EMU-saldo

EMU-saldo begroting	+/-	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Exploitatiesaldo (voor toevoeging aan/onttrekking uit reserves)	+	-7.949	-12.516	-6.074
Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	+	4.849	5.060	3.068
Bruto dotaties aan voorzieningen ten laste van de exploitatie	+	6.309	4.021	4.227
Investerings in materiële vaste activa die op de balans ultimo jaar worden geactiveerd	-	7.509	15.000	10.758
Toegekende bijdragen van Rijk, provincies, EU en overigen investeringen die niet via de exploitatie lopen	+	0	0	0
Opbrengsten uit desinvesteringen in vaste activa	+	0	0	0
De boekwinst op desinvesteringen in vaste activa	-	0	0	0
Aankoop grond, bouw-, woonrijp maken	-	3.200	4.237	5.680
Opbrengsten uit verkoop van grond (tegen verkoopprijs)	+	11.000	9.918	13.560
De boekwinst op grondverkopen (schatting)	-	0	0	0
Betalingen ten laste van de voorzieningen	-	1.516	2.381	3.318
Betalingen die niet via de exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves worden gebracht	-	0	0	0
Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen	-	0	0	0
EMU-saldo lokale overheid		1.984	-15.135	-4.975

Financiële positie/structureel evenwicht

FINANCIELE POSITIE (bedragen x € 1.000)		Realisatie	Begroting na wijziging	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
STRUCTUREEL EVENWICHT		2019	2020	2021	2022	2023	2024
TOTAAL							
totaal baten	abs	110.258	113.775	108.145	108.347	108.457	108.749
totaal lasten	abs	-117.599	-129.267	-115.227	-111.717	-110.651	-109.861
resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	abs	-7.341	-15.492	-7.082	-3.370	-2.194	-1.112
onttrekking reserves (baten)	abs	42.684	4.543	1.976	2.468	2.368	2.268
dotatie reserves (lasten)	abs	-40.560	-893	-968	-568	-568	-568
resultaat reserves	abs	2.124	3.650	1.008	1.900	1.800	1.700
totaal baten (na bestemming reserves)	abs	152.942	118.318	110.121	110.815	110.825	111.017
totaal lasten (na bestemming reserves)	abs	-158.159	-130.160	-116.195	-112.285	-111.219	-110.429
totaal resultaat (na mutatie reserves)	abs	-5.217	-11.842	-6.074	-1.470	-394	588
INCIDENTEEL							
totaal baten	abs	318	6.745	225	277	144	56
totaal lasten	abs	-7.363	-22.781	-5.027	-2.419	-892	-56
incidenteel resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	abs	-7.045	-16.036	-4.802	-2.142	-748	0
onttrekking uit incidenteel reserves (baten)	abs	42.684	2.402	0	400	300	200
dotatie aan incidenteel reserves (lasten)	abs	-41.218	-56	0	0	0	0
incidenteel resultaat reserves	abs	1.466	2.346	0	400	300	200
totaal baten (na bestemming reserves)	abs	43.002	9.147	225	677	444	256
totaal lasten (na bestemming reserves)	abs	-48.581	-22.837	-5.027	-2.419	-892	-56
totaal incidenteel resultaat (na mutatie reserves)	abs	-5.579	-13.690	-4.802	-1.742	-448	200
STRUCTUREEL							
totaal baten	abs	109.940	107.029	107.921	108.071	108.314	108.693
totaal lasten	abs	-110.236	-106.533	-110.202	-109.297	-109.757	-109.804
structureel resultaat exploitatie (voor mutatie reserves)	abs	-296	496	-2.281	-1.226	-1.443	-1.111
onttrekking reserves (baten)	abs	0	2.141	1.976	2.068	2.068	2.068
dotatie reserves (lasten)	abs	658	-837	-968	-568	-568	-568
structureel resultaat reserves	abs	658	1.304	1.008	1.500	1.500	1.500
totaal baten (na bestemming reserves)	abs	110.598	106.192	106.953	107.503	107.746	108.125
totaal lasten (na bestemming reserves)	abs	-110.236	-104.392	-108.226	-107.229	-107.689	-107.736
totaal structureel resultaat (na mutatie reserves)	abs	362	1.800	-1.273	274	57	389
Structurele exploitatieruimte (BBV)	%	0,3	1,7	- 1,2	0,3	0,1	0,4

1.5 Bijlagen

Bijlage Investeringskredieten 2021

Deze bijlage geeft inzicht in de behoefte aan investeringsmiddelen voor het vervangen van kapitaalgoederen voor het komende jaar. Behalve door technische en functionele factoren worden keuzes rond de instandhouding van de kapitaalgoederen ook bepaald door de bestuurlijke en politieke ambities van het college en de gemeenteraad binnen de bestaande financiële kaders.

Programma	Taakveld	Omschrijving	€
0	0.4	Koffieautomaten	17.500
0	0.4	Frisdrankautomaten	6.000
0	0.4	Electrische fietsen	8.400
0	0.4	Automatisering software 5 jr	10.000
0	0.4	Netwerk en werkplekapparatuur (3jr VVI 2021)	1.000
0	0.4	Infrastructuur en werkplekapparatuur (5jr VVI 2021)	72.000
0	0.3	Auto 8 code FO-11-11, kenteken 3-VPJ-85	19.500
0	0.3	DAF-99-10 Ploeg SNK-240	14.000
0	0.3	Auto 21 Mega electric ME-04-2013	25.000
2	2.1	Auto 19 Onderhoud spelen	30.000
2	2.1	Auto 13 ISU-10-01	22.800
2	2.1	Auto 10 stratos 40-42 PCLN 490	38.000
2	2.1	Auto 18 stratos 40-36 PCLN 490	38.000
2	2.1	Auto 24 stratos 15-18 PCLN 350	30.000
2	2.1	Auto 15 stratos B11-24 VESN-350	28.000
Totaal Investeringskredieten 2021			360.200

Bijlage Vervangingsinvesteringen 2022-2024

Deze bijlage geeft inzicht in de behoefte aan investeringsmiddelen voor het vervangen van kapitaalgoederen in de periode 2022-2024. Behalve door technische en functionele factoren worden keuzes rond de instandhouding van de kapitaalgoederen ook bepaald door de bestuurlijke en politieke ambities van het college en de gemeenteraad binnen de bestaande financiële kaders.

Vervangingsinvesteringen 2022-2024 (per programma per taakveld)

Programma	Taakveld	Omschrijving	€
0	0.4	Mobiele telefoons (3jr VVI 2022)	233.000
0	0.4	AED's	7.500
0	0.4	ICT omgeving en werkplekvervanging Ipad (4jr VVI 2022)	30.000
0	0.4	Netwerk en werkplekapparatuur (3jr VVI 2022)	579.350
0	0.4	Automatisering software 5 jr	10.000
7	7.5	Begra kraan (Schmelzer robo 2wp)	72.300
7	7.3	Auto 64 TA-01-10 Zelfrijdende kraan	80.000
7	7.3	Aebi Schmidt claengo 4m3 (CG-12-01)	180.000
7	7.3	Aanhanger 1 (25-WH-ZG)	45.000
Totaal Vervangingsinvesteringen 2022			1.237.150
Programma	Taakveld	Omschrijving	€
0	0.4	Infrastructuur en werkplekapparatuur (5jr VVI 2023)	3.000
0	0.4	Automatisering software 5 jr	10.000
0	0.4	Auto 34 ISU-14-04, kenteken VS-237-G	50.000
0	0.4	Auto 36 RE-15-01, kenteken GG-371-X	24.000
0	0.4	Auto 37 RE-15-02, kenteken GG-372-X	24.000
0	0.4	Auto 38 RE-15-03, kenteken GG-373-X	24.000
0	0.4	Auto 39 RE-15-04, kenteken GG-374-X	24.000
0	0.4	Auto 40 RE-15-05, kenteken GG-375-X	24.000
0	0.4	Auto 41 RE-15-06, kenteken GG-376-X	24.000
0	0.4	Auto 42 RE-15-07, kenteken GG-377-X	24.000
0	0.4	Auto 43 RE-15-08, kenteken GX-292-N	24.000
0	0.4	Auto 44 RK-15-09, kenteken VR-950-J	24.000
0	0.4	Auto 45 RE-15-10, kenteken VR-949-J	24.000
0	0.4	Auto 46 RE-15-11, kenteken HN-382-N	24.000
7	7.3	Auto 4 DAF-15-06, kenteken 27-BFZ-6	260.000
7	7.3	Auto 10 DAF-15-12, kenteken 95-BGR-3	220.000
Totaal Vervangingsinvesteringen 2023			807.000

Programma	Taakveld	Omschrijving	€
0	0.4	Netwerk en werkplekapparatuur (3jr VVI 2024)	1.000
0	0.4	Infrastructuur en werkplekapparatuur (5jr VVI 2024)	205.135
0	0.4	Auto 27 ISU-10-13, kenteken VV-058-V	19.500
0	0.4	Auto 35, FO-16-04, kenteken VH-987-V	19.508
0	0.4	Renault Pick-up, kenteken VL-681-G	15.249
0	0.4	Nissan e-NV 200, kenteken VL-927-K	18.500
0	0.4	Nissan e-NV 200, kenteken VL-986-I	18.500
0	0.4	Nissan e-NV kipper, kenteken VK-079-Z	27.500
0	0.4	Nissan e-NV 200, kenteken VL-237-D	18.500
5	5.7	Vandaele 20-26, kenteken VD-18-02	11.895
5	5.7	Panda maai, kenteken P1806	33.000
5	5.7	OMB PRO170 stobbenfrees	23.600
Totaal Vervangingsinvesteringen 2024			411.887
Totaal Vervangingsinvesteringen 2022 - 2024			2.456.037

Bijlage Doorwerking indexeringen ketenpartners

Gezien de hoge bijdragen die de gemeente jaarlijks autonoom moet toevoegen aan de loon- en prijsindexen van ketenpartners zien wij de noodzaak dit integraal te monitoren. Deze lijst is nu nog niet volledig, maar we willen dit wel als terugkerend document gaan invoeren bij onze P&C-documenten. Voor nu is het bedoeld als vertrekpunt en zal doorontwikkeld worden.

Indexeringen Programmabegroting 2021	Indexeringen loon- en prijscompensatie	Bij welk P&C-document verwerken?
Eigen exploitatie		
- Indexering contracten SD	€ 253.952	Kadernota
- Indexering Plusproducten GGD	€ 2.179	Kadernota
- Indexering subsidie Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland	€ 19.452	Kadernota
- Indexering subsidie bibliotheek	€ 25.226	Kadernota
- Indexering subsidie De Meerpaal	€ 83.000	Kadernota
- Indexering subsidie Icare (CJG)	€ 17.818	Kadernota
- ICT	€ 26.000	Kadernota
<i>Subtotaal</i>	€ 427.627	
- Indexering Regionale Jeugdhulp	€ 80.430	Voortgangsrapportage
- Indexering peuteropvang en VVE kinderopvang	€ 7.077	Voortgangsrapportage
- Indexering Toegang, Werkwijze en Preventie Jeugd	€ 19.022	Voortgangsrapportage
- ICT	€ 2.000	Voortgangsrapportage
<i>Subtotaal</i>	€ 108.529	
- Cao-stijgingen 2021	€ 801.000	Programmabegroting
- Beheer en onderhoud buitensport	€ 9.738	Programmabegroting
<i>Subtotaal</i>	€ 810.738	
Totaal verwerkt via stelpost indexeringen	€ 1.346.894	
Verbonden Partijen		
1. GGD Flevoland	€ 86.191	Kadernota
2. Veiligheidsregio Flevoland	€ 105.000	Kadernota
3. Het Flevolands Archief	€ 67.500	Kadernota
4. Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek	€ 26.444	Kadernota
5. Impact	€ -	Jaarstukken
6. Regionale Sociale Recherche	€ -	Jaarstukken
7. Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland	€ -	Jaarstukken
8. Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus Tricijn (GBLT)	€ 3.000	Programmabegroting
<i>Aparte voorstellen ten laste van het begrotingssaldo</i>	€ 288.135	
Totaal indexeringen	€ 1.635.029	

Bijlage Reserves en voorzieningen 2021-2024

Reserves kunnen worden omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vrij zijn te besteden. Artikel 43 lid 1 van het BBV onderscheidt de reserves naar:

- de algemene reserve;
- de bestemmingsreserves.

In het kader van een verantwoord en flexibel financieel beleid verdient het de aanbeveling, daar waar het nodig of wenselijk is, tot de vorming en instandhouding van reserves over te gaan. Dit kan en moet mede worden gezien in relatie tot een aantal functies die de reserves hebben. Hierbij zijn de volgende vier functies te onderscheiden:

1. De bufferfunctie: de reserves maken het mogelijk noodzakelijke aanpassingsprocessen geleidelijk en dus niet schoksgewijs te laten verlopen en onverwachte tegenvallers op te vangen;
2. De egalisatiefunctie: reserves kunnen worden gevormd om baten en lasten over de jaren heen gelijkmatig te verdelen. Extreme pieken en dalen in de exploitatiebegroting kunnen zo worden vermeden. Zo ook kunnen ongewenste schommelingen in tarieven die aan derden in rekening worden gebracht door middel van een egalisatiereserve worden opgevangen;
3. De financieringsfunctie: reserves kunnen worden gebruikt als eigen financieringsmiddel, omdat ze onderdeel uitmaken van het totale vermogen. Binnen de gemeente kan het vermogen worden aangewend als intern financieringsmiddel. De gemeente 'leent' in dit geval als het ware van zichzelf in plaats van dit geld te lenen van derden;
4. De bestedingsfunctie: een reservering om te zijner tijd de realisering van bepaalde activiteiten mogelijk te maken. In dergelijke gevallen wordt het gereserveerde bedrag gebruikt voor de dekking van de lasten of de investeringsuitgaven.

Voorzieningen worden gevormd wegens:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- op de balansdatum bestaande risico's van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

In deze bijlage is van iedere reserve en voorziening een detailregel van het verloop tussen 2021-2024 weergegeven.

Reserves en voorzieningen 2021-2024

Naam reserve/voorziening	Saldo per 31-12-2020	Toevoe- gingen 2021	Onttrek- kingen 2021	Inflatie correctie 2021	Saldo per 31-12-2021	Toevoe- gingen 2022	Onttrek- kingen 2022	Inflatie correctie 2022	Saldo per 31-12-2022	Toevoe- gingen 2023	Onttrek- kingen 2023	Inflatie correctie 2023	Saldo per 31-12-2023	Toevoe- gingen 2024	Onttrek- kingen 2024	Inflatie correctie 2024	Saldo per 31-12-2024
ALGEMENE DIENST																	
ALGEMENE RESERVE																	
Algemene reserve vrij aanwendbaar	21.908.884		-6.073.557		15.835.327		-1.471.416		14.363.911		-395.537		13.968.374	585.933			14.554.307
Subtotaal Algemene reserve	21.908.884	0	-6.073.557	0	15.835.327	0	-1.471.416	0	14.363.911	0	-395.537	0	13.968.374	585.933	0	0	14.554.307
BESTEMMINGSRESERVES																	
Bestemmingsreserve De Reest	509.665		-16.519		493.146		-16.519		476.627		-16.519		460.108		-16.519		443.589
Bestemmingsreserve accommodatiebeleid	3.358.559	495.198	-19.000		3.834.757	495.198	-19.000		4.310.955	495.198	-19.000		4.787.153	495.198	-19.000		5.263.351
Bestemmingsreserve uitbr. investeringen 1999-2005 excl. Meerpaal	1.454.829		-118.767		1.336.062		-118.767		1.217.295		-118.767		1.098.528		-118.767		979.761
Bestemmingsreserve verbetering dienstverlening 2015-2018	144.115				144.115				144.115				144.115				144.115
Bestemmingsreserve huisvesting gemeentehuis	19.052.072		-1.089.943		17.962.129		-1.089.943		16.872.186		-1.089.943		15.782.243		-1.089.943		14.692.300
Bestemmingsreserve Eigen risicodragerschap WGZ en ZW	303.154				303.154				303.154				303.154				303.154
Bestemmingsreserve Precariobelasting 2018/2025	600.000	400.000			1.000.000		-400.000		600.000		-300.000		300.000		-200.000		100.000
Bestemmingsreserve Dierenweide	671.442				671.442				671.442				671.442				671.442
Bestemmingsreserve De Zuid - Walvisstraat	2.753.446		-46.672		2.706.774		-46.672		2.660.102		-46.672		2.613.430		-46.672		2.566.758
Bestemmingsreserve zware beschoeiingen	90.437				90.437				90.437				90.437				90.437
Bestemmingsreserve kapitaallasten scholencomplex Dronten - West	49.836		-5.691		44.145		-5.691		38.454		-5.691		32.763		-5.691		27.072
Bestemmingsreserve Sportbeleid 2018 - 2021	333.235				333.235				333.235				333.235				333.235
Bestemmingsreserve kap.lasten Nieuwbouw Overboord	1.563.238		-138.659		1.424.579		-138.659		1.285.920		-138.659		1.147.261		-138.659		1.008.602
Bestemmingsreserve Kunstaankopen openbare ruimte	30.000	10.000			40.000	10.000			50.000	10.000			60.000	10.000			70.000
Bestemmingsreserve Meerpaal gebouw	7.067.206		-535.411		6.531.795		-535.411		5.996.384		-535.411		5.460.973		-535.411		4.925.562

Bestemmingsreserve MFG 2 Biddinghuizen	296.350	20.000	-6.250		310.100	20.000	-6.250		323.850	20.000	-6.250		337.600	20.000	-6.250		351.350
Bestemmingsreserve Speelruimteplan	217.000	125.000	-95.000		247.000				247.000				247.000				247.000
Bestemmingsreserve realisatie MFC Swifterbant	2.764.141				2.764.141		-91.748		2.672.393		-91.748		2.580.645		-91.748		2.488.897
Bestemmingsreserve Sociaal Domein	731.810				731.810				731.810				731.810				731.810
Bestemmingsreserve WWB inkomensdeel	1.485.013				1.485.013				1.485.013				1.485.013				1.485.013
Bestemmingsreserve knelpunten Inburgering	77.922				77.922				77.922				77.922				77.922
Bestemmingsreserve bovenplanse verevening	5.000				5.000				5.000				5.000				5.000
Bestemmingsreserve bovenwijkse voorzieningen	414.500		-1.667		412.833		-1.667		411.166		-1.667		409.499		-1.667		407.832
Bestemmingsreserve duurzaamheidsprojecten	379.194	14.628			393.822	14.628			408.450	14.628			423.078	14.628			437.706
Bestemmingsreserve bijdrage ruimtelijke ontwikkeling	108.016				108.016				108.016				108.016				108.016
Subtotaal Bestemmingsreserves	44.460.180	1.064.826	-2.073.579	0	43.451.427	539.826	-2.470.327	0	41.520.926	539.826	-2.370.327	0	39.690.425	539.826	-2.270.327	0	37.959.924
VOORZIENINGEN																	
Voorziening APPA	1.504.551				1.504.551				1.504.551				1.504.551				1.504.551
Voorziening wachtgeld wethouders	63.862				63.862				63.862				63.862				63.862
Voorziening algemeen onderhoud gem. gebouwen	4.841.141	770.553	-95.000		5.516.694	770.553	-95.000		6.192.247	770.553	-95.000		6.867.800	770.553	-95.000		7.543.353
Voorziening onderhoud wegen	7.368.678	2.200.673	-2.944.500		6.624.851	2.200.673	-2.944.500		5.881.024	2.200.673	-2.946.000		5.135.697	2.200.673	-2.946.000		4.390.370
Voorziening onderhoud bruggen	656.911	277.000	-239.258		694.653	277.000	-273.831		697.822	277.000	-176.860		797.962	277.000	-176.860		898.102
Voorziening inventaris gemeentelijke binnensportaccommodaties	79.152	50.000	-50.000		79.152	50.000	-50.000		79.152	50.000	-50.000		79.152	50.000	-50.000		79.152
Voorziening maintain zwembad	316.202	200.000	-116.000	15.937	416.139	200.000	-118.000	21.335	519.474	200.000	-124.000	26.869	622.343	200.000	-130.000	32.541	724.884
Voorziening onderhoud/beheer riolering	1.060.147				1.060.147				1.060.147				1.060.147				1.060.147
Voorziening rioolbeheer	19.243.555	675.947	125.881		20.045.383	675.947	125.881		20.847.211	675.947	125.881		21.649.039	675.947	125.881		22.450.867
Voorziening afvalstoffenheffing	21.953	53.537			75.490	53.537			129.027	53.537			182.564	53.537			236.101
Subtotaal Voorzieningen	35.156.152	4.227.710	-3.318.877	15.937	36.080.922	4.227.710	-3.355.450	21.335	36.974.517	4.227.710	-3.265.979	26.869	37.963.117	4.227.710	-3.271.979	32.541	38.951.389
VOORZIENING DUBIEUZE DEBITEUREN																	

Voorziening dubieuze debiteuren Algemene dienst	373.720	102.991			476.711	102.991			579.702	102.991			682.693	102.991			785.684
Voorziening dubieuze debiteuren Sociale zaken	2.099.730				2.099.730				2.099.730				2.099.730				2.099.730
Subtotaal Voorzieningen dubieuze debiteuren	2.473.450	102.991	0	0	2.576.441	102.991	0	0	2.679.432	102.991	0	0	2.782.423	102.991	0	0	2.885.414
GRONDEXPLOITATIE = GREX																	
BESTEMMINGSRESERVES GREX																	
Bestemmingsreserve MFC Swifterbant	258.483				258.483				258.483				258.483				258.483
Bestemmingsreserve financiële buffer GREX het Palet	1.630.200				1.630.200				1.630.200				1.630.200				1.630.200
Bestemmingsreserve niet afgesloten exploitaties	3.566.481				3.566.481				3.566.481				3.566.481				3.566.481
Subtotaal Bestemmingsreserves GREX	5.455.164	0	0	0	5.455.164	0	0	0	5.455.164	0	0	0	5.455.164	0	0	0	5.455.164
VOORZIENINGEN GREX																	
Voorziening De Graafschap 1e fase 231	1.943.271			11.429	1.954.700			11.429	1.966.129			11.429	1.977.558			11.429	1.988.987
Voorziening de West kantoorvilla's complex 115	78			78	156			78	234			78	312			78	390
Voorziening Risico De Poort van Dronten 161	6.144.758			173.030	6.317.788			173.030	6.490.818			173.030	6.663.848			173.030	6.836.878
Voorziening Havenkade-HZ 127	688.213			10.017	698.230			10.017	708.247			10.017	718.264			10.017	728.281
Voorziening De Voor 240	584			584	1.168			584	1.752			584	2.336			584	2.920
Subtotaal Voorzieningen GREX	8.776.904	0	0	195.138	8.972.042	0	0	195.138	9.167.180	0	0	195.138	9.362.318	0	0	195.138	9.557.456
RECAPITULATIE RESERVES EN VOORZIENINGEN																	
ALGEMENE DIENST																	
- Algemene reserve	21.908.884	0	-6.073.557	0	15.835.327	0	-1.471.416	0	14.363.911	0	-395.537	0	13.968.374	585.933	0	0	14.554.307
- Bestemmingsreserves	44.460.180	1.064.826	-2.073.579	0	43.451.427	539.826	-2.470.327	0	41.520.926	539.826	-2.370.327	0	39.690.425	539.826	-2.270.327	0	37.959.924
- Gerealiseerd resultaat (na mutaties in reserves)					0				0				0				0
- Voorzieningen	35.156.152	4.227.710	-3.318.877	15.937	36.080.922	4.227.710	-3.355.450	21.335	36.974.517	4.227.710	-3.265.979	26.869	37.963.117	4.227.710	-3.271.979	32.541	38.951.389
- Voorzieningen dubieuze debiteuren	2.473.450	102.991	0	0	2.576.441	102.991	0	0	2.679.432	102.991	0	0	2.782.423	102.991	0	0	2.885.414

Subtotaal Algemene dienst	103.998.666	5.395.527	-11.466.013	15.937	97.944.117	4.870.527	-7.297.193	21.335	95.538.786	4.870.527	-6.031.843	26.869	94.404.339	5.456.460	-5.542.306	32.541	94.351.034
GRONDEXPLOITATIE = GREX																	
- Algemene reserve	0				0				0				0				0
- Bestemmingsreserves	5.455.164	0	0	0	5.455.164	0	0	0	5.455.164	0	0	0	5.455.164	0	0	0	5.455.164
- Gerealiseerd resultaat (na mutaties in reserves)	0				0				0				0				0
- Voorzieningen	8.776.904	0	0	195.138	8.972.042	0	0	195.138	9.167.180	0	0	195.138	9.362.318	0	0	195.138	9.557.456
Subtotaal Grondexploitatie	14.232.068	0	0	195.138	14.427.206	0	0	195.138	14.622.344	0	0	195.138	14.817.482	0	0	195.138	15.012.620
Totaal generaal gemeente Dronten	118.230.734	5.395.527	-11.466.013	211.075	112.371.323	4.870.527	-7.297.193	216.473	110.161.130	4.870.527	-6.031.843	222.007	109.221.821	5.456.460	-5.542.306	227.679	109.363.654

Bijlage Afkortingenlijst

Afkortingenlijst	
AD	Algemene Dienst
AJ	Arbeidsjaren
AKTIV	Afspraak is afspraak, Klantgericht, Toekomstgericht, Integer, Veranderingsgezind
AMIF	Europese Asiel-, Migratie- en Integratiefonds
Amvb	Algemene maatregel van bestuur
AMW	Algemeen Maatschappelijk Werk
AO/IC	Administratieve organisatie/ Interne Controle
APV	Algemene plaatselijke verordening
AR	Algemene reserve
AU	Algemene uitkering
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
AWBZ	Algemene wet bijzondere ziektekosten
AZC	asielzoekerscentrum
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
Bbz	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen
BCF	BTW CompensatieFonds
BDU	Brede Doeluitkering
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BIG	Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten
BING	Bureau Integriteit Nederlandse Gemeenten
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BO	Basisonderwijs
Bofw	Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen
BRK	Basisregistratie Kadaster
BRP	Basisregistratie Personen
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
BV	Besloten Vennootschap
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CAK	Centraal Administratie Kantoor
CBS	Centraal Bureau voor Statistiek
CCV	Centrum voor Criminaliteitspreventie en Veiligheid
CER	Compensatie eigen risico
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
CoPI	Commando Plaats Incident
CPO	Collectief Particulier Opdrachtgeverschap
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Water- en Wegenbouw en de Verkeerstechiek
DHW	Drank- en Horecawet
DIV	Documentaire Informatie Voorziening
DLO	Digitaal Loket Ondernemers
DOR	Digitaal OpkopersRegister
DSO	Digitale Stelsel Omgevingswet
DU	Decentralisatie-uitkering
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
ECB	Educatief centrum Biddinghuizen
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
EMU	Europese Monetaire Unie
EMVI	Economisch Meest Voordelige Inschrijving
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
ESF	Europees Sociaal Fonds
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie
GBI	Gemeentelijke Basisprocessen Inkomen
GBLT	Gemeenschappelijk Belastingkantoor Lococensus-Tricijn
GDI	Generieke Digitale Infrastructuur
GEO	Geografische (ruimtelijke)
GF	Gemeentefonds

GFT	Groente-, fruit- en tuinafval
GGD	Gemeenschappelijke GezondheidsDienst
GGZ	Geestelijke gezondheidszorg
GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
GIDS	Gezond in de Stad
GMSD	Gemeentelijke Monitor Sociaal Domein
GR	Gemeenschappelijke Regeling
GREX	Grondexploitatie
GRIP	Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedure
GRP	Gemeentelijk Riolerings Plan
GVVP	Gemeentelijk verkeers- en vervoersplan
GW	Gemeentewet
HFA	Het Flevolands Archief
HH(T)	Huishoudelijke Hulp (Toelage)
HNW	Het Nieuwe Werken
HRM	Human Resource Management
HT	Horizontaal Toezicht
HVC	Huisvuilcentrale Alkmaar
IAM	Identity Access Management
IBI	InterBestuurlijke Informatie
IBP	Informatiebeleidsplan
IBT	Inter Bestuurlijk Toezicht
ICT	Informatie- en Communicatie Technologie
IHP	Integraal huisvestingsplan
Iip	Investors in people
IKB	Individueel Keuzebudget
IKK	Innovatie Kwaliteit Kinderopvang
IM	Informatiemanagement
IMRO	Informatiemodel Ruimtelijke Ordening
i-NUP	Implementatie Nationaal Uitvoeringsprogramma dienstverlening en e-overheid
IOAW	Inkomensvoorziening voor oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
ISMS	Information Security Management System
ISZW	Inspectie Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
IU	Integratie-uitkering
IVA	Immateriële vaste activa
IVB	Integraal Veiligheidsbeleid
JIT	Jeugd InterventieTeam
JOGG	Jongeren op gezond gewicht
JOP	Jongeren Ontmoetings Plaats
KCC	Klant Contact Centrum
KLPD	Korps Landelijke Politie Diensten
KPS	Kostprijsystematiek
KVB	Keurmerk Veilige Buitengebieden
KVO(-W)	Keurmerk Veilig Ondernemen (winkelgebied)
LA	Lelystad Airport
LAG	Lokale Actie Groep
LEA	Locale Educatieve Agenda
LED	Licht-emitterende diode
LISA	Landelijk Informatiesysteem van Arbeidsplaatsen
LVOP	Landelijk overleg veiligheid en politie
LTA	Landelijk Transitiearrangement
LTO	Land- en Tuinbouw Organisatie
MDF	Maatschappelijke Dienstverlening Flevoland
MER	Milieueffectrapportage
MFC	Multi functioneel centrum
MFG	Multi functioneel gebouw
MKB	Midden- en kleinbedrijf
MOP	Meerjarig onderhoudsplan
Mozard	Zaaksysteem in gebruik bij gemeente Dronten
MVA	Materiële Vaste Activa
NAR	Nederlands Adviesbureau Risicomanagement

NGdW	NedGeodataWarehouse
NGRU	Netto Gecorrigeerde RijksUitgaven
NHR	Nieuw Handelsregister KvK
NIEGG	Niet in exploitatie genomen gronden
NLE	Nieuw Land Erfgoedcentrum
NV	Naamloze Vennootschap
OAB	Onderwijsachterstandenbudget
OBD	Stichting Overlegorgaan Belangenbehartiging Dronten
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OFGV	Omgevingsdienst Flevoland & Gooi- en Vechtstreek
OFW	Oost Flevoland Woondiensten
OGG	Oneigenlijk gebruik gemeentegrond
Oggz	Openbare geestelijke gezondheidszorg
OLO	Omgevingsloket
OMFL	Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland
ONS	OmriNGd door Service
OOGO	Op overeenstemming gericht overleg (passend onderwijs)
OV	Openbare verlichting en/of openbaar vervoer
OVD(-bz)	Officier van Dienst (bevolkingszorg)
OZB	OnroerendeZaakBelasting
P&C	Planning & Control
PC	Protestants christelijk
PDCA	Plan, do, check, act
PGB	Persoonsgebonden budget
PKVW	PolitieKeurmerk Veilig Wonen
PMD	Plastic verpakkingen, metalen verpakkingen (blik) en drankpakken
PO	Primair Onderwijs
POC	Percentage of Completion
P-wet	Participatiewet
PTC+	Praktijk trainingscentrum
PVO MN	Platform Veilig Ondernemen Midden-Nederland
RIEC	Regionaal Informatie en Expertise Centrum
RIP	Rijksinpassingsplan
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RK	Rooms katholiek
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiepunt voortijdig schoolverlaters
ROR	Rijksopleidingsinstituut tegengaan Radicalisering
RSGB	Referentiemodel stelsel van gemeentelijke basisgegevens
Ruddo	Regeling uitzetting en derivaten decentrale overheden
RVP	Rijksvaccinatieprogramma
RWF	Regionaal Werkbedrijf Flevoland
SAF	Samenwerking Afvalwaterketen Flevoland
SAVE	SAMenwerken aan VEiligheid
SBO	Speciaal Basis Onderwijs
SCP	Sociaal en Cultureel Planbureau
SD	Sociaal domein
SEA	Sociaal Economische Agenda
SHV	Schuldhelpverlening
SMW	School Maatschappelijk Werk
SSC ONS	Shared Service Centrum Overheid eN Service
SOC	Security Operations Center
Spuk	Regeling specifieke uitkering stimulering sport
StUF	Standaard Uitwisseling Formaat
STV	Sport Toekomstverkenning
SVB	Sociale Verzekeringsbank
SVn	Stimuleringsfonds Volkshuisvesting
SW bedrijf	Sociale Werkvoorziening
SWIF	SamenWerken in Flevoland
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TCF	Tax Control Framework
TMLO	Toepassingsprofiel Metadatering Lokale Overheden
TSD	Transities Sociaal Domein
TV	Tussenvoorziening

VenJ	Ministerie van Veiligheid en Justitie
VGHS	Voorraad grond- en hulpstoffen
VGRP	Verbreed gemeentelijk riolerings plan
VMBO	Voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet onderwijs
VOG	Verklaring omtrent gedrag
Vpb	Vennootschapsbelasting
VRF	Veiligheidsregio Flevoland & Gooi- en Vechtstreek
VROM	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu
VSV	Voortijdig schoolverlaters
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
VTH	Vergunningverlening, toezicht en handhaving
VWS	Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WBB	Wijk- en buurtbeheer
Wbp	Wet bescherming persoonsgegevens
WBS	Werkcoach BemiddelingsService
Wet Fido	Wet financiering decentrale overheden
Wet RGT	Wet Revitalisering Generiek Toezicht
WKB	Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen
WLZ	Wet langdurige zorg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
WMO	Wet Markt en Overheid
WNT	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen
WON	Wet Onafhankelijk Netbeheer
WOZ	Waardering onroerende zaken
WSNS	Weer Samen Naar School
WSS JB&JR	William Schrikker Stichting Jeugdbescherming & Jeugdreclassering
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
Wtcg	Wet tegemoetkoming chronisch zieken & gehandicapten
Wvg	Wet voorkeursrecht gemeenten
WWB	Wet werk en bijstand
ZIN	Zorg in Natura
ZLF	Zelfstandigenloket Flevoland